

C. Th. Jongejan-
de Groot

Rie
Reinderhoff

**De schooldeuren
dicht**

DE SCHOOLDEUREN
DICHT

Ria
Reinderhoff

DE SCHOOLDEUREN DICHT

DOOR

C. TH. JONGEJAN-DE GROOT

Met illustraties van Rie Reinderhoff

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

1. DE VERRASSING

Koos en Sjoerd sjokken samen van school naar huis. Ze sjokken, omdat ze belast en beladen zijn. Koos draagt een schooltas met schriften en boeken: zijn jaartallenboek en zijn aardrijkskundeboek. En dan nog drie leesboeken.

„Nou Koos, jij bent wat van plan in de vakantie, hoor!” heeft de onderwijzer gelachen. „Als je al die boeken maar uitkrijgt.”

„Wij gaan niet op reis, mijnheer,” heeft Koos gezucht.

Ja, en omdat hij ook niet uitging, droeg Sjoerd vier bloempotjes met geraniums. Twee in iedere hand.

„Goed verzorgen, Sjoerd,” heeft mijnheer gewaarschuwd.

„Gerda had best ook eens wat kunnen dragen. Die holt altijd maar naar huis,” moppert Sjoerd.

Koos schiet in de lach. „Volgend jaar komt ze in de vijfde en dan heeft ze ook een schooltas nodig. Dan is 't uit met haar goede leventje.”

Zo lopen de jongens in geen al te uitgelaten stemming naar huis. 't Was ook niet prettig om al je klasgenoten te horen vertellen van reizen en logeerpertijen en dan zelf niet uit te gaan. Vader was ziek geweest en dat had erg veel geld gekost.

Hun gezichten klaarden op, toen ze zagen dat moeder op de uitkijk stond. Gerda stond naast haar en droeg kleine Goofje. Toosje speelde verstoppertje achter moeders rok.

Sjoerd wilde het spelletje van alle dag beginnen. Hij riep al van uit de verte: „Daar is me die kleine Toosje helemaal alleen weg-gelopen. We kwamen haar tegen in de stad.”

Moeder hielp dit keer niet aan het spelletje mee. Ze trok de kleine meid achter haar rokken te voorschijn en zei: „Zo, hebben jullie er je laatste schooldag op zitten?”

Ze stak de hand uit en zei leukweg: „Maar waar moeten de bloempotjes blijven, als we zelf met vakantie gaan? Veertien dagen kunnen die bloemen toch niet zonder water?”

„Gaan we . . . gaan we de stad uit?” stotterde Koos.

„Veertien dagen . . .?” vroeg Sjoerd.

En toen gooide Toosje roet in 't eten. Ze wilde zeker wraak nemen, omdat haar verstop-spelletje niet was doorgegaan en ze zong hard: „We gane na de wate met het schoppetje en de emme.”

„Naar het water met schop en emmer?” vertaalde Sjoerd. „O moeder, gaan we naar zee? Gaan we toch naar zee? En u zei, dat het van 't jaar veel te duur was om een huisje te huren.”

„Dat is het ook, jongens,” zei moeder. „Maar een collega van je vader, die onderwijzer is in Schaardam, heeft geschreven, dat we veertien dagen in zijn huis mogen logeren. Hij gaat dan zelf een buitenlandse reis maken. Er is één nadeel aan verbonden,” voegde zij er met een ondeugend lachje aan toe. „Er zijn niet genoeg slaappleatsen en nu moeten jullie beiden in een tent achter in de tuin slapen.”

„Hoi . . . hoi . . .” juichten de jongens.

„Maar ik wil ook eens een nacht buiten slapen,” pruttelde Gerda.

„Jij bent te zwak om iets te helpen dragen. Nou, dan ben je ook te zwak om buiten te slapen,” besliste Sjoerd.

„Niet kibbelen, kinderen! Morgen vertrekken we al. Gerda moet op de kleintjes passen en Sjoerd en Koos moeten boodschappen doen. Broodjes bestellen voor de reis en labels halen voor de koffers.”

„En waar moeten de geraniums van de school nu blijven, moeder? We hebben beloofd, dat we ervoor zouden zorgen.”

„Och domme Sjoerd, onze bloemen moeten toch ook verzorgd

worden! We wonen niet voor niets naast een kweker! De potjes krijgen vast en zeker een prima verzorging.”

Gerda nam de kleintjes mee naar de tuin.

„Paadje spele . . . paadje spelen,” babbelde Toosje.

„Nee juffertje, ik kan moeilijk op handen en voeten over de grond kruipen,” zei Gerda. „We gaan schommelen.”

Het grote zusje bond een touw aan de spijker van het hek en liet het kleintje op de schommel zitten. Ze zong: „Schuitje varen, theetje drinken, varen naar de Overtoom, drinken er zoete melk met room.”

„Neeje, nietes melk,” mopperde Toosje en wipte weer van het touw af.

Ze wachtte tot Sjoerd terugkwam en begon weer haar roep: „Paadje spele.” Dit keer had ze meer succes. Sjoerd trok een oude overall aan en kroop met zijn zusje op de rug over het grasveld. Goofje liep ernaast en liet een denkbeeldige zweep knallen.

„Hort paard . . . hort paard.”

„Jij had ook wel eens voor paard kunnen spelen,” riep hij over zijn schouder naar Gerda.

„’t Gras is mij te nat, maar in Schaardam is ’t zand heerlijk droog, dan zul je eens zien wat een fijn paard ik zal zijn.”

Ondertussen holde Koos de stad door en bestelde tien kadetjes en tien puntbroodjes. Hij stond al te watertanden, toen hij ze in de winkel zag liggen. Heerlijke verse broodjes waren het en morgen zouden ze besmeerd worden met romige boter en misschien kwam er ook nog wel beleg op. O, en die dan op te eten in de trein, als de grote machine over de rails jakkerde . . .

Daar Koos toch in de buurt van het station moest zijn, haalde hij maar meteen een paar metalen plaatjes voor de fietsen. In ’t station was de vakantiedrukke al te merken. Hij keek naar de reizigers. Morgen zouden ze ook in de trein zitten en naar Schaardam gaan. Sjoerd en hij zouden in een tent mogen slapen. O, alles was even heerlijk!

Vader bleek ook thuisgekomen.

„Fijn, hè vader, dat we uitgaan.”

„Ja kinderen, God is erg goed voor ons.”

„Na tafel allemaal onder de douche,” waarschuwde moeder.

„Jullie schone goed ligt klaar.”

„Maar wij zijn vanmiddag in 't zwembad geweest,” zei Koos.
„Wij kunnen ons zo wel verschonen.”

„En ik ga morgen direct in zee,” zei Gerda, „dus ik hoef ook niet onder de douche.”

„Jullie gaan alle drie douchen,” besliste moeder. „'t Geeft niets of 't water niet al te warm wordt . . .”

„Dat vind ik juist wel erg,” zei Gerda. „Hu, dat lauwe water.”

„Hoe moet je het dan maken aan zee?” lachte Koos. „Daar is 't water ook niet voorverwarmd.”

„We zullen haar vast wat laten wennen,” grinnikte Sjoerd en toen Gerda in de badcel was, liep hij naar de keukenkraan om quasi zijn handen te wassen. 't Water werd van lauw ijskoud en prompt kwam er een gil uit de badcel.

„Dat is om te wennen,” zei Sjoerd.

En toen duwde moeder voor straf Sjoerd met zijn hoofd onder de kraan en zei: „Plagen kan ik ook, jongetje, maar nu is daar geen tijd voor. We moeten voortmaken, zodat we zo vroeg mogelijk in bed liggen.”

Nog nooit waren de kinderen met zoveel plezier vroeg naar bed gegaan. Gerda wilde nog even talmen, maar Koos waarschuwde:

„Als je vlug gaat slapen, is 't ook eerder dag.”

Als je vlug gaat slapen . . ., maar hoe kon je dat, als je zoveel heerlijke dingen had om aan te denken?

Maar toen moeder de rondte deed voor zij zelf naar bed ging, vond ze haar kroost in diepe rust.

„Ze slapen als rozen,” zei ze tegen haar man en vader had het niet ver mis, toen hij antwoordde: „En geloof maar, dat ze heerlijk dromen.”

2. OP REIS

Gerda was de eerste die de volgende dag wakker werd. Ze knipperde met de ogen en was eerst nog zo slaperig, dat ze alleen maar wist dat er iets fijns in de lucht zat.

Toen zag ze haar mooie wit-linnen jurk klaarhangen en haar hagelschone schoentjes, die eronder stonden. Meteen drong het weer tot haar bewustzijn door, dat ze op reis gingen.

Maar tegelijk hoorde ze ook de regen tegen de ruit tikken. Regen als je op reis ging! Hè, dat was nu jammer. Ze moest eerst maar eens aan moeder vragen of ze haar mooie jurk wel aan mocht nu het zo regende. Ja, als moeder tenminste al op was. 't Was nog zo stil beneden.

Gerda vergiste zich. Toen ze beneden kwam, stond moeder aangekleed bij de keukentafel en er lag al een stapel broodjes klaar. Moeder knikte haar oudste dochter vrolijk toe.

„Zo Gerdaatje, ben je daar? Fijn, dan kun je de kleintjes helpen bij het aankleden. Drink eerst een kopje thee en neem er een beschuitje bij.”

„Jammer dat het zo regent, hè moeder.”

Moeder deed plagerig of ze haar dochtertje niet begreep.

„Jammer? . . . En de boeren zitten te snakken naar wat regen. O, je bedoelt met het oog op de reis! Kom, kom meisje, we denken nu alleen maar aan onze heerlijke eerste vakantiedag.”

„Ja, maar mijn jurk . . .”

„Maak je gerust maar poesmooi hoor, jongedame.”

Daar kwamen vader en de jongens beneden. Sjoerd bleek ook al onder de indruk van de regen.

„Zou het nog droog worden, vader?”

„'t Ziet er niet al te rooskleurig uit, jongen. De krant voorspelt een regentje voor de hele dag.”

„We zijn al kletsnat voor we aan 't station zijn,” zei Koos.

„En ik wed, dat we droog zijn, als we aan 't station komen,” zei vader.

Ja, vader kon gemakkelijk wedden, want hij had de vorige dag een taxi besteld.

Toosje was de eerste die de auto aan zag komen.

„Mooi . . . toet-toet daar!”

Sjoerd en Koos, die al trappelend van ongeduld klaarstonden, begrepen plotseling waarom vader best had willen wedden.

„We gaan rijden naar 't station,” riep Koos. „Kijk eens wat een fijne wagen. Ik mag naast de chauffeur zitten, hoor!”

„Ik denk, dat jullie allebei naast de chauffeur moeten zitten,” lachte vader. „'t Is de vraag of we er allemaal wel in kunnen.”

Maar nu vergiste vader zich toch. Ze gingen met gemak in de grote wagen en de chauffeur lachte: „'t Is maar goed, dat ik de familiewagen meegebracht heb. De koffers maar achterin. Of zitten jullie niet te nauw voorin, jongens? Er is achterin nog plaats genoeg.”

Maar Koos en Sjoerd wilden liever naast de chauffeur zitten. Je kon daar alles op de weg goed zien. 't Was net of je zelf stuurde. Van de taxi gingen ze in de trein en ze moesten vier uur sporen, eer ze op de plaats van bestemming waren. Dwars door het land van oost naar west.

Sjoerd en Koos konden gelukkig allebei voor een raampje zitten. Gerda zat vlak naast hen. Toosje zat eerst op Gerda's schoot en Goof leunde tegen Sjoerds knie.

De kleine peuters kwamen ogen te kort en juichten om beurten: „Koetjes . . . paarden . . . kindjes . . .”

Tot moeder haar grote reistas voor de dag haalde. Wat daar allemaal uit te voorschijn kwam! De fijne broodjes natuurlijk, maar ook appels en peren.

„Moeder heeft, geloof ik, gedacht dat we naar de Noordpool gingen,” lachte vader. „Die tas komt nooit leeg.”

Maar dan wist vader zeker nog niet hoe Sjoerd en Koos eten konden. De tas raakte heel vlug leeg.

„Laat ze maar doen. Als katjes muizen, mauwen ze niet,” plaagde moeder en knuffelde Goofje, die stil zat te sabbelen aan een banaan.

Gelukkig was het droog, toen zij uit de trein stapten.

„Kijk, daar staat de tram, waar we in moeten, al klaar. Die blauwe! 't Is gelukkig nog niet druk. Jongens, jullie helpen met de koffers. Gerda zorgt met moeder voor de kleintjes.”

Nog een kwartier moesten ze in de tram zitten voor ze in Schaar-
dam waren.

„Ik zie de duinen al, moeder,” juichte Sjoerd.

Toen ze uitstapten, wees vader naar de lucht.

„Ik zie een heel klein stukje blauw, jongens. Maar we kunnen er nog geen matrozenbroek van maken.”

„Alleen maar een broekje voor Goofje,” lachte moeder, „en dan zal hij er nog maar krapjes ingaan.”

Gelukkig waren de fietsen, die vader de avond ervoor nog had verzonden, al aangekomen, evenals de wandelwagen voor Goofje. Nu konden de zware koffers op de fietsen vervoerd worden en de kleintjes gingen in het wagentje.

Het huisje waar ze moesten zijn, lag aan de voet van de duinen. Prachtige paarse bloemen klommen langs de gevel en lieten alleen de naam van het huis vrij.

Duinzicht, las moeder en vader haalde de sleutel te voorschijn, die hem toegezonden was.

Terwijl vader en moeder het huisje bekeken, zochten de jongens naar hun slaappleaats in de tuin. Ze vonden die ook. Het was een tent, die niet al te groot was. Hij stond verborgen achter de laag afhangende takken van een kastanjeboom. Achter elkaar kropen ze naar binnen.

„Hè, 'k wou dat het maar vast avond was, Koos. Voel eens wat een heerlijke veldbedden.”

„Maar ik zou dat niet prettig vinden, hoor,” vond Koos. „Ik wil eerst nog naar 't strand. Lekker pootjebaden.”

Moeder, die ook een kijkje was komen nemen in de tuin, keek bezorgd naar de lucht.

„Het blauw is weer verdwenen,” zei ze. „Het zal erg fris zijn aan 't strand. Jullie mogen wel een strandwandeling gaan maken, maar de kleintjes blijven thuis. 'k Zou 't erg prettig vinden, als Gerda bij mij wilde blijven om te helpen uitpakken.”

„Goed, dan pas ik wel op de kleintjes,” zei vader. „Ze lopen hier trouwens in geen zeven sloten tegelijk. Ze kunnen zo heerlijk spelen in de duinen.”

Zo gingen de jongens alleen op stap en ze vonden het helemaal niet erg, dat de zon niet scheen. Ze hadden nog veertien heerlijke dagen voor de boeg en de volgende dag zou er misschien genoeg blauw in de lucht zijn voor honderd matrozenbroeken. O zo!

3. ZON VREEMDE JONGEN

„Hè bah, 't begint weer te regenen,” mopperde Sjoerd, toen ze de strandtrap afdaalden.

„'t Is maar motregen, daar word je niet zo nat van,” troostte Koos. Het was niet erg gezellig op het strand. O ja, de zee strekte zich even majestueus als anders uit en sloeg zijn golven in de witte branding stuk op het strand, maar het zand was nat en bedekt met groene slierten zeewier.

De rieten strandstoelen stonden bijeengeschoven en de tentjes met versnaperingen waren gesloten. Geen negotie vandaag. Voor een enkel stuk chocolade, dat twee verkleumde jongetjes wilden kopen, bleven de kooplui niet op het strand.

Koos en Sjoerd slenterden wat teleurgesteld langs de zee. Ze hadden zo graag fort en pootje willen baden, terwijl de zon nikkertjes van hen bakte.

„Kijk daar eens,” wees Sjoerd. „Wat is dat voor een grijs ding, daar op het strand?”

Koos haalde de schouders op en slenterde in de richting van een soort kunstmatige grot, die met zijn opening naar de zee gekeerd stond. Sjoerd volgde hem.

„Zeker nog iets uit de tijd van de Batavieren, net als de hunebedden,” grapte Koos.

„Mis poes, iets uit de tijd van de Duitsers,” klonk plotseling een stem. „Dit hier is een strandbunker. De vijand had ze overal langs de kust en in de duinen neergezet. De meeste zijn verdwenen, maar deze is blijven staan.”

De jongens stonden stil en keken rond om te zien, waar die vreemde stem vandaan kwam. Ze hoefden niet lang te zoeken. Uit een schietgat boven hun hoofd keek een jolig jongensgezicht.

„Hoe kom je daar nu binnen?” vroeg Koos.

„Ga maar door de deur, dan zie je vanzelf hoe je naar boven kunt komen. 't Is een beetje donker, maar je vindt de weg wel.”

De broers liepen naar binnen en klommen een trap op, die naar de verblijfplaats van de jongen voerde. Die was niet in 't minst verlegen.

„Miezerig weer, hè?” begon hij. „Jullie zijn zeker nog niet lang op 't dorp hier?”

„We zijn vandaag pas gekomen,” vertelde Sjoerd.

„Zijn jullie tweelingen?”

„Sjoerd is een jaar ouder dan ik, maar de mensen denken wel altijd dat we even oud zijn.”

„Zo, dus hij heet Sjoerd en hoe heet jij?”

„Ik ben Koos en hoe heet jij?”

„Gé,” zei de jongen.

„Gé? Dat is geen naam. Dat is een letter.”

„G is de beginletter van Gerrit. En Gerrit . . . nou dat vinden ze thuis zeker niet deftig genoeg.”

De jongens keken elkaar aan. Wat praatte die jongen raar over zijn vader en moeder.

Gé stak zijn hand door het gat naar buiten.

„'t Is weer droog voor vijf minuten,” zei hij. „Gaan jullie mee 't strand op?”

Al verder wandelend vertelde Gé, dat hij al een week of vier hier in Schaardam was. Hij logeerde met zijn oom en tante in villa Golfzicht op de Boulevard. Hij was ziek geweest en zou na de vakantie weer naar school gaan.

„Willen we eens doen, wie het eerst boven op het duin is?” vroeg Sjoerd.

Gé vloog zonder te antwoorden als een pijl uit de boog vooruit en nam op die manier een oneerlijke voorsprong. Maar dat hinderde niet zo erg, want Sjoerd had hem in een minimum van tijd ingehaald en zelfs Koos, die heus niet een van de vlugsten was, liet de jongen al spoedig achter zich.

„Overdoen,” riep Sjoerd, toen ze boven waren, „maar dan gelijk beginnen.”

„Ik kan niet meer,” zei Gé en liet zich in 't zand neerploffen. Hij hijgde van vermoeidheid en Sjoerd merkte op: „Je bent ook pas ziek geweest. Geen wonder, dat je gauwer moe bent dan wij.”

„Fijn hè om hier te zijn,” glunderde Koos. „Eerst zouden we helemaal niet uitgaan, weet je. En toen kregen vader en moeder de kans om het huis te lenen. Ik vind een vakantie aan zee 't fijnste wat er bestaat en jij?”

„Ik niet,” zei hun nieuwe vriend en rukte nijdig wat helmgras uit de grond. „Ik vind de zee gemeen en vals.”

Koos schaterde het uit van de lach.

„Jij doet net alsof de zee kan denken en trouwens zoveel schepen vergaan er ook niet meer op zee.”

„Waarom ben jij dan hierheen gekomen, als je de zee zo naar vindt?” vroeg Sjoerd plagerig.

„Omdat ik met oom en tante mee moest.”

„Dan had je toch bij je vader en moeder kunnen blijven!”

„Vader en moeder? . . .” Gé wachtte even en zei toen: „Vader en moeder? Nou, die leven toch niet meer!”

Verlegen plukte Sjoerd aan het polletje helmgras, dat Gé weggesmeten had. De stomp, die Koos hem gaf, had hij heus niet nodig om in te zien, dat hij niet verder moest vragen.

De broers kregen daar ook geen kans voor. Gerrit sprong op en zei stroef: „’t Is, geloof ik, al vijf uur, hè? Dan moet ik naar huis, hoor.”

Wat bedremmeld keken de beide broertjes hun nieuwe vriendje na.

„Hij was een beetje kwaad, geloof ik,” zei Koos. „Maar we konden toch niet weten, dat hij een wees is.”

„Zouden ze soms verdronken zijn op een schip?” veronderstelde Sjoerd. „Hij was immers zo nijdig op de zee.”

Zwijgend slenterden de jongens naar huis terug. Moeder wachtte hen al gezellig op met thee.

„Als Gerda terug is uit het dorp, krijgen jullie een biscuitje. Ze is op zoek naar een kruidenierswinkel, maar denk eraan, jullie halen morgen de boodschappen, hoor!”

Moeder had verwacht, dat haar jongens hele verhalen zouden doen over ’t strand, maar toen ze zwegen, zei ze: „Ik denk zo, dat jullie niet erg veel pret hebben gehad aan ’t strand. Je bent zo stil.”

Sjoerd pulkte eens aan de kraag van zijn sporthemd.

„We hebben een jongen ontmoet op het strand. Het was wel een leuke vent, maar toch deed hij raar. ’t Was net of hij kwaad werd, omdat we hem wat vroegen.”

„Wat vroegen jullie hem dan?”

„Nou ja, hij vertelde dat hij bij zijn oom en tante woonde en

eerst had hij gezegd, dat hij een hekel had aan de zee en toen vroeg Sjoerd hem, waarom hij dan niet bij zijn vader en moeder gebleven was en toen zei hij, dat ze allebei dood waren."

„De stakkerd," zei moeder. „Waar kwam die jongen vandaan?"

„Dat hebben we hem niet gevraagd," zei Koos. „Hij praatte anders dan wij. Hij zei „julder" in plaats van jullie en . . . en . . . nou ja, ik kan 't niet nadoen. 't Was niet boers, maar hij praatte toch anders dan wij. Wacht eens, net als oma uit Middelburg."

„O jongens . . ."

Zo innig bewogen klonk moeders stem, dat de broers geschrokken opkeken.

„Kent u hem, moeder?"

„Nee, kennen doe ik hem niet, maar hij is een wees en hij heeft een hekel aan zee. Hij praatte vermoedelijk met een Zeeuws accent. Misschien zijn zijn ouders wel verdronken bij de grote februari-overstroming. Jullie moeten niet verder vragen, hoor."

„Ja, dat konden wij niet weten, hè," peinsde Sjoerd. „Natuurlijk wilde hij daarover niet praten."

Moeder sloeg haar arm om haar beide jongens en zei: „Denk er nu maar niet verder aan. Het is geen moedwil van jullie geweest. Als jullie een nachtje geslapen hebben en Gé ook, dan schijnt de zon misschien en treffen jullie elkaar wel weer aan 't strand. 't Is te hopen, dat hij een goed tehuis heeft bij zijn oom en tante."

Sjoerd rilde even, toen hij eraan dacht dat hij zijn vader en moeder zou kunnen verliezen.

Alsof Koos zijn gedachten geraden had, zei hij: „We zullen in ieder geval erg aardig voor hem zijn en hem meenemen naar ons huis."

„Dat doen jullie maar," zei moeder, „en ga nu maar eens kijken of je Gerda nog niet ziet. Ik vind, dat ze erg lang wegblijft."

4. GERDA'S BELEVENISSEN

Met een boodschappentas aan haar arm was Gerda ondertussen naar de Dorpsstraat gestapt. Ze moest suiker en koffie en biscuits halen en mocht kopen wat ze wilde.

Ha, daar was al een kruidenierswinkel. Ze keek even in het etalageraam en zag dat je er van alles kon kopen. Ook souvenirs en ansichten.

Ze stapte naar binnen en keek eens rond. Een echt gezellig ouderwets winkeltje was het met een stroopvat op de toonbank en een azijnvaatje in de hoek.

In de winkel in de stad, waar ze altijd boodschappen haalde, kon je de boodschappen zo maar wegnemen. Een zelfbedieningswinkel noemde je dat. Hier mocht je alleen de ansichtkaarten zelf van een standaard zoeken.

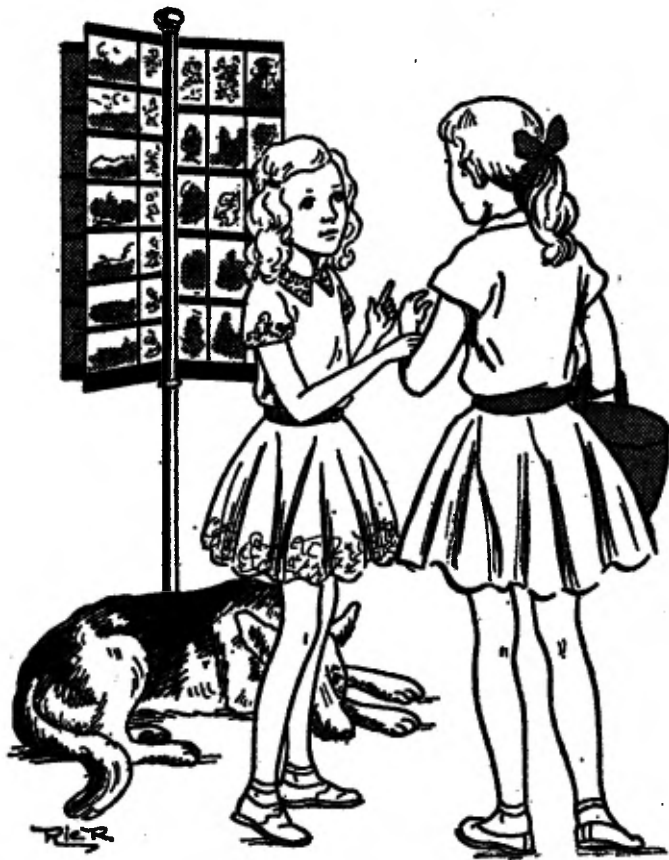
Een blond meisje stond er juist eentje uit te zoeken. Ze had leuke blonde krullen en een herdershond lag naast haar op de vloer.

Gerda wachtte met de rug naar het meisje tot ze aan de beurt was. Plotseling voelde ze een hand op haar arm en een bedeesd stemmetje zei: „Zoudt u een felicitatiekaart voor mij uit willen zoeken? Vrouw Kloppers heeft het zo druk.”

Gerda moest glimlachen. Waarom deed dat kind zo plechtig en zei ze „u” tegen haar en waarom zocht ze niet zelf een kaart uit? „Wil je er een met bloemen of met een poes erop?” vroeg ze.

„O, je bent maar een meisje, ik dacht dat je een dame was,” zei het vreemde kind en toen zag Gerda plotseling waarom ze haar nodig had bij het uitzoeken van een kaart. In het lieve gezichtje starden twee ogen star voor zich uit. Ze was blind.

Het was duidelijk te merken, dat het meisje een babbeltje wilde maken, maar vrouw Kloppers was al naar haar toegekomen en zei: „Zal ik je eens even helpen, Lina? Heb je nog iets anders nodig dan de kaarten?”

Het blinde meisje schudde het hoofd en haalde haar beursje te voorschijn.

En toen gebeurde er iets naars. Er kwam een jongen binnen. Hij gaf het kind een klap op de schouder en zei: „Hallo Lina, wanneer zien we je weer aan . . .”

Hij kon zijn zin niet afmaken, want de hond die naast Lina op de grond had gelegen, vloog overeind en beet de jongen met een grauw in zijn been. De jongen gilte van pijn en schrik en Lina riep: „Hier Wodan, Wodan, kom hier.”

De hond gehoorzaamde onmiddellijk en Lina verontschuldigde:

„O Karel, hij beet alleen, omdat hij dacht dat je me wat wilde doen. Zo is hij nu altijd. Vader en moeder willen een tehuis voor hem zoeken, als ik wegga.”

„'t Is . . . 't is niet zo erg,” zei de jongen. „'t Bloeden houdt al op.” Vrouw Kloppers was toegelopen om de wond te bekijken.

„Ik denk, dat je toch wel even naar de dokter moet, jongen. Een beet van een hond is niet altijd ongevaarlijk.”

„Kom je me vertellen hoe 't afgelopen is, Karel? Je weet wel waar ik woon, hè?” vroeg Lina.

Toen ze de winkel uit was, zei vrouw Kloppers tegen een dame, die ook in de winkel stond: „Als 't kind nu zelf ook maar niet geschrokken is. 't Is zo'n teer poppetje. 't Zal voor haar moeder heel erg zijn haar te moeten missen, maar na de vakantie gaat ze weg.”

„Waar gaat ze dan heen?” vroeg de dame.

„Er is geen kans, dat ze ooit zal kunnen zien en daarom gaat ze naar een instituut voor blinde kinderen,” vertelde de kruideniersvrouw.

„Kan ze wel alleen over straat?”

Vrouw Kloppers lachte. „Laat dat pientere ding maar lopen. Ze is handig genoeg en zit heus niet de hele dag op een stoel. Jammer dat ze haar hond zal moeten missen.”

„Zo'n vals dier is toch niet geschikt als geleidehond!” vond de dame.

„Het is geen afgerichte geleidehond,” vertelde vrouw Kloppers.

„Maar dat hij over haar waakt, heeft u gezien.”

Nadat de dame geholpen was, kreeg Gerda haar boodschappen. Toen ze buiten kwam, was het meisje niet meer te zien en de jongen stond al op de stoep bij de dokter. Op een drafje liep Gerda naar huis. Misschien was moeder al ongerust, dat ze zo lang weggebleven was.

Al had Gerda nog zo'n haast, ze genoot toch van haar loopje door de duinen. Ze zag zoveel leuke dingen. Een konijntje, dat

dwars over het pad hipte en een geitje, dat naast het pad graasde.
„Hallo Ger . . .”

Daar kwamen haar broers haar al tegemoet. Sjoerd nam de tas van haar over en onmiddellijk begon ze te vertellen van het blinde meisje en haar hond.

De broers vertelden haar van de jongen uit de bunker en Gerda zei: „We gaan vanavond vroeg naar bed en als we wakker worden, schijnt de zon misschien en dan gaan we allemaal naar 't strand. Wat zal dat fijn zijn.”

Vroeg naar bed! Ja, dat wilden Sjoerd en Koos ook wel. Ze wilden al naar hun tent, toen 't nog volop dag was.

Maar moeder zei, dat ze nog een duinwandeling gingen maken, als de kleintjes slapen. Ze zei: „Als jullie te vroeg naar bed gaan, kun je niet slapen en dan zet je me de hele tent op stelten.”

„Als we niet naar bed willen, is 't niet goed en als we wèl naar bed willen, is 't ook niet goed,” klaagde Sjoerd.

Maar de avondwandeling met moeder en hun zusje in de duinen, met de wegschietende konijntjes tussen het groen, dat zo heerlijk kruidig rook na al die regen, nee die hadden ze ook niet graag willen missen.

5. IN DE TENT – EEN ZEESLANG

„Lig jij lekker, Sjoerd?”

„Nou joh, fijn fris, hoor. En dat veldbed is zo zacht als ons bed thuis.”

„Denk je . . . eh . . . maar . . . eh . . . er zijn geen spinnen, hè?”
Koos schaterde van het lachen. Hij wist hoe bang zijn broertje

was voor die griezelige langpoten en hij troostte: „Je ziet om deze tijd van 't jaar niet zoveel spinnen. Die komen meer tegen het najaar.”

Sjoerd was maar half gerustgesteld. Natuurlijk waren er in de zomer ook spinnen. Wanneer was het ook weer, dat hij die dikke zwarte spin boven zijn bed had gevonden? Nee, dat was toch wel in de herfst geweest.

Nu ja, maar daar wilde hij nu niet aan denken. De deken hoog over je oren trekken en je ogen toedoen. Ja, maar hij kon toch niet nalaten nog eens goed om zich heen te kijken. Niet dat hij iets kon onderscheiden, 't was al helemaal donker.

Door de opening van de tent kon hij de sterren zien, maar hij zag nog meer. Hij zag iets wat hem zijn adem deed inhouden van schrik. Een paar felle groene ogen keken naar binnen vanuit de boom.

Hij ging rechtop zitten en riep zachtjes: „Koos... Koos... w... wat is dat... daarbuiten, er kijkt iemand naar binnen.” „Hè, wat? Hè joh, ik was al bijna in slaap. Waar zie je wat? Daar? Wacht maar eens.”

Koos, die heel wat dapperder was dan zijn broertje, klapte in de handen en de ogen waren verdwenen.

„Weet je wie de booswicht was, die ons belaagde? Felix, de zwarte poes, die hier bij 't huis hoort. Toen we naar bed gingen, zag ik hem in de kastanjeboom en hou nu je mond, want ik wil eindelijk wel eens gaan slapen.”

Het duurde niet lang of Koos sliep vast. Sjoerd lag nog met wijd open ogen te luisteren. 't Was wel leuk, hoor, om net als twee echte padvindders te bivakkeren in je eigen tuin, maar als je thuis veilig in je bed lag, wist je zeker dat je nergens bang voor hoefde te zijn.

Wat was dat? De jongens vlogen beiden overeind van schrik. Sjoerd was onmiddellijk klaar wakker. Er had iemand gegild vlak bij hun tent.

„Een spin . . .,” riep Sjoerd, die deze kleine griezels maar niet vergeten kon.

„Kom eruit, jongens. Help! Er is een slang in de tuin.”

Koos en Sjoerd wisten niet hoe vlug ze hun slaaptentje moesten verlaten. Op hun blote voeten holden ze dwars over het grind naar het kleine keukentje en vergaten van schrik hoe pijnlijk de scherpe kiezels onder hun voetzolen prikten.

Knipogend tegen het felle licht stond moeder bij de aanrecht. Ze zag wit van angst.

„O . . .,” hijgde ze tegen vader, „wat ben ik geschrokken. Ik wilde nog eens zien of de jongens goed lagen en niets meer nodig hadden en omdat ik hen niet wakker wilde maken, als ze al slapen, liep ik op mijn tenen over het grasveld. Ik wilde me naar de ingang bukken en me vasthouden aan één van de laaghangende takken van de kastanjeboom en toen opeens . . . o foei. Ik greep een slang beet . . . en hij blies tegen me.”

„Een boomslang zeker,” plaagde vader, die kalmpjes zijn pijpje was blijven roken. „Boomslangen komen samen met tuinslangen veel voor in de badplaatsen.”

„Maar er komen toch zeker wel adders in ons land voor!”

„Ja, maar die zitten niet aan zee,” zei vader. „Het kan natuurlijk een zeeslang geweest zijn.”

„Nou, lach jij me maar uit,” zei moeder, „maar als jij dat harige ronde lijf gevoeld had . . . Bah, ’t was net een grote rups.”

„Een zeeslang met een harig lijf,” herhaalde vader. „’t Wordt hoe langer hoe gekker, jongens. Nee, een zeeslang kan het ook niet geweest zijn.”

En toen sloeg Koos zich op de knie en riep: „Ik weet de oplossing van het raadsel. Die slang, moeder, dat was de staart van Felix. Toen wij naar bed gingen, zat hij ook al op de onderste tak van de boom en zijn staart hing naar beneden. Later heeft hij Sjoerd aan ’t schrikken gemaakt. Die schrok zo van zijn groene ogen.”

„Daar hebben we 't nu niet over,” snauwde Sjoerd, die bang was dat hij geplaagd zou worden om zijn angst. „Toen moeder door de tuin kwam, zat hij vast weer op datzelfde plaatsje en heeft hij moeder aan het schrikken gebracht.”

„O foei,” zei moeder, „nu je 't zegt, dat zal 't wel geweest zijn.”
„Wat maken jullie toch een leven.”

Daar stond Gerda ook op de drempel van 't keukentje. Ze wreef zich de ogen uit en keek geeuwend van de een naar de ander. Vader tilde zijn grote dochter op of het Toosje was en zei: „Die stoute moeder, daar heeft ze het hele huis in rep en roer gezet, omdat ze de poes bij de staart pakte. Die moeder van jullie moet straf hebben. Wat zal 't zijn, kinders?”

„We willen thee.”

„Ik wil een beschuit.”

„Moeder moet een plaatje draaien.”

De schuldige weerde zich lachend. „Ik denk er niet aan om thee te gaan zetten. Jullie kunt allemaal een glaasje limonade krijgen en een snoepje, als je weer naar bed gaat.”

„Maar hun plaatje krijgen ze ook,” zei vader. „Dan kunnen we meteen eens zien of de pick-up hier aangesloten kan worden op de radio.”

Vader zocht in het kleine platenkoffertje en even later zong een koor: „'k Wil U, o God, mijn dank betalen, U prijzen in mijn avondlied.”

Ze waren naar de kamer gegaan en zaten om de pick-up. Zo mooi was 't gezang, dat ze vergaten te drinken en ze neurieden zachtjes mee: „Het zonlicht moge nederdalen, maar Gij, mijn Licht, begeeft mij niet . . .”

„Maar ik heb God wèl vergeten,” dacht Koos beschaamd. „Ik was helemaal vergeten te bidden na die fijne dag.”

„En nu vlug je lekkers opdrinken en dan alle drie naar bed.”
Vader ging zijn jongens voor de tweede keer naar hun tent brengen. Hij lichtte met zijn zaklantaren in de boom, maar de

zeeslang was verdwenen. Poes had van de gelegenheid gebruik gemaakt en was lekker op het warme plaatsje van Koos gekropen. Ineengerold genoot hij van de warmte en de rust.

„Laat hem maar liggen, vader,” zei Koos vertederd. „Ik vind zo'n slaapkameraadje wel leuk.”

Maar vader ging niet akkoord met dat voorstel.

„Felix vindt zijn plaatsje wel in de poesemand en hij mag lekker slapen op het kussen, waar zijn naam nog wel op geborduurd staat.”

„Welterusten vader.”

„Welterusten jongens. Hebben jullie een fijne dag gehad?”

„Heerlijk vader,” zei Koos en toen vader weg was, vergat hij niet God te danken voor alles wat Hij hem geschonken had.

En toen vielen ze in slaap.

6. AAN HET STRAND

„Mooi weer . . . het is mooi weer.”

Het was Gerda, die aan de ingang van de tent stond en haar broers wakker riep.

„Maak toch niet zo'n kabaal,” gromde Koos slaapdronken.

„Ik maak wèl kabaal, want jullie moeten opstaan en helpen, dan kunnen we heel vroeg naar zee. Jullie moeten broodjes halen, dan kunnen we misschien de hele dag aan 't strand blijven.”

In een wip waren de jongens hun bed uit. Nadat ze zich gewassen hadden, stuurde moeder hen eerst terug om hun bedden weer keurig op te maken.

„Overbodig werk,” gromde Koos. „Niemand inspecteert de tent.”
„Stel je voor, dat ik er thuis net zo over dacht,” zei moeder,
„dan kwamen jullie allemaal in onopgemaakte bedden.”

„O maar, we zijn nu niet thuis,” sputterde Koos.

„Nee, maar we zijn overal ordelijk,” vond vader. „Help nu een handje mee, zoveel te vlugger gaan we naar 't strand.”

„Er zit een jongen op het hek,” waarschuwde Gerda.

„O moeder, dat is Gé.”

„Kijk eens aan, dan hebben jullie al een strandvriend ook. Leuk dat hij gekomen is, maar hoe wist hij waar jullie woonden? Wacht, we zullen het hem vragen.”

Koos liep naar buiten en Sjoerd zei: „Fijn dat hij gekomen is, moeder. 't Was gisteren net of hij een beetje boos was. Waarom zou dat geweest zijn, moeder?”

„Ja, waarom zou hij boos geweest zijn? 't Was een beetje onhandig, dat jullie naar zijn vader en moeder vroegen, maar je deed het toch niet met opzet!”

Schoorvoetend en wat verlegen liet Gé zich naar binnen trekken. Koos vroeg: „Hoe wist je, dat we hier wonen, Gé?”

„Nou, je broer vertelde gisteren, dat jullie op Duinzicht zaten en oom en tante wisten wel, waar Duinzicht was. Gaan jullie nu mee naar 't strand? De vlaggen wapperen en dan wordt het meestal erg druk. Wilde u stoelen huren, mevrouw? Daar moeten we heel vroeg bij zijn, anders zijn ze allemaal verhuurd.”

„Ligstoelen hebben we wel, maar kunnen we op 't strand ook een tent huren?”

„Ik ken de tentenbaas wel! Ik zal hem vragen of u een fijn plaatsje krijgt in de voorste rij.”

„Goed, dan spreken we zelf wel af wat voor soort tent we willen hebben.”

„Mogen wij met Gé vooruit, moeder?”

„Goed jongens, maar ik had graag dat je de kleintjes vast meenam. Dan kan Gerda met mij samen voor de proviand zorgen.”

„Hè bah,” pruilde Sjoerd, „als de kleintjes erbij zijn, kunnen we niet lopen waar we willen.”

„Och joh, ik vind 't juist leuk,” zei Gé. „We zetten je broertje en zusje in de trekkar en dan gaat het holderdebolder naar 't strand. Zo werd ik vroeger ook naar 't strand gereden met Noortje. Fijn ging dat.”

„Wie is Noortje? Je zusje?”

Gerrit knikte. „Ze leeft niet meer,” zei hij en toen ongeduldig er achteraan: „Toe, schiet nou op. Als jullie zo treuzelen, zijn alle mooie plaatsjes voor jullie tent weg.”

„Pak mijn jongens maar eens flink aan, hoor Gé,” plaagde moeder. „Het zijn soms zulke teuten.”

Maar toen het groepje vertrokken was, lachte ze niet meer. Ze begon steeds meer te vermoeden, dat Gé zijn familie verloren

had bij de grote overstromingsramp, maar hoe zou het dan komen, dat hij zelf nog leefde?

„Wat moeten veel dingen hem pijn doen in 't leven,” dacht moeder. Zij moest er veel aan denken, maar ze sprak er niet over. De kinderen mochten vooral niet laten merken, dat ze meelij hadden met hun nieuwe vriend.

Koos en Sjoerd hadden op 't strand veel minder last van de kinderen dan ze gedacht hadden. Het was eb en er had zich een binnenmeertje of zwin gevormd, waar Toosje en Goof fijn in konden spelen.

Ze plasten op hun blote voetjes door het water en Toosje droeg telkens een emmertje water naar zee. Goofje bakte kleine zandtaartjes in een kroesje . . . een heel lange rij.

De broers gingen in de nabijheid van het duin liggen, waar ze de kleintjes in de gaten konden houden en wachtten daar op Gé, die in druk gesprek was met de tentenbaas.

Het duurde niet lang of Gé liet zich naast zijn nieuwe vriendjes in het al warme zand ploffen en zei: „'t Is voor elkaar, hoor. De tentenbaas zorgt voor een fijne plaats in de voorste rij.”

Natuurlijk kreeg Gé direct het verhaal te horen van de slang, die in een boom zat.

Gé had danige pret en zei: „Ik houd niet erg van een poes. Ze sluipen zo en je kunt ze niet eens meenemen. Weet je wat ik graag zou willen hebben? Een hond!”

„Wij mogen thuis geen hond hebben,” vertelde Sjoerd. „Moeder is bang, dat de kleintjes met hem zouden sollen.”

„Ja, maar jullie hebben elkaar. Als je eens alleen was, hè? Om dan een hond te hebben, die altijd bij je bleef. Die met je meeging, overal waar je maar heenging. Hè, dat zou ik heerlijk vinden.”

De vader en moeder van de jongens waren onhoorbaar naderbij gekomen. Moeder had de laatste woorden van Gé gehoord.

„Zo Gé, en wat zou je dan willen hebben voor een soort hond? Een herdershond?”

Gé kleurde en sprong op. „Ik zei het wel, mevrouw, maar tante en oom wonen op een bovenhuis. Ik denk, dat ik geen hond mag houden.”

Moeder had de verlangende blik in Gé's ogen gezien. „Als die oom en tante wat voor de jongen overhebben, moeten ze hem een speelkameraad geven,” dacht ze.

„Ik ben blij, dat u er bent, moeder,” zei Sjoerd.

„Dan zijn jullie van de oppas van de kleintjes af, hè? Bezorgden ze jullie zoveel last?”

„Helemaal niet, maar . . . eh . . .”

Hij wees als nadere uitleg naar de tas, die moeder had meegebracht.

„'k Heb alweer trek.”

„Ga maar mee naar de tent, Hollebolle Gijs, dan kun je meteen eens zien, hoe fijn Gé voor ons gezorgd heeft. Die jongen presteert nog eens wat. Jullie kunnen niets anders dan eten.”

„Een kunst om goede vriendjes met de tentenbaas te zijn, als je al zo lang hier bent.”

Pratend en lachend gingen ze naar de tent, waar moeder de tas uitpakte. Ieder kreeg een beker melk uit de fles en een verse krentenbol. Gé deelde natuurlijk ook mee. Eentje meer of minder, dat gaf niet.

„Maar nu is 't uit met jullie geluier,” riep moeder. „Nu gaan we een fort bouwen.”

De schoppen werden te voorschijn gehaald en de jongens bouwden een fort, waar alle strandbewoners naar kwamen kijken.

„Zijn je oom en tante ook aan 't strand, Gé?” vroeg mevrouw Houwert. „Dan kunnen ze misschien even komen kijken.”

„Oom en tante? . . . Eh, nee mevrouw, die zitten hier niet,” zei Gé. „Ze wandelen meestal in de duinen en als ze dan aan 't

strand blijven, komen ze toch niet op dit gedeelte. Ze gaan op het stiller strand. Ze houden niet erg van drukte.”

„’t Is maar goed, dat Gé onze jongens veertien dagen lang als speelkameraad heeft,” zei moeder, toen ze weer alleen was met vader. „De jongen heeft blijkbaar niet veel vertier bij zijn oom en tante.”

„Je hebt gelijk, twee weken lang hoeft hij zich niet eenzaam te voelen. Hij is ook lief voor de kleintjes. Kijk, nu helpt hij Toosje haar emmertje dragen. Ze komen hierheen.”

Toosje liep met rode wangetjes van opwinding achter haar grote vriend aan. Ze had van een jongen, die een schepnetje bezat, een heel klein visje gekregen.

„Vissie gevange, lekkere vis.”

„Heb je zin in gebakken vis, kleintje? Nu, die halen we dan vanmiddag uit het halletje, waar het altijd zo heerlijk ruikt. Dit visje moet je maar weer in ’t water brengen.”

Toen Toosje voetje voor voetje wegschuifelde om haar kostbare last in veiligheid te brengen, zei moeder: „Hou je ook van gebakken vis, Gé? Vraag dan aan je tante of je bij ons mag blijven eten vanmiddag.”

„Ik wil graag bij u eten, mevrouw, maar ik hoef het niet te gaan vragen, want oom en tante zijn gaan eten in de stad en zouden pas laat thuiskomen. Voor mij staat er een blikje soep klaar. Nu, dat staat er morgen ook nog wel.”

„Arme jongen,” dacht moeder, „ik geloof niet, dat die oom en tante zich zo erg veel om hem bekommeren.”

Die middag at Gé bij zijn vriendjes en Sjoerd en Koos vonden het heerlijk.

Na het eten nam vader als gewoonlijk de Bijbel en zei: „Zal ik vanmiddag maar gewoon verder gaan met de geschiedenis van koning Saul? Sjoerd, dan moet jij je vriend even vertellen, hoe ver we gekomen zijn.”

„Dat hoort hij vanzelf wel,” zei Koos. „Hij kent toch zeker de geschiedenis van koning Saul wel?”

Ze keken allemaal Gé aan, maar die stotterde: „Koning Saul? Nee, we lezen thuis nooit uit dat boek.”

„Nou ja, op school dan?”

„Op school? . . . Nee, daar hebben we wèl vaderlandse geschiedenis, van keizer Karel bijvoorbeeld, maar van een koning Saul heb ik nog nooit gehoord.”

„Dan lees ik voor dit keer wel uit een ander gedeelte van de Bijbel,” zei vader en hij las voor hoe de Here Jezus de storm op zee bedaarde, toen de discipelen zo heel bang waren geweest. Gé bleef merkwaardig stil zitten, toen de maaltijd afgelopen was en ging daarna betrekkelijk vroeg naar huis. De jongens brachten hem nog een eind weg. Moeder keek hen na.

„Arme jongen,” dacht moeder voor de tweede maal en nam zich nogmaals voor hem vaker bij hen thuis te vragen.

7. GÉ VERTELT

„O, hoor eens, luchtalarm.”

„Och joh, dat is de sirene van een rodekruisauto.”

„Dan is er zeker een ongeluk gebeurd. Of er wordt iemand naar 't ziekenhuis gebracht.”

Koos en Sjoerd lagen met hun vriend op de top van een duin en zagen op de boulevard de auto met het rode kruis voorbijrijden.

„Ik heb een keer in 't ziekenhuis gelegen,” vertelde Sjoerd.

„Mijn blinde darm moest eruit, maar ik mocht er gewoon heen lopen. Eigenlijk vond ik het helemaal niet zo akelig. Je had een

paar vervelende dagen en dan werd je door iedereen verwend.”
„Maar ik vond het wel akelig, hoor,” zei Gé. „Ik was heel erg ziek en ik werd wèl in zo'n auto weggebracht.”

„Maar je kreeg toch zeker wel veel, hè, toen je beter werd,” hield Sjoerd aan.

Gé gaf geen antwoord. Koos stootte hem aan.

„Toe, vertel eens wat jij kreeg, toen je uit het ziekenhuis kwam, Sjoerd kreeg een tunnel voor zijn spoorlijn.”

Nog zweeg Gé. Toen zei hij zacht: „Ik ben geopereerd in februari 1953. Terwijl ik in het ziekenhuis lag, zijn mijn ouders en mijn zusje verdronken.”

„O Gé, wat vreselijk!”

De jongens durfden niets meer te zeggen. Ze merkten heel goed, dat hun vriendje moeite had zich goed te houden. Hij vertelde helemaal niet hoe het kwam, dat zijn ouders niet meer gered konden worden. Met een vreemd hoge stem praatte hij, riep herinneringen op aan zijn ouderlijk huis zonder verder te spreken over de watersnood.

„We hadden een boerderij en moeder droeg zo'n mooie witte muts,” zei hij. „We hadden een paard en koeien en varkens en 's zomers zaten mijn zusje en ik op de combine¹ en dan . . . o, alles was toch zo heerlijk. En 's winters . . . 's winters had vader het niet zo druk. Dan zaten we om de jaagkachel en vader vertelde van vroeger en . . . en het was net als bij jullie. Vader las ook voor uit een mooi boek.”

„Leest je oom dan nooit voor?” vroeg Sjoerd.

Gé haalde de schouders op. „Oom en tante doen dat nooit. Ze zeggen, dat het niet nodig is.”

De jongens hadden geen tijd meer om te antwoorden. Net als andere keren brak Gé ineens af en zei: „Kom, laten we er maar niet meer over praten. 't Helpt toch niet meer. 't Ergste is het

¹ Maai- en dorsmachine.

op feestdagen en zo en als je jarig bent. Dan denk je eraan hoe 't vroeger was."

„Wanneer ben je jarig?" vroeg Koos.

„Aanstaande vrijdag," zei Gé. „Leuk dat ik dan bij jullie op 't strand kan zijn."

„O joh, dat is fijn!"

En toen ze even later alleen waren, zei Koos: „We kopen ook een cadeautje voor hem, hoor! We mogen er vast en zeker geld voor uit onze spaarpot halen."

Moeder vond het inderdaad direct goed. De jongens vertelden haar wat Gé gezegd had en toen het verhaal uit was, vroeg moeder: „En weten jullie nu wat het ergste is van alles?"

„Dat hij een wees is natuurlijk," zei Koos.

„Nee," zei moeder, „'t allerergste is, dat hij zich altijd zo alleen voelt."

De jongens keken elkaar aan. Daar hadden ze nog helemaal niet aan gedacht.

„Vermoedelijk zijn die oom en tante ongelovige mensen," vervolgde moeder. „Het is maar goed, dat de Here Jezus nog alles af weet van Gé. We moeten bidden voor hem, kinderen, dat de Heiland jullie vriendje weer naar zich toe trekt."

„Als ik het maar niet vergeet," zei Koos eerlijk.

Want hij wist wel hoe het altijd was. Soms vergat je te bidden en als je bad, waren je gedachten soms zo ver. Dan vergat je wel eens, dat je tegen God sprak.

„We mógen het niet vergeten," zei Sjoerd en nam zich voor heel trouw eraan te denken.

8. EEN LEUKE ONTMOETING

Gé was niet aan het strand. Hij moest naar Leiden met zijn oom en tante en dat vonden de jongens erg prettig. De volgende dag zou hij jarig zijn en ze konden nu op hun gemak een cadeautje uitzoeken voor hun vriendje. Ze hadden er een rijksdaalder voor uit hun spaarpotten mogen nemen. Een rijksdaalder . . . o, wat je daar allemaal niet voor kon kopen . . .

Maar nu zwierven de broers al een uur door het dorp en ze hadden nog steeds niets gevonden. Een scheepje was heel leuk, maar het goedkoopste was nog veel en veel duurder dan een riks. Voor ander speelgoed was Gé te groot en wat moest je dan toch kopen?

„Als Gé een meisje was, zou ik het wel weten,” zei Koos. „Dan kochten we een leuk naaidoosje met schelpen voor hem.”

„Weet je wat, we vragen straks aan vader of moeder of die geen leuk presentje voor hem weten,” bedacht Koos.

„Oké,” zei Sjoerd en hij maakte rechtsomkeert. 't Was een warme dag en aan het strand zou het heerlijk koel zijn.

„Willen we onze badpakken aantrekken?” vroeg Koos.

„Ik ga eerst even pootjebaden. Daar frissen je voeten zo heerlijk van op.”

Ze waren barrevoets en stormden het duin af om zo vlug mogelijk de zee te bereiken.

„Heerlijk is dat,” glunderde Koos en sjokte zo door het water, dat de spetters hun om de oren vlogen.

Het was een gezellige drukte aan het strand. De badgasten hadden de stoelen tot aan de zee getrokken en boven hen in de blauwe lucht cirkelde een vliegtuig met een witte staart, waarop reclame te lezen was.

Zo aandachtig liep Sjoerd naar de lucht te kijken, dat hij de hond niet zag, die voor zijn voeten liep. Hij struikelde en viel bijna languit in het water.

„Hè bah, dat nare beest! Kijk nou, hij blijft ons maar voor de voeten lopen.”

„Ach joh, dat is toch geen wonder. Hij heeft een stuk hout in de bek. Hij wil, dat we dat in zee gooien, dan kan hij 't terughalen. Hij wil spelletjes met ons doen.”

„Dat moet zijn baas dan maar doen,” vond Sjoerd.

Maar Koos bukte zich om het hout van de hond af te nemen en gooide het zo ver hij maar kon in de golven. De hond zwom er naar toe, greep het en bracht het weer terug. Hij blafte van ongeduld om het spelletje herhaald te zien en Sjoerd, die ook schik had gekregen in het speelse dier, pakte na Koos het hout en wierp het de golven in.

„Wat een leuk dier, hè,” vond Koos. „'t Is een herder. Bij wie zou hij horen?”

Het antwoord kwam op hetzelfde ogenblik. Een meisje van een jaar of twaalf kwam langzaam in hun richting wandelen. Ze liep weifelend en tastend en riep: „Wodan . . . Wodan.”

De herdershond liet het houtje vallen en liep met de staart tussen de poten naar het meisje toe.

„O jij stoute hond,” knorde ze. „Je mag toch niet weglopen. Wat moet ik beginnen, als jij weg bent?”

De jongens keken elkaar verwonderd aan. Sjoerd fluisterde: „Dit is vast dat meisje, waarvan Gerda ons vertelde. Je weet wel, ze was toen in de kruidenierswinkel. Ze is blind.”

Op hetzelfde ogenblik kwam Gerda naar haar broertjes toe.

„Ik moet jullie zoeken van moeder. Je moet een boodschap doen.”

Sjoerd greep zijn zusje bij de arm en maakte een veelbetekenend gebaar naar het blinde meisje. Maar voor Gerda een woord kon zeggen, riep het pientere ding: „Die stem ken ik. Jij bent het meisje, dat me heeft geholpen met het uitzoeken van de felicitatiekaart, hè? Moeder vond hem zo mooi.”

„Is die jongen nog bij jullie geweest, die door jouw hond gebeten is?”

„Ja hoor, maar alles is goed afgelopen,” vertelde het meisje. „Ik heet Lina Bijleveld en hoe heet jij?”

„Gerda Houwert en dit zijn mijn twee broers Sjoerd en Koos.”

„Ben je helemaal alleen aan 't strand?” vroeg Gerda.

Lina lachte. „Eigenlijk kom ik nooit zover, maar die ondeugende Wodan trok me maar voort. Hij rook zeker de zee.”

„Maar hoe moet je nu terugkomen?” vroeg Gerda. „Weet je wat, ga even mee naar de tent, dan doe ik mijn sandalen aan en breng je naar huis.”

Lina knikte blij en liep tussen het drietal in naar de tent. Mevrouw Houwert begreep direct, dat Lina het meisje was, dat Gerda ontmoet had. Ze trakteerde haar op een heerlijk glaasje limonade en babbelde wat met haar, terwijl Gerda haar sandalen aantrok en haar lint opnieuw om haar haren strikte.

„Woon je ver, Lina?” vroeg moeder.

„Ik woon in het allerlaatste huisje op de Zeeweg. Ons huis staat een beetje van de weg af in de duinen.”

„Dan weet ik waar het is,” zei Sjoerd. „De weg door de duinen is het kortst.”

„Lopen jullie ook maar even mee,” zei moeder. „Die boodschap kan vanmiddag nog wel gedaan worden.”

Gerda en Sjoerd namen het meisje tussen zich in. Gerda hield haar hand vast en trok haar op zij, als er een grote kei of een andere hindernis lag. Wodan zette zijn spelletjes met Koos voort of hij wilde zeggen: „Zo gaat het goed. 't Is vertrouwd volk en hoe meer speelkameraadjes, hoe liever.”

Lina's moeder stond al op de uitkijk.

„O kind, wat heb je me een schrik bezorgd,” riep ze. „Je weet toch wel, dat je niet zo ver weg mag gaan!”

„Wodan trok me mee, moeder. Maar het hele strand was vol

mensen en dit zijn Gerda Houwert en haar broertjes. Ze wilden me wel thuisbrengen."

„Iedereen had je natuurlijk wel weg willen brengen," zei Sjoerd, die een beetje verlegen werd door het compliment.

Lina bleef Gerda's hand vasthouden.

„Jullie komen toch even binnen, hè? Ja toe, doe het maar."

„Natuurlijk," knikte Lina's moeder. „Jullie hebben na die klimpartij in de duinen toch zeker wel zin om even uit te rusten?"

Daar kwam Lina's vader binnen.

„Ha, daar hebben we de kinderen van Duinzicht," zei hij.

„Maar hoe weet u . . ."

„Vader is brievenbesteller en kent alle mensen en badgasten van Schaardam."

„Nou, dat is een beetje veel gezegd," grinnikte vader. „Maar deze jongens ken ik, doordat hun huis net zo in de duinen ligt als het onze. En kinderen," vervolgde hij, „komen jullie mijn wildzang eens wat afleiding bezorgen?"

De moeder van Lina vertelde hoe de vork in de steel zat en toen zei haar vader: „Lina, nu hakken we ineens de knoop door en zoeken een goed tehuis voor de hond. Als je weggaat, is het toch ook prettiger dat je weet waar Wodan is."

„Maar als ik terugkom . . ."

„Als je terugkomt, moet je een afgerichte geleidehond hebben."

„Die is toch veel te duur?"

„Je weet, dat we die niet alleen hoeven te betalen."

„Maar ik wil Wodan niet missen."

„Daar komt de aap uit de mouw, meisje. Maar Wodan is te speels. Hij is nu nog zo jong, dat hij wel aan een ander went en we kunnen ook geen twee honden houden. Denk je eens in: over een poosje krijg je een hond, die helemaal alleen van jou is."

Lina's lip beefde.

„Willen jullie Wodan soms nemen, kinderen?"

Lina's vader zei het half uit de grap, maar toch keek hij vragend naar Sjoerd en Koos.

En toen kreeg Sjoerd zo'n prachsidee, dat hij zich bijna in het glas karnemelk verslikte, dat Lina's moeder voor hem ingeschonken had.

„Koos, die hond! Zou dat geen fijn verjaarscadeau voor Gé zijn?”

„Gé?” vroeg Lina's vader. „Wie is die jongen en waar woont hij?”

„Hij is een wees en hij woont bij zijn oom en tante.”

De brievenbesteller begon al te knikken. 't Leek wel of hij alles van het dorp wist.

„Ja, ja, die mensen ken ik wel. Een meneer en mevrouw, van wie de deftigheid afdruipt en die de jongen maar al te vaak aan zijn lot overlaten.”

Koos knikte en zei: „Gé is morgen jarig en hij wilde graag een hond hebben. We hebben maar een rijksdaalder voor een cadeautje.”

„Op dat geld kijken we niet, hè Lina, als 't om een goed tehuis voor Wodan gaat. Weet je wat? Ga maar terug naar huis en overleg het een en ander met je ouders. Als die het een goed idee vinden, komen jullie het nog wel even zeggen.”

„Maar . . .” beefde Lina's stemmetje, „moet Wodan dan weg voor ik wegga?”

„We spreken af, dat Gé onze Wodan pas krijgt, als hij van Schaardam vertrekt,” zei vader. „Maar hij mag net zo vaak naar hem komen kijken, als hij maar wil.”

Het drietal had ineens haast om weg te komen. Ze vroegen zich nieuwsgierig af of hun vader en moeder het plannetje zouden goedkeuren.

Lina stond bij het hekje en wuifde hen na tot ze niets meer van hun voetstappen hoorde.

„Is het geen leuk kind?” zei Gerda met een trots, dat zij de eerste was die Lina ontdekt had.

En Lina schudde haar blonde krullen en staarde met haar blauwe lichtloze ogen in de verte en fluisterde: „O, wat zou ik die jongens en dat meisje graag eens willen zien.”

9. GÉ'S VERJAARDAG

Er viel een druilerige regen op Gé's verjaardag.

„Geen strandweer, Koos!” had Sjoerd gezucht, toen hij die morgen de regen op het tentdoek had horen tikkelen.

„Om te beginnen gaan jullie Gé maar feliciteren,” zei moeder.

„Je vertelt hem, dat je een hond voor hem gevonden hebt en omdat het niet prettig is om met lege handen te komen, neem je dit tablet chocolade voor hem mee.”

„Durf jij aan te bellen, Sjoerd?” vroeg Koos, toen ze een poosje later voor de deftige villa aan de Boulevard stonden.

Gelukkig zag Gé hen weifelen. Hij stormde naar buiten en de jongens feliciteerden hem.

Toen riep Koos: „En hier is een tablet chocola, maar dat is niet alles wat je van ons krijgt, hoor. We hebben een fijne hond voor je gevonden. Een trouwe herdershond.”

Gé's ogen straalden.

„Een hond?” herhaalde hij. „Een herdershond? Waar is hij?”

„Hij moet tot het eind van de vakantie nog in zijn oude huis blijven,” vertelde Koos, „maar je mag wel naar hem gaan kijken, dan kan hij vast aan je wennen, zie je.”

Opeens was de blijdschap van Gé weer verdwenen.

„Als ik maar een hond mag hebben van oom en tante,” weifelde hij.

„Ga het dan even vragen.”

„Komen jullie dan in de gang? Het is buiten zo nat.”

„Gek dat we niet in de kamer mogen komen, hè,” zei Koos, die gewend was dat de vriendjes bij hem thuis in en uit konden lopen.

Sjoerd wilde wat terugfluisteren, maar de deur ging open en een deftige dame in een helblauwe zijden ochtendjapon ruiste de gang binnen.

„Zo,” zei ze, „zijn jullie de vriendjes van Gé? En wilden jullie hem een hond geven?”

„Het is een heel mooie herder, mevrouw,” prees Koos.

„Nu ja, we zullen zien. Als we last hebben met het dier, kunnen we hem niet houden, hoor. En dan wilde ik jullie nog iets vragen. Zou Gé zijn verjaardag niet bij jullie mogen vieren? Ik heb wat hoofdpijn.”

Sjoerd en Koos knikten heftig van ja.

„Natuurlijk,” zei Sjoerd, „bij mijn moeder mag alles.”

En het was of er een verborgen verwijt in die uitroep lag.

„Ik vond die mevrouw lang zo lief niet als onze moeder,” zei Sjoerd. „Ik ben blij, dat we niet naar hem toe hoeven.”

„En nu kan Gerda ook van de partij zijn.”

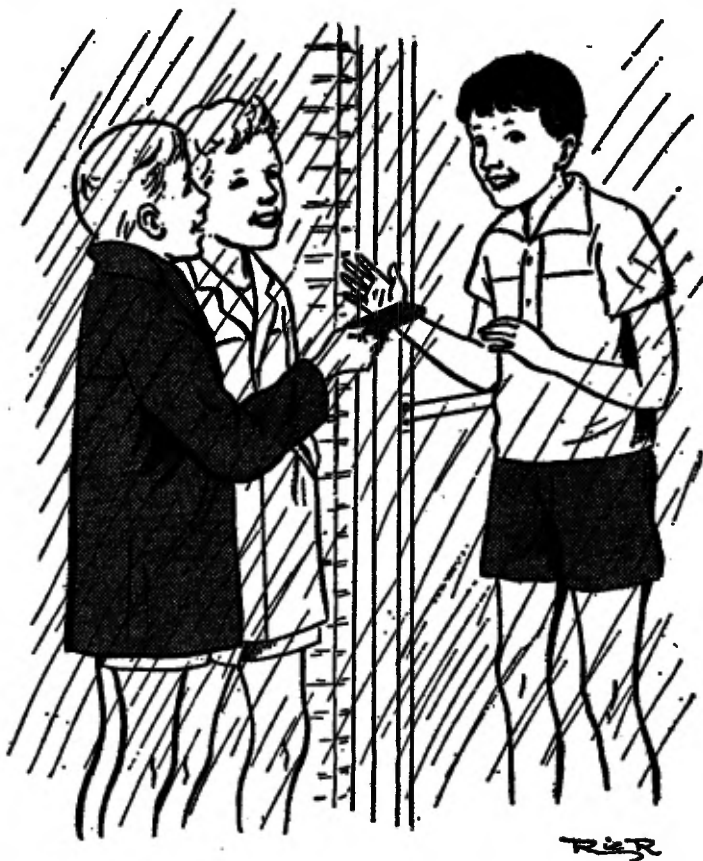
Moeder vond direct goed, dat Gé zijn verjaardag in Duinzicht zou vieren. Ze vond het juist gezellig en zei: „Ik heb al gezien, dat er een poffertjespan in de keuken hangt. We gaan fijn poffertjes bakken. Het ziet er niet naar uit, dat de lucht zal opklaren.”

's Middags kwam de jarige. Hij bracht een grote zak koekjes en een doos chocolade mee.

„Heeft je tante vaak last van hoofdpijn, Gé?” vroeg mevrouw Houwert.

„Bijna altijd, mevrouw.”

„Arme jongen,” dacht moeder, die het verhaal van de overstroming van de jongens gehoord had en erg veel meelij had met

de jarige. „Het is te hopen, dat hij de hond mag houden. Er is niet veel zon meer in zijn leven.”

Het werd een echt fijne middag. Moeder bakte poffertjes en Gerda mocht haar helpen. De jongens deden spelletjes en samen snoepten ze van het lekkers, dat Gé meegebracht had.

En toen de regen ophield, ging de hele familie in optocht naar het huis van de postbode om Gé's toekomstige hond te bewonderen. Het dier sprong Koos en Sjoerd al blaffend tegemoet.

„Hij kent ons al een beetje,” zei Koos trots.

Er werd afgesproken, dat Gé en de Houwertjes een paar keer

Lina en de hond zouden afhaken en hen mee zouden nemen naar het strand.

„Dan heeft Lina wat afleiding en de hond went vast wat aan jullie,” zei Lina’s moeder.

Gé bleef ook brood eten bij zijn vriendjes en met z’n allen brachten ze hem, toen het donkerde, naar het huis aan de Boulevard.

„Tante heeft bezoek,” zei Gé. „Dan ga ik maar meteen naar bed.”

Ja, die tante zat onder een grote staande schemerlamp. Ze babbelde met een paar vriendinnen, die op visite waren.

„Nu heeft ze zeker geen hoofdpijn meer,” hoonde Koos, toen hun vriendje naar binnen was gegaan.

„Ssst jongen, het past je niet een oordeel over grote mensen te hebben,” bestrafte moeder.

Moeder wilde ook geen oordeel vellen over Gé’s tante. Maar ze fluisterde weer voor zich heen: „Arm, arm kereltje.”

10. MET LINA NAAR HET STRAND

Gelukkig was de zon de volgende dag weer doorgekomen. Aan het strand kon je nu eenmaal geen regen gebruiken.

Gerda en haar broertjes hadden woord gehouden en Lina maar onmiddellijk gehaald. Ze zat nu met Gerda lekker in de schaduw van de tent, terwijl de jongens met Wodan speelden.

Gerda vertelde alles van de school waar ze op ging en Lina zei, dat ze nu ook van alles ging leren. Lezen en schrijven en handwerken en koken.

De jongens slenterden langs het strand en Wodan volgde hen op de hielen.

„Kijk eens wat daar aankomt,” wees Koos.

„O,” zei Gé, „dat is een landingsboot, die in de laatste oorlog gebruikt is. Ze maken er nu pleziertochtjes mee op zee. Het kost een kwartje per keer. Zullen wij eens meegaan?”

„Laten we vader en moeder eerst vragen of dat mag,” stelde Koos voor.

Maar die vonden het niet direct goed.

„Laat die boot eerst maar eens tonen, dat hij zeewaardig is, dan zullen we morgen wel eens zien,” zei vader.

Die gehele dag keken de jongens hoe het logge gevaarte in en uit de golven rolde. Er zaten grote wielen onder, waarmee het in zee werd gereden. Al heel gauw droegen de golven het naar de branding en dan danste het schip als een wild steigerend paard op en neer.

Dwars door de branding ging het zee in en daarna weer terug. De boot was niet langer dan een kwartiertje weg.

„Hè vader, mogen we nu mee?” bedelde Koos.

Vader klampte een oude zeerob aan, die een pijpje stond te roken en de ene rookwolk na de andere de lucht in pafte.

„Als de motor het maar blijft doen, gebeurt er niets, mijnheer.”

„En wanneer de motor het niet doet?”

„Dan zouden de passagiers wel eens een benauwd uurtje kunnen beleven,” lachte de zeeman. „Het zijn niet allemaal pikbroeken, meneer. Maar gevaar . . . nee, gevaar zie ik niet zo direct.”

„Wanneer het de hele dag goed gaat met die boot, mogen jullie morgen een tochtje meemaken,” beloofde vader.

Zuchtend berustten de jongens in het uitstel. Eerst moesten ze nog een hele nacht slapen voor ze op die fijne schuit mee mochten varen.

„Het zou ook niet aardig zijn tegenover Lina,” vond moeder.

„Zij is jullie gast en een gast laat je niet aan haar lot over. Laat Lina maar eens fijn pootjebaden.”

Gerda trok het blinde meisje mee en de jongens waren natuurlijk ook van de partij. Wodan volgde blaffend.

Na het baden verzonnen ze andere spelletjes, waar Lina ook aan mee kon doen. Het meisje had een heerlijke dag en toen ze haar thuisgebracht hadden, bedelde ze: „Komen jullie ons morgen weer halen? Ik bedoel mij en Wodan.”

„Natuurlijk komen we morgen weer.”

„Ja, ja, als 't mooi weer is dan altijd,” temperde haar moeder.

„En dan kalmpjes aan, hoor. Lina is niet gewend zo druk te zijn de hele dag.”

Ze trok haar meisje naar zich toe en Lina fluisterde: „Mag ik weer mee, moeder? 't Was zo fijn om te spelen en mee te doen net als andere kinderen.”

„Als 't mooi weer is, komen we je heel vroeg halen,” beloofde Koos en als om zijn belofte te bezegelen, jodelde hij tot hij uit het gezicht verdwenen was.

„Zou het niet te vroeg zijn om Lina al te halen? 't Is pas acht uur.”

„Ik weet wat we doen zullen,” bedacht Gerda. „We bellen niet aan, maar we wachten tot haar moeder ons ziet.”

„Nogal saai,” schamperde Koos.

Maar Sjoerd zei, dat het juist heerlijk was om zo vroeg in de morgen wat aan de duinrand te zitten. Vlak tegenover het huis van Lina was een diepe zandkuil, waar ze zich stoeltjes in uitgegraven hadden en heerlijk konden zitten.

„'t Is net of we deftig in een fauteuil zitten,” grinnikte Sjoerd.

„Het was maar goed, dat ik mijn schop meegenomen had.”

„Maar als we hier lang zitten, worden we koud,” voorspelde Gerda. „Het is net of het zand iets vochtig is.”

„Hè, als je een meisje meeneemt, heeft ze altijd wat te klagen,”

zuchtte Sjoerd. „Je zit nu eenmaal niet thuis in een gemakkelijke armstoel.”

Gelukkig duurde het wachten niet lang. Nadat ze een minuut of tien daar gezeten hadden, wenkte Lina's moeder het drietal en Wodan jankte van blijdschap.

„Zo jongens, zijn jullie daar al? Lina heeft haar boterhammetjes al op,” riep de vriendelijke vrouw.

Nagewuifd door haar moeder vertrok het blinde meisje, begeleid door haar nieuwe kameraadjes. De hond blafte vrolijk en sprong om het groepje heen.

„'k Ruik hier de zee al,” zei Lina, toen ze dwars door de duinen het strand naderden.

„'t Is nog helemaal stil,” zei Sjoerd. „Alle badgasten zijn vandaag langslapers.”

„Of ze moeten, net als moeder, eerst voor hun huishouden zorgen,” bedacht Koos.

„Mijn tante en oom komen 's morgens nooit op 't strand. Ze staan altijd laat op,” vertelde Gé.

„En je ontbijt dan?”

„Dat maak ik zelf wel klaar. Twee boterhammen met een lik jam, dat is nu ook zo'n kunst niet.”

„Hè, wat ongezellig,” vond Gerda. „Moet je dan altijd alleen ontbijten?”

„Ik blijf nooit thuis om te ontbijten,” zei Gé. „Ik eet mijn brood wel op, als ik onderweg ben naar 't strand.”

„En je thee dan?”

„Thee is goed voor grote mensen, zegt tante. Ik neem wel een slok melk. Dan word ik meteen melk-brigadier.”

Het laatste had hij spottend gezegd, maar Gerda merkte wel, dat hij niet graag over zijn tehuis praatte.

„Nu, maar jij bent dan nu in ieder geval wèl op 't strand. En wat gaan we nu doen? In elk geval een spelletje, dat Lina ook mee kan doen net als gisteren, hoor.”

„Laten we dan maar beginnen met blindemannetje,” stelde Lina zelf voor.

De kinderen keken elkaar aan. Had er iets verdrietigs in de stem van hun vriendinnetje geklonken?

„Lina, ik weet iets heel leuk voor vandaag,” zei Gé. „Wij mogen vandaag een tochtje met dat schip gaan maken. Ga jij dan ook mee?”

„Kost dat geld? Ik heb niets bij me,” weifelde het kind.

„Dat heb ik wel voor je,” zei de jongen gul. „Ik hoef het niet terug te hebben. Ik weet toch niet altijd wat ik met mijn zakgeld moet doen.”

„Daar komt de boot al aangereden,” wees Sjoerd. „Kom mee, lui, dan zijn wij de eerste klanten vandaag.”

„Zouden we niet wachten tot vader en moeder er zijn?” vroeg Gerda wat ongerust.

„Gisteren hebben ze toch gezegd, dat we vandaag mee mochten!” zei Sjoerd achteloos. „Waarom zouden ze het dan nu moeten weten?”

„Mijn oom en tante bemoeien zich helemaal niet met wat ik doe en weten nooit, waar ik uithang,” zei Gé, „dus ik heb niets te vragen.”

De boot was nu op het strand neergezet.

„Irene heet hij,” zei Ger. „We worden nu passagiers van de Irene.”

„Zo jongens,” riep een van de als matroos verklede mannen, die met hun beiden de boot bedienden, „willen jullie een tochtje maken? Dan zullen jullie toch moeten wachten tot er wat meer liefhebbers zijn.”

„Mogen we wel vast aan boord gaan?” bedelde Gé. „Dan zoeken we een mooi plaatsje uit.”

Met hun vijven zaten ze bij elkaar op de landingsboot. Wodan, die als gratis passagier mee mocht, lag wat angstig aan hun voeten.

„Wat wordt het koud,” bibberde Lina.

„De zon kruipt telkens even achter de wolken,” zei Gé. „Nu komt hij weer te voorschijn. Voel je wel? Heb je geen vestje bij je?”

„Dat heb ik vergeten. Moeder zei nog, dat ik eraan denken moest.”

„Zo’n tochtje duurt niet zo lang,” troostte Sjoerd. „En als we terug zijn, hol ik wel vlug naar je huis om wat wolligs voor je te halen.”

„De meinse loape anders nie’ hard,” zei één van de bootmensen in zijn grappige taaltje.

„Hoe komt u nu eigenlijk aan zo’n schuit?” vroeg Koos.

„Wel jongeheer, dat is één van de boten, die bij de invasie in Frankrijk het strand op werden gereden. Dat was in de laatste oorlog, maar dat was voor jullie geboren werden. Nou ja, in ieder geval heb je er wel genoeg over gehoord. Op een goede morgen wilden de Duitsers pootjebaden in Frankrijk en daar komt me opeens zo’n schuit over hun tenen rollen. En toen nog één en nog één.”

„Zijn er dan nog meer van die schuiten? En hoe komen jullie eraan?”

„Nou hè,” lachte de man, die als Janus aangesproken werd, „toen de invasie afgelopen was, gooiden de geallieerden hun hele voorraad op de oudroestmarkt en mijn vader er achteraan. Die dacht, dat de badgasten ook wel eens door de branding wilden hobbelen net als die soldaten in Normandië.”

„Dan is die schuit al aardig oud,” zei Sjoerd.

„Ja, maar goed verzorgd,” zei Janus. „Ha, daar hebben we een kluitje liefhebbers. Klim maar aan boord, mensen. ’t Is ons eerste tochtje vandaag. Als er nog een paar bij komen, gaan we onze wieltjes maar weer eens nat maken.”

„Kan het geen kwaad, matroos?” vroeg een preuts juffrouwetje, dat keurig gekapt en gekleed aan boord geholpen werd.

„Niks hoor,” lachte Janus. „We blijven in ’t gezicht van de kust.”

„Nou, maar ’k zou niet graag zwemmende naar de kust terug willen,” lachte een oud heertje, dat er met een witte flanellen broek en bijpassend shirt erg sportief uitzag.

Tjoeke-tjoeke-tjoeke . . .

„Daar gaan we,” glunderde Arie. „Nou hobbelt het nog even, omdat we over het strand rijden. Maar als we in het water komen, zullen jullie eens voelen wat een effen zeetje we hebben. Mag ik nu meteen maar eens de entree beuren?”

Het was maar goed, dat Arie zijn kwartjes vlug geïnd had, want toen ze in de branding kwamen, begon het schip zo te steigeren, dat zelfs Janus zich met allebei de handen moest vasthouden.

„Waar zijn we nu?” vroeg Lina geschrokken en ze hield zich aan Gerda vast.

„’t Is niets, hoor, we moeten door de branding heen om in zee te komen,” stelde Gé de meisjes gerust.

„Regent het dan?” vroeg Lina en veegde spatten van haar gezichtje.

„Nee hoor, dat zijn druppels schuim, die over de boot vliegen,” zei Sjoerd.

Het nuffige juffrouwtje voelde zich blijkbaar ook niet zo erg op haar gemak. Ze werd wit om haar neus en voelde telkens naar haar maag.

„Een beetje zeeziek, juffie? De branding staat nogal hoog vandaag. Wacht maar even, dan komen we in het kalme zeetje.”

Inderdaad hield het heftige geschommel op, toen ze door de branding waren, en de passagiers herademden.

„Wat een kwallen, hè,” riep Gé. „Daar één en daar één en daar één.”

„Wat zijn dat, kwallen?” vroeg Lina.

Gé schoot in de lach. „Hoe zal ik je dat uitleggen. Ik kan er

moeilijk één voor je uit het water vissen. Ze zien er net uit als een stuk dik kwabbig vies slap glas.”

„Och,” zei Sjoerd, „Lina weet niet hoe glas er uitziet.”

De overige passagiers keken bij die opmerking naar Lina en merkten nu pas, dat er een blind meisje aan boord was.

„Wanneer gaan we terug . . . eh matroos?” vroeg het juffertje, dat nog altijd haar kanten zakdoekje tegen haar mond gedrukt hield.

„Jullie willen toch waar voor je geld hebben,” zei Janus amicaal. „We varen nu de kust langs voorbij het dorp. Dan hebben we een prachtig gezicht op het mooie witte kerkje en de huizen er omheen en dan gaan we op de terugweg.”

Het was de vraag of alle passagiers wel erg genoten van het tochtje. Het juffertje werd steeds bleker en het oude heertje keek bezorgd naar zijn smetteloze pantalon.

Gerda vertelde Lina alles wat ze uit de verte zagen en de jongens vulden haar aan.

„Ziezo, nu aanvaarden we de terugweg,” lachte Janus. „Even krijgen we nog wat meer beweging in de branding en dan . . .”
Tjoeke-tjoeke-tjoe ketjoe . . .

„De motor staat stil,” riep Sjoerd.

Maar Janus en Arie hadden die waarschuwing heus niet nodig. Geschrokken keken ze elkaar aan. Aan de beweging van de boot was onmiddellijk te merken, dat de motor afgeslagen was. Het vaartuig luisterde niet meer naar het roer en werd als een speelbal in de branding heen en weer gegooid.

„Zet die motor maar vlug weer aan,” ried het heertje, dat niet veel verstand van techniek scheen te hebben.

„Als we dat maar konden, meneer,” zuchtte Janus.

Een grote golf sloeg nu over de boot.

„O . . . maar dat is toch afschuwelijk,” kreunde het juffrouwetje, dat de volle laag had gekregen van het zilte zeewater.

Niemand kreeg gelegenheid antwoord te geven. De boot lag nu midden in de branding en steigerde als een wild paard.

„Maar hoe moeten we dan nu op het strand terugkeren?” sputterde het heertje.

„Als we dat zelf maar wisten,” zei Janus heel eerlijk.

Het heertje wond zich op. „U wilt dus zeggen, dat u gedacht heeft . . .”

Janus kwam nooit te weten wát hij volgens het heertje gedacht zou hebben, want een sterke brandingsgolf scheerde het heertje van de sokken.

„Help . . . help . . . de boot vergaat . . . ik lig in 't water . . .”

„Nou, zo erg is 't nou ook weer niet, meneer,” suste Arie en hij hielp het heertje weer op de been.

„Als iedereen zich maar stevig vasthoudt, komen we er alleen met een nat pak af. Dat blinde meisje moet zich steviger vasthouden.”

De jongens wisselden nu zo van plaats, dat Gerda en Lina zich aan hen vast konden houden. Gé had zijn arm om Lina's schouder geslagen.

„Ben je erg bang, Lina?”

„Bang niet . . . maar zo koud,” bibberde ze.

De zon was nu helemaal achter de wolken schuilgegaan en behalve Lina begonnen nu ook de andere passagiers te klagen over de koude.

Janus boog zich voor de zoveelste maal over de motor, maar Arie trok hem bij zijn schouders op.

„Kom nou maar, Janus. De motor is kletsnat. Je krijgt hem niet meer op gang.”

Het juffertje voelde zich te naar om zich nog ergens over te bekommeren. Zij hing over de reling en zag asgrauw.

Ook de andere passagiers begonnen meer of minder een draaierig gevoel in hun magen te voelen.

„Ik wil eraf,” dreinde het oude heertje op het toontje van een verwend kind.

„Dat willen we allemaal,” knikte Arie.

„Maar neem dan toch maatregelen.”

„Mijn maat neemt al maatregelen,” zei Arie en hij wees op Janus, die met een rode zakdoek aan een stok zwaaide om de aandacht van de badgasten op het strand te trekken.

Maar de strandbezoekers dachten niet aan de mogelijkheid, dat de boot niet meer terug kon varen op eigen kracht. De vorige dag had de Irene immers precies zo in de golven gedanst als nu!

„Ben jij bang, Koos?” vroeg Sjoerd met een wel wat benauwde stem.

Koos keek naar de jongens en naar zijn zusje en legde toen met een hoofdbeweging naar Lina een vinger tegen de lippen.

„Bang ben ik niet,” zei hij toen en deed alle moeite om zijn stem flink te doen klinken. „Ze zullen ons best in de gaten krijgen.”

„’t Is alleen maar de vraag hoelang dat duren kan,” zei het heertje en boog zich naast het juffertje diep over de reling.

11. TERUG AAN LAND

Maarten, de oude zeerob, met wie mijnheer Houwert de vorige dag al over het pleziervaartuig gesproken had, zat op een bankje op de Boulevard. Varen kon hij niet meer, maar hij genoot iedere dag nog van het fijne uitzicht over de zee. Weer of geen weer, hij zat op het „bankje van Maarten”, zoals zijn zitplaats genoemd werd.

Vandaag was het goed weer. Wat al te winderig misschien, als

de zon weg was, dacht Maarten en hij knoopte zijn blauwe zeemanstrui tot boven aan de hals dicht.

Die gasten daar aan boord van de Irene zullen het heus niet te warm hebben, dacht hij en hij keek naar de boot, die lag te dansen in de branding.

Nadat hij het vaartuig een tijdje in de gaten had gehouden, mompelde hij binnensmonds: „Als je nou niet beter wist, zou je zeggen dat de motor afgeslagen is. Jammer dat mijn oren minder goed zijn dan mijn ogen.”

Hij stond op en liep met zijn gebogen zeemansbenen naar het hek. Zonder vorm van proces nam hij een verrekijker uit de handen van een deftig heer en mompelde: „Eventjes meneer, ik geloof dat er wat aan de hand is met die plezierboot daar.” De heer keek geschrokken op zij en tuurde naar zee. „Zou die schuit kunnen vergaan, dacht je?”

„Nou, nou, zover zijn we nog niet,” zei Maarten en hij duwde de verrekijker terug in de handen van de onthutste badgast. Daarop beende de oude zeeman weg naar het strand en vond daar twee jonge mannen, die juist een roeibootje in zee wilden brengen om een tochtje te gaan maken.

„Zeg eens, waaghalzen,” begon hij, „zijn jullie goeie roeiers?” „Siem wel, maar ik niet,” antwoordde een van beiden.

„Goed zo, dan gaat Siem met mij mee en jij loopt naar de politiepost op de Boulevard en zegt dat Maarten den Dulk vermoedt, dat de Irene vastgelopen is en op een zandbank zit zogezeid.” Het spreekt vanzelf, dat de aandacht van de badgasten nu ook getrokken werd naar de Irene. Iedere Schaardamse badgast kende Maarten en de strandbezoekers drongen om hem heen om te weten te komen wat er nu eigenlijk aan de hand was. En Maarten gaf haastig uitleg.

„Die plezierboot zit daar vast. We zullen de mensen eraf moeten halen. Maar laat me nu gaan, mensen, want het zal voor de

stakkerds op de boot geen lolletje zijn om met dat overslaande water in die kou te zitten.”

Onder de badgasten bevonden zich ook mijnheer en mevrouw Houwert met Toos en Goofje. Ongerust speurden ze het strand af.

„Onze jongens zullen toch niet meegevaren zijn zonder dat we erbij waren?” weifelde vader.

„Ze zijn Lina gaan halen,” zei moeder. „Ik denk, dat ze wat lang zijn blijven babbelen.”

Maar die hoop moest moeder opgeven, toen ze Lina’s moeder zag lopen met een wollen vestje over haar arm. Overal vroeg ze of iemand haar blinde dochtertje ook gezien had. Ze was met een vriendinnetje en drie jongens meegegaan en ze had een grote herdershond bij zich.

Moeder liep vlug op de ongeruste vrouw toe.

„Wij missen onze jongens ook. Maar wees nu maar kalm, ze zullen met hun vijven en een hond in geen zeven sloten tegelijk lopen.”

„Maar ze kunnen aan boord van dat schip zijn,” zei de moeder.

„O, ik mag er niet aan denken. Wat zou mijn arme kind dan een angst uitstaan.”

Moeder zweeg en dacht aan haar eigen dochtertje, dat níet blind was, maar dat er toch ook naar aan toe was, als ze op die wrakke boot zat.

Op hetzelfde ogenblik klonk het luide geblaf van Wodan over het strand.

„De hond is in ieder geval aan boord,” zei mevrouw Houwert, haar vinger luisterend opstekend. „Ja, dan bestaat er geen twijfel meer aan, dat de jongens ook aan boord zijn.”

„Ze moesten zich schamen,” zei vader boos door onrust. „Ze hebben misbruik gemaakt van ons vertrouwen.”

Lina’s moeder hilde van angst.”

„Mijn arm kind . . . mijn arm kind,” steunde ze.

„Maakt u er maar geen drama van, moedertje,” zei een politieagent. „Mijn collega's zijn bezig een boot uit te brengen.”

„De reddingboot?” vroeg één van de badgasten.

„Welnee, de reddingboot kan rustig op zijn plaats blijven, hoor! Met een flinke roeiboort halen ze de passagiers er ook wel af. Ze zullen alleen een beetje nat geworden zijn.”

Terwijl de mensen stonden te praten, hadden ze het kleine bootje van Maarten in de gaten gehouden. De oude ervaren zeerob had niet veel moeite gehad om het scheepje door de branding te koersen, maar toen begon het gevaarlijke van het werk. Het ranke bootje mocht niet te dicht bij de dansende boot komen, omdat het dan te pletter geslagen kon worden. Maar hoe moest er dan verbinding gekregen worden met het aan de grond zittende vaartuig?

Maarten had niet voor niets in roetzwarte nachten de ziedende zee weerstaan om in zijn reddingboot mensen van een wrak te halen.

„Dat is maar een peuleschilletje, hoor,” lachte hij tegen zijn jonge maat, die zich troostte met de gedachte, dat hij zwemmen kon als een waterrat, als de boot soms omsloeg.

Op de Irene hadden de angstige pleziervaarders met spanning de pogingen om hen te bereiken gevolgd. Arie had een reddingboei aan een lijn gereed en toen het scheepje in de nabijheid danste, wierp hij die uit.

„Dat is mis,” zei Siem laconiek.

Maar Maarten wist de lijn te grijpen en gooide de reddingboei naar Siem toe. En toen stapte hij pardoes over boord.

Het water kwam hem tot de oksels en het schuimende zeewater sloeg hem over het hoofd, maar hij greep zich vast aan de Irene en klom aan boord.

Janus en Arie kregen er onmiddellijk van langs.

„Ziezo, nu hebben jullie je zin met je kwajongenswerk,” raasde

Maarten. „Gisteren voorspelde ik al op het strand, dat het eens verkeerd zou gaan.”

„Niemand geeft graag een goede boterham op en nakaarten helpt niet,” zuchtte Janus. „Laten we maar zorgen, dat de mensen hier af komen.”

„Ja, en dan zullen we nog eens praten,” beloofde Maarten. „Er is een grote roeiboot op komst, maar ik kan er in deze boot vier bergen. Liefst vier vrouwelijke passagiers.”

„Dat blinde meisje en haar vriendinnetje dan maar het eerst. Ze zijn druipnat,” riep iemand uit de boot.

„Dat zijn we allemaal,” sputterde het oude heertje, „maar ’t spreekt vanzelf, dat de dames voorgaan.”

Maar toch kon hij ook nog mee met Maarten, want na Lina en Gerda en het juffertje, dat vaalgroen in de boot werd gedragen, waren er geen vrouwelijke passagiers meer aan boord.

„Zullen we de hond van dat meisje ook meenemen?” vroeg het heertje, dat meelij had met het dier, dat angstig jankend aan zijn riem trok, toen zijn vrouwtje wegging.

Maar daar wilde Maarten niet van weten.

„Ik ben dol op dieren,” zei hij, „maar eerst de mensen en dan de hangoren. Er is straks plaats genoeg in de politieboot, die daar al aankomt.”

Wodan had echter geen zin om op die boot te wachten. In een onbewaakt ogenblik rukte hij zich los uit de handen van de jongens en plonsde in het water.

Maarten, die zijn handen vol had om door de branding heen te laveren, schudde het hoofd.

„Jij dapper dier,” mompelde hij. „’t Is te hopen, dat je ’t redt, maar de stroom is hier sterk en we kunnen je nu niet meer aan boord krijgen.”

Wodan werd in de branding gebeukt en geslagen en heen en weer gegooid, zodat iedereen telkens dacht, dat hij voorgoed ver-

dwenen was, maar altijd weer zagen ze dan het moedige dier vechten tegen de golven om bij zijn meesteresje te komen.

„Je hond is je achterna gesprongen, me kind, maar hij redt het wel,” zei Maarten.

„Dat heb ik wel gehoord,” zei Lina, die evenals alle blinden een scherp gehoor had.

„Hij is nu door de branding heen, meisje. Hij haalt het met gemak.”

Lina zat klappertandend in elkaar gedoken.

„Voel je je niet goed?” vroeg Siem.

„Niet ziek, maar zo koud, zo koud,” rilde Lina.

Gelukkig had de politie haar maatregelen getroffen. Er wachtte een ziekenauto met een paar verpleegsters om zo nodig eerste hulp te verlenen. Lina's moeder, die zich door de omstanders gedrongen had, knielde bij haar kind in het zand.

„O Lina,” zei ze, „hoe heb je dat kunnen doen? Kind, wat ben ik ongerust geweest.”

„Ik dacht, dat we maar een kwartiertje zouden wegblijven,” klappertandde Lina en ze trok het wollen vestje aan, dat haar moeder haar aanreikte.

Doch de verpleegsters kwamen te hulp. Ze wikkelden Lina in de wollen dekens en legden haar in de auto.

„Nog meer drenkelingen?” plaagde de chauffeur om het gezelschap wat op te vrolijken.

Het oude heertje klauterde echter de strandtrap al op en het juffertje voelde zich al veel beter nu ze grond onder de voeten had. Ze was bezig in een tent haar natte kleren te verwisselen voor een droog badpak en een warme jas.

Vlak voor het vertrek van de auto kwam de moeder van Gerda aanlopen. Ze trok haar bibberende dochtertje naar zich toe en vroeg: „Zijn je broers nog aan boord en hebben ze jou en Lina meegenomen?”

Gerda begon te schreien en gaf geen antwoord. Maar Lina schudde het hoofd met een bleek lachje.

„Ze hebben ons niet meegenomen, mevrouw. We wilden zelf ook mee, hè Gerda?”

„Die jongens hadden wijzer moeten zijn. 't Is te hopen, dat jullie geen nadelige gevolgen ondervindt van jullie koude bad.”

De enige die schik had in het geval, was Wodan. Druipend van het zeewater was hij achter de roeiboot aan uit het water gekomen en sprong nu blaffend om de auto heen, of hij wilde zeggen: Hoe heb ik hem dat gelapt? Keurig, hè?

De chauffeur nam het druipnatte dier bij zich in de cabine.

„Hij heeft heus wel verdiend, dat hij bij zijn vrouwtje mag blijven,” vond hij.

„En Maarten, ga je nog een keer terug?” vroeg een van de badgasten.

De oude zeerob schudde het hoofd. „Er is nu hulp genoeg. Die agenten halen de overigen er in hun grote boot wel in één keer af. Ik ben de zeventig gepasseerd en ik moet zelf zorgen, dat ik droge kleren krijg.”

Hij liep tegen de trap op en verdween in de richting van zijn huisje, dat vooraan in het dorp stond.

„Kijk, Maarten maakt de kachel aan,” zeiden de badgasten, toen de rook uit zijn schoorsteen kringelde.

Ja, dat was zo. Maarten trok droge kleren aan en stookte een lekker vuurtje in het fornuis, dat in zijn keukentje stond. Hij zette water op, maalde de koffiebonen knerpnd stuk en zette een lekker sterk bakje koffie.

„Ziezo,” zei hij, terwijl hij het gloeiende vocht naar scheepsgevoonte op een schoteltje schonk en het heet naar binnen slurpte, „ziezo, dat is beter dan de beste medicijn.”

Toen hij warm was van binnen, voelde hij zich kiplekker en had geen rust meer in zijn huisje. Hij daalde opnieuw af naar het strand.

Alle opvarenden van de Irene waren nu van boord, behalve Janus en Arie. Die wilden de eb afwachten om te proberen hun boot dan vlot te krijgen en aan land.

Gé en zijn beide vrienden stonden ook op het strand. Het water droop hun uit de kleren en ze luisterden met gebogen hoofden naar mijnheer Houwert, die hun een geducht standje gaf.

„Moeder is met Gerda naar huis. 't Is de vraag of zij en Lina er zonder kleerscheuren afkomen.”

Maarten liep op het groepje toe.

„Ja, ja,” zei hij, „ze hebben een flinke schrobbering verdiend, maar ze zijn nakomelingen van Michiel de Ruyter en Jan de Witt. Dat moet u niet vergeten.”

„Mijn jongens gaan direct mee naar huis en ze komen voorlopig niet op het strand,” snauwde vader. „Het is onvergeeflijk, dat ze aan boord zijn gegaan zonder mij te vragen en hun zusje en dat blinde meisje hebben meegenomen.”

„Ja, ja,” knikte Maarten, „ik kan begrijpen, dat u boos is. Maar waar woont u? Wat? Aan de andere kant van het dorp? Dat is te ver. Dat is heel ver. Ik heb een voorstel. Als ik deze druipnatte bengels nu eens meenam het duin op, zodat ze zich kunnen drogen bij mijn fornuisje. Ik geef ze een warm bakje troost en ik beloof u, dat de arrestanten dan onmiddellijk naar huis zullen komen.”

Hoe boos vader ook was, hij begreep toch wel dat er niets anders op zat dan te luisteren naar de raad van de oude man. Toen hij dan ook toestemmend knikte, liepen de jongens met gebogen hoofden voor Maarten uit het duin op. Ze begrepen wel, dat vader gelijk had. In geen geval hadden ze zo eigenmachtig mogen handelen.

Maarten duwde hen zijn huisje binnen.

„Hè, lekker warm,” zuchtte Gé en hij voelde aan zijn blouse, die nat op zijn arm kleefde.

Maarten opende een kast, die vol kleren hing. Hij nam er een paar kledingstukken uit en reikte die de jongens toe.

„Doe je kleren uit en trek dit zolang aan.”

De jongens bekeken de kleren eens. Koos kreeg een bombazijnen broek en een blauwe trui. Sjoerd een gelapte manchester broek met een grijs-wollen hemd.

„Ik heb alleen maar een blauw-katoenen broek,” riep Gé.

„Wacht maar even,” zei Maarten en hij trok één van de laden

van de grote ouderwetse kast open, die in de kamer stond, en reikte Gé een lang rood baaien hemd aan.

„'t Is net een verkleedpartij,” giechelde Koos, die schik zou gekregen hebben in het avontuur, als het standje van zijn vader maar niet in 't vet zat.

Maarten raapte het kletsnatte goed bijeen en hing het op lijntjes boven zijn fornuisje te drogen.

„Ziezo,” zei hij, „schik je nu maar om de tafel. Er zijn twee stoelen, en twee krukjes haal je maar uit de keuken.”

Toen nam Maarten drie gebloemde oorloze kommen, zette die op tafel en schonk ze vol met dampende koffie. In iedere kop ging nog een flinke scheut melk en een paar scheppen suiker.

„Hè, lekker!”

De jongens zaten om de ronde tafel met het gebloemde zeiltje erover. Ze steunden hun ellebogen op de rand van de tafel en slurpten behaaglijk van het zoete en warme vocht.

„Daar knap je van op, hè?” zei Maarten. „Nu word je zeker al wat warmer.”

„Warm?” riep Gé en hij trok zijn riem wat vaster om het baaien hemd, dat veel van een lange rood-wollen jurk weg had, „ik puf van de hitte.”

„Dat kan geen kwaad,” vond de oude zeerob. „Schipbreukelingen moeten zweten.”

„Ben jij wel eens schipbreukeling geweest, Maarten?” vroeg Koos, die tuk was op een avontuurlijk verhaal.

Maar Maarten schudde het hoofd.

„'k Heb veertig jaar gevaren, jongens en ik heb het dikwijls benauwd genoeg gehad in storm en ontij, maar schipbreuk heb ik nooit geleden. Als het mij in een razende storm te bang werd, dacht ik aan de geschiedenis van Petrus, die op de golven kon wandelen, omdat de Here Jezus dat wilde. En dan zei ik tegen me zelf: Maarten, de zee en wat daarin is, zijn nog Zijn eigendom. Je leven is in Zijn hand.”

„In wie zijn hand?” vroeg Gé.

Sjoerd en Koos keken met een ruk op. Zou Gé de oude man voor de gek houden?

„In de hand van de Here Jezus natuurlijk,” zei Sjoerd.

„Maar is dat van Petrus echt gebeurd?” vroeg Gé.

Maarten kon geen antwoord geven. De deur werd opengestoten en de vader van de jongens kwam binnen. Hij probeerde zijn gezicht in een strenge plooi te houden, maar hij kon een glimlach toch niet bedwingen.

„Wat zien jullie er potsierlijk uit,” zei hij. „Wat heeft Maarten een last van jullie. Zijn de kleren haast droog? Dat zal wel, want het is hier zo warm als in een oven.”

In een wip waren de jongens van kleren verwisseld. De pull-over van Gé dampte alleen nog wat.

Toen de broers weggingen na Maarten bedankt te hebben, zat hij nog in zijn grappig rood hemd achter de tafel. En toen pas kreeg Gé antwoord van Maarten op de vraag van zo straks.

„Jongen,” zei hij en zijn stem klonk bewogen, „spreken je tante en je oom nooit tegen je over de Here Jezus? Lezen ze wel eens in de Bijbel?”

Gé schudde ontkennend het hoofd.

„Vroeger bij mij thuis wel, maar oom zei dat alles wat er in dat Boek stond, een verzinsel was, net als de verhalen in sprookjesboeken. Wel mooi, maar niet echt gebeurd.”

Maarten wachtte even, zei dan eenvoudig: „De Here Jezus was de Zoon van God. En Hij is op aarde gekomen, omdat wij anders niet in de hemel zouden kunnen komen. Maar heel veel mensen wilden niets van Hem weten en ze hebben Hem aan het kruis genageld.”

„En leeft Hij nu toch nog?”

„Ja,” zei Maarten. „Hij leeft en Hij zal nog eenmaal terugkomen op de aarde en dan zullen ook jouw oom en tante ervaren hoe vreselijk ze zich vergist hebben.”

„Weet u dat allemaal uit de Bijbel?”

„Ja, daar staat het in,” zei Maarten eenvoudig en hij wees naar het dikke Boek, dat er met zijn koperen sloten zo eerbiedwaardig uitzag. „Wie gelooft wat daar in staat, Gé, zal bij Hem komen in de hemel en wie het niet gelooft, kan nooit zalig worden.” Zalig worden . . . nieuwe woorden waren het voor de jongen. Diep in gedachten verzonken ging hij naar huis.

„Thuis vertel ik niets over deze morgen,” dacht hij. „Als ze vragen of ik op die boot geweest ben, zal ik er niet om jokken, maar uit me zelf begin ik er niet over.”

Maar Gé's oom en tante konden het niet vragen, want ze waren uitgegaan met de auto.

En Gé zat alleen in de kamer en dacht over de wonderlijke dingen, die Maarten hem verteld had.

12. HUISARREST

Koos en Sjoerd hadden huisarrest. Ze mochten niet naar het strand. Maar dat zou niet zou erg geweest zijn, als ze maar hadden mogen doen waar ze zin in hadden. Dan zouden ze van hun slaaptent een fijne wigwam hebben gemaakt en zich verbeeld hebben, dat ze achtervolgd werden door een tijger of zo. Je kon dan zo fijn in de kastanjeboom klimmen en je vond er misschien ook nog wel een kastanje, die vroeg rijp was.

Maar ze mochten niet doen wat ze wilden. Ze moesten wel een emmer vol aardappels schillen en bovendien tien keer een hoofdstuk overschrijven uit een boekje, dat vader hun gegeven had: De gevaren van de zee.

Koos zwoegde aan de aardappels en Sjoerd zat zijn vingers blauw te pennen.

„De gevaren van de zee,” schamperde Koos. „We zijn toch zeker niet wezen zwemmen!”

„We hebben in ieder geval iets gevaarlijks gedaan,” knikte Sjoerd en hij liet een aardappel zo hard in 't water kletsen, dat het hem om de oren spatte.

„Als Lina maar niet ziek wordt,” zei Koos. „Dan wil ik morgen ook nog wel de hele dag schrijven.”

„Gerda is zo fris als een hoentje,” zei Sjoerd. „Moeder zou vanmiddag met haar naar Lina toe gaan.”

„Ja, en nu zijn ze naar 't strand en ze zullen niet vroeg thuis zijn, want het zal wel heerlijk zijn aan zee. Nu we straf hebben, zijn er net geen wolken meer voor de zon.”

„En de Irene? Zou die alweer op het strand liggen?” vroeg Sjoerd.

„Uitvaren mag hij toch niet meer. Stel je voor, dat de politie iedere dag moest uitrukken om de mensen van die boot te halen.” Ze hadden niet goed geraden. Moeder en Gerda waren juist heel vroeg terug van het strand. De aardappels waren nog maar net klaar.

„Zijn u en Gerda al naar Lina geweest, moeder?” vroeg Koos bedeesd.

„Nee, maar daar gaan we nu even heen, jongens. Vader gaat ook mee. Passen jullie goed op de kleintjes?”

Koos glunderde. Moeder had „jongens” tegen hen gezegd. Dan was de ergste bui alweer overgedreven.

Ze gingen met hun drietjes maar een halfuurtje weg en toen ze terugkwamen, stonden hun gezichten heel wat vrolijker dan toen ze vertrokken. Lina was wel snipverkouden en moest daarom een paar dagen in bed blijven, maar de dokter had het niet eens nodig gevonden om terug te komen en dat was wel een goed teken, vond moeder.

En toen liet Sjoerd zijn ouders schateren van het lachen. Hij schoof een schrijfblok naar voren en zei: „En hier zijn vijfmaal de gevaren van de zee en het is vreselijk lang.”

„Wat dunk je, moeder?” vroeg vader. „Ze zullen nu wel weten hoe gevaarlijk de zee is. Zullen we hun nu de rest maar kwijtschelden?”

„Mogen we dan alweer naar 't strand?” vroeg Sjoerd schuchter. „We hebben besloten jullie het verdere huisarrest kwijt te schelden,” knikte moeder. „Maar zolang Lina in bed moet blijven, moeten jullie er om beurten heen gaan om haar wat gezelschap te houden en voor te lezen.”

„En te spelen met Wodan,” vulde Koos aan. „Maar dat is geen straf en dan zal Gé ook zijn beurt willen hebben.”

„Gé heeft helemaal geen straf gehad,” zei Sjoerd. „Zijn oom en tante weten niet eens, dat hij op de Irene gezeten heeft. Die is maar goed af.”

Moeder sloeg haar arm om Sjoerds schouder.

„Zou je met hem willen ruilen, jongen?”

Hij gaf geen antwoord, maar wreef zijn wang tegen die van moeder.

Voor geen geld van de wereld, betekende dat.

Sjoerd en Koos lagen in bed. Na al de emoties van die dag waren ze te moe om veel te praten.

„Spèr . . . spèr . . . spèr.”

„Hoor die kraai eens te keer gaan,” geeuwde Koos.

Plotseling zwiëpten de takken van de kastanjeboom op het tentzeil of er een storm was losgebroken.

Spèr . . . spèr . . . spèr.

„Joh, dat is Gé natuurlijk. Hij is van buitenaf in de tuin geklommen.”

Koos stak zijn hoofd buiten de tent en fluisterde: „Ben jij het, Gé?”

„Zwerven mijn blanke broeders al in de jachtvelden van de dromen?” fluisterde Gé. „De rode Arend is nog op het oorlogspad en beklaagt zijn broeders, die in gevangenschap zijn.”

„Die in gevangenschap wáren,” verhelderde Koos. „We mogen morgen weer naar 't strand.”

Op dat moment trok Sjoerd zijn broer aan de benen en samen rolden ze over de vloer van de tent.

„Hebben mijn blanke broeders onderling krakeel?” fluisterde Gé, die nu op handen en voeten de tent binnenkroop.

„Nee joh, niet doen,” zei Koos. „Als moeder en vader je vinden, zijn ze misschien boos.”

„Ik moest toch even weten hoe het met Lina was,” zei Gé. „Zijn jullie er geweest?”

De jongens vertelden hoe het met hun blinde vriendinnetje afgelopen was en Gé wilde natuurlijk Lina ook gezelschap houden, als het zijn beurt was.

„Als het je beurt is, ja,” zei Koos. „Ik begin natuurlijk.”

„Waarom is dat zo natuurlijk?” snauwde Sjoerd. „Ik begin.”

„Niet over kibbelen, jongens. We tellen af,” zei Gé en hij begon meteen: „Iene-miene-mutte . . . tien pond grutte . . .”

En toen kreeg Koos toch zijn zin, want Sjoerd bleef het laatst over.

„Dus eerst jij en dan ik en dan Sjoerd,” zei Gé. „Eerlijk is eerlijk.”

En toen klom hij weer via de kastanjeboom over de schutting en zijn kraaiegeroep klonk nog lang door de stille avond: „Sper . . . sper . . . sper.”

„Hoor die verdwaalde kraai eens tekeer gaan,” zei moeder.

„Die zat straks in onze tuin,” zei vader.

En dat had hij heel goed gehoord.

13. OP ZIEKENBEZOEK BIJ LINA

„O foei moeder, ik heb 't toch zo warm. Mag ik niet wat rechtop zitten?”

„Nee ondeugende meid,” grapte moeder. „We zullen je leren om op je eentje de zee op te trekken. Blijf er maar lekker onder.” Maar toef ze Koos hoorde komen, glipte ze toch even onder het dek uit.

„Fijn dat je me gezelschap wilt komen houden, Koos.”

„Ik wil niet, maar ik moet,” plaagde Koos en hij liet haar een boek voelen, dat hij had meegebracht om haar uit voor te lezen.

„Voel je wat een kanjer dat is? Een Indianengeschiedenis. Ik zit er middenin, maar je begrijpt het heus wel, als ik je eruit voorlees.”

Koos begon direct voor te lezen. Het ging over twee Indianen, die op 't sluippad waren en elkaar belaagden.

Na een poosje kwam Lina's moeder binnen met twee bekers chocolademelk en beschuiten. Maar ze deed heel vreemd. Ze begon zo te lachen, dat ze de bekers moest neerzetten en ze riep: „O Koos, wat zit je je uit te sloven voor niets. Lina wordt net wakker uit een heerlijk dutje.”

„Vind je 't dan niet mooi?” vroeg Koos teleurgesteld.

Moeder wachtte het antwoord van haar dochtertje niet af.

„Hier heb ik boeken, die beter voor een meisje geschikt zijn en die haar wel wakker zullen houden. Een boek met verhalen voor de jeugd en een kinderbijbel.”

„O, wat een prachtige platen staan er in die Bijbel,” riep Koos verrukt.

Terwijl hij de platen bekeek, stoeide Lina met Wodan. Daarna las hij haar nog een verhaal voor uit de kinderbijbel en toen was het alweer tijd om naar huis te gaan.

Op de middag van diezelfde dag kwam Gé. Hij praatte even met

Lina en bladerde ondertussen in de kinderbijbel met de mooie gekleurde platen.

„Och,” zei hij, „kijk hier eens. Iemand die over het water kan lopen. Daar had Maarten het ook al over. Die hier in de boot staat en zijn handen uitsteekt, is dat . . .”

„Dat is de Here Jezus,” zei Lina eenvoudig. „En die over het water loopt, is Petrus. Lees er maar eens over voor.”

En toen las Gé zelf het verhaal van Petrus, die op de golven wandelde.

„Er is ook nog een mooi verhaal over een blinde, die genezen werd. Dat hoor ik zo graag,” zei Lina.

„Was de Here Jezus nu nog maar op aarde, hè,” zei hij. „Dan kon Hij jou ook beter maken.”

„Maar Hij zou het nog wel kunnen doen vanuit de hemel,” zei Lina.

„Ja, dat zei Maarten ook, maar dan kun je het Hem nu ook vragen.”

„Nou, dat doe ik ook. Ik bid er soms om.”

„Als je bidt, praat je dan gewoon met de Here Jezus?” vroeg Gé. „Maar als Hij je beter kan maken, zal Hij het ook doen.”

„Nee, als de Here Jezus het beter vindt, dat ik mijn ogen niet terugkrijg, blijf ik blind.”

„Ik vind al die verhalen, die in die Bijbel staan, zo mooi,” zuchtte Gé. „Ik wil er graag meer van lezen. Ik zal aan Sjoerd vragen of ik morgen ook mag komen, als het zijn beurt is om voor te lezen.”

Mevrouw Houwert was erbij, toen Gé 's avonds tegen Sjoerd zei, dat hij zo graag meer van die verhalen wilde horen.

„Joh, ga liever naar 't strand,” vond Sjoerd. „Die verhalen kun je altijd nog horen.”

Moeder ging naar de kast en nam er een bijbeltje uit.

„Hier staan al die verhalen ook in, Gé,” zei ze zacht. „Zonder

platen en minder begrijpelijk verteld, maar ik hoop, dat je er toch wat aan zult hebben."

Gé kreeg een kleur van blijdschap en borg het boekje in zijn blouse.

Toen hij vertrokken was, zei moeder tegen Sjoerd: „Kijk jongens, jullie vinden het maar heel gewoon, dat je al die verhalen over onze Heiland hoort, maar Gé is thuis bij een tante en een oom, die niet in de Here Jezus geloven. Het is een heel groot voorrecht, als je mag luisteren naar verhalen uit de Bijbel."

Sjoerd was er stil van. Ja, zo had hij er nog nooit over gedacht.

14. EEN TOCHT OP ZEE

„Ha moeder, daar is Maarten."

De jongens stormden op de oude zeeman af, die blootsvoets met opgestroopte broekspijpen naar de tent kwam lopen, die aan de Houwertjes toebehoorde.

„Zo," zei hij, „daar kom ik eens even kijken of de jongelui geen nadelige gevolgen hebben ondervonden van het koude bad." Moeder vertelde, dat de tocht met de Irene alleen maar een lichte ongesteldheid had gebracht voor Lina en nodigde de vriendelijke oude man uit een kopje koffie mee te drinken.

„Maar 't is wel behelpen, hoor," zei moeder en reikte Maarten een plastic bekertje toe.

„Ik ben wel gewend me te behelpen aan boord," zei Maarten.

„Ach, als ik nog denk aan zo'n mok zwarte koffie na de visvangst . . ."

„Hè," zuchtte Koos, „als wij dat ook eens mee konden maken."

Maarten wendde zich om. „Zouden jullie dat werkelijk willen, een tochtje naar zee meemaken?”

„Ze hebben na hun belevenissen met de Irene stellig genoeg van de zee,” plaagde vader.

„O nee hoor, de Irene is geen echte schuit. Hè, zo eentje die in de haven ligt, die naar teer ruikt en stevig is. Als je daar eens mee naar zee kon!”

Ja, en nu was 't net of Maarten wat verlegen werd. Hij krabde zich eens achter het oor, keek van vader naar de jongens en van Koos en Sjoerd weer naar vader en zei toen: „Alla jongens, neem nog maar eens een duik in het water. Ik heb wat te bepraten met jullie vader.”

Op een wenk van meneer Houwert verwijderden de jongens zich.

„Hè bah, die grote mensen ook altijd met hun geheimzinnigheid,” mopperde Koos.

Maar een halfuurtje later zeiden ze dat niet meer. Toen dansten en sprongen ze om oude Maarten heen tot vader de oude zee-man met geweld moest verlossen, want Maarten had een goed woordje voor hen gedaan bij vader en had weten te bewerken, dat de jongens een paar daagjes met een echte logger mee naar zee mochten.

„Een vriend van me vaart voor een paar dagen uit,” vertelde Maarten, „en ik heb plaats besproken voor twee ondeugende jongens.”

„Voor drie,” riep Koos en hij wees naar Gé.

„Ja, dat is waar ook. Nu, op eentje meer of minder wordt er niet gekeken aan boord. Zou je mee mogen van je oom, jongen?”

Gé holde als een pijl uit de boog weg om toestemming te vragen en wat het fijnste was, moeder Houwert had gezegd, dat hij dan die nacht maar in de tent moest slapen. Het schip zou erg vroeg vertrekken en dan was er geen kans, dat Gé zich zou verslapen.

Gelukkig kreeg Gé ook toestemming. Hij vond een veldbed voor zich gespreid die avond en de jongens hadden moeten beloven, dat ze geen herrie zouden schoppen en erg vlug zouden gaan slapen.

Het duurde toch nog lang, eer Klaas Vaak hen gegrepen had, maar toen moeder die avond laat nog eens even kwam kijken in de tent, was het daar muisstil.

Het was de volgende morgen nog schemerig, toen de jongens wakker werden gemaakt.

„Maarten is er al om jullie aan boord te brengen, dan hoeven jullie niet te zoeken waar het schip ligt,” zei moeder.

Ja, daar stond de oude zeeman al. Hij ging met hen mee naar de haven en wees hun waar de schuit lag.

„De Gijsbertha,” las Gé, „wat een fijn schip, jongens.”

„Ha, daar zijn mijn kleine matrozen zeker,” riep de schipper van de logger, die als een echte grappenmaker bekend stond. Maarten knikte en vroeg: „En wat dunkt je, schipper Vrolijk, ben je niet bang, dat je last krijgt met deze jongmaatjes?”

„Die drie maatjes?” De schipper lachte. „Eer we de haven uit zijn, is dat stelletje zeeziek en we zien ze in geen twee dagen uit de kooi komen.”

Koos deed een stap naar voren en zei parmantig: „Op de Irene werden we ook niet zeeziek.”

De schipper keek hem lachend-plagend aan. „Hoor, zo'n kleine krummel! Die heeft een uurtje in de branding gezeten en nu denkt hij, dat hij tegen de huizenhoge golven van onze Noord-zee zal kunnen.”

Hier brak het gesprek af. De schipper kreeg het druk. Overal tegelijk had zijn volk hem nodig.

„'k Zou maar aan boord gaan, jongens,” zei Maarten. „Loop maar ineens door naar de machinekamer, dan kun je de toebe-reidselen voor 't vertrek zien.”

Achter elkaar stommelden ze het ijzeren trapje af, dat naar de

kajuit voerde. Een deur in die kajuit voerde naar de machinekamer, had Maarten hun uitgelegd.

Ze keken eerst eens in de kajuit rond. Leuk leek dat hier. De poten van de tafels en stoelen waren een paar centimeters in de bodem gelaten, zodat ze niet om konden rollen, als het schip erg slingerde.

„Dat is anders helemaal niet nodig,” vond Gé, „niets beweegt hier.”

„Och domoor,” zei Sjoerd, „wacht maar tot we op zee zijn, dan vliegen we van de ene kant naar de andere.”

Op goed geluk deden ze een deur open. Ze keken in een donkere ruimte. Vooraan stond een mand met verbrokkeld ijs.

„Dat is het ruim, waarin de vis bewaard wordt,” wist Koos.

Natuurlijk moesten ze alle drie een klein stukje ijs proberen om op te zuigen. Hu, wat was dat koud in je mond. Hun gezichten vertrokken.

Ze vonden nog een deur. Ja hoor, daar zagen ze de ruimte waarin de machines stonden.

„Zo jongelui,” zei de machinist, die daar met de monteur stond, „komen jullie eens een kijkje nemen? Dat mag wel, maar nergens aankomen, hoor!”

Die waarschuwing was overbodig. Die wieltes zagen er zo geheimzinnig en gevaarlijk uit.

De machinist begon met een brander de kop van de motor te bewerken.

„Wil je eens voelen hoe warm dat ijzer wordt?” vroeg hij.

Nee hoor, daar hadden ze geen zin in. Ze bleven liever een flink eind van die venijnig sissende vlam vandaan.

„De motor kan nu wel op gang,” riep de machinist.

De monteur begaf zich naar het vliegwiel, draaide het met een kruk een paar slagen in 't rond en daar draaide de machine. Wat een oorverdovend lawaai was dat. Horen en zien verging je. De jongens vonden het heus niet erg toen de machinist zei, dat

ze nu beter naar dek konden gaan om daar het vertrek van de logger mee te maken.

Het duurde niet lang meer of ze moesten afscheid van Måarten nemen. De loopplank werd ingehaald en de vissers op de kade gooiden de touwen los.

„We gaan nog niet, ik voel helemaal niet dat we varen. Het schip trilt alleen maar,” zei Gé.

„Kijk dan eens naar de kant,” zei een voorbijlopende matroos. Ja, daar kon je wel aan zien, dat het vaartuig in beweging was gekomen. Gelukkig hoorde je niet veel van het gestamp van de motor. De jongens wuifden tegen de mensen, die op de kade stonden. Ze voelden zich o zo gewichtig. Praten deden ze niet meer. Hun volle aandacht was nu voor het schip, dat om de dukdalf heen gedraaid was en nu zijn vaart vermeerderde.

Op volle kracht stoomde de logger pas, toen ze uit de binnenhaven waren. Het schip begon nu ook iets te schommelen op de eerste golfjes van de buitenhaven.

„Een leuk gevoel is dat, hè?” zei Koos. „Ga je mee, dan gaan we vooraan op het schip staan. Je voelt de deining dan nog meer.”

Ze verlieten het plaatsje bij de grote mast en gingen naar het voordek. Toen ze het einde van de havenpier bereikten, begon het vaartuig op de hoger wordende golven te slingeren. Ze moesten zich vasthouden aan één van de ijzeren stangen.

„Heerlijk, hè,” vond Sjoerd. „Net of je op een schommel zit.”

„Nog veel fijner dan een schommel. 't Is net of je telkens wegzakt,” prees Koos. „Ik begrijp niet, dat sommige mensen dat een vervelend gevoel kunnen vinden.”

De schipper, die juist passeerde, lachte eens fijntjes.

„Je moet daar blijven staan, hoor!” zei hij. „Daar voel je het wiegen het best.”

„En dan word je 't vlugst zeeziek,” grinnikte een matroos.

„Daar is het de ouwe om te doen. Dat is een grappenmaker,” zei de aangesprokene.

„'k Vind toch, dat dat geschommel begint te vervelen,” vond Gé na een halfuurtje.

„Let liever op de kust. Kijk, langzaam zie je de huisjes kleiner en kleiner worden.”

Gé antwoordde niet. „'k Krijg het zo koud,” klaagde hij even later. „Gaan jullie mee, dan gaan we achter de verschansing zitten.”

„We kruipen onder die netten, dan kunnen we er fijn doorheen zien,” vond Koos.

„Ik geloof, dat we al vangen nog voor we de netten uitgegooid hebben, hè,” zei één van de matrozen. „Drie visjes!”

Aandachtiger keek hij naar Gé, die lag te klappertanden.

„Voel je je niet lekker, jongen?”

„Jawel meneer, alleen wat koud, ik . . .”

Plotseling krabbelde hij onder het net vandaan en vloog weg. Na een paar minuten kwam hij terug. Hij zag erg wit en wankelde op zijn benen.

„En hoe is 't met meneertje, dat al gewend was op een schip te varen?” vroeg de schipper, die voorbijkwam, spottend. „'k Geloof, dat hij de visjes gaat voeren nog voordat de kust uit 't gezicht verdwenen is.”

„Plaag hem maar niet te veel, schipper. Hij is er akelig genoeg aan toe, hoor.”

De schipper, die veel te goedhartig was om de spot met Gé te blijven drijven, nam de jongen mee naar beneden, legde hem op een bank in de kajuit en stopte hem warmpjes onder.

„Blijf jij hier maar lekker liggen, jonchie, dan ben je het vlugst weer beter.”

En toen de schipper een kwartiertje later weer beneden kwam, vond hij Gé diep in slaap, maar naast hem stonden twee volle

klompen, die het jongste maatje anders gebruikte bij het schrob-
ben van het dek.

Ja, als je zo draaierig wordt in je maag en je kunt 't dek niet
meer bereiken, dan moet je je wel weten te behelpen . . .

Toen hij wakker werd, plaagden de vissers hem heel erg met
de inhoud van die klompen, maar dat kon hem niet schelen.
Het voornaamste was, dat hij zich zo fris voelde als een hoentje
en die klompen waren vlug genoeg schoongemaakt.

„Je was de enige niet, die zeeziek werd,” zei Koos triomfantelijk.
„Sjoerd ligt daar ook.”

Hij wees naar een hoop opgerold zeil, waar zijn broertje met
een bleek gezicht op lag.

Gé ging naar hem toe. „'t Gaat vlug genoeg over,” troostte hij.

„Maar ik ben niet zeeziek, ik heb last van mijn gal,” kreunde
Sjoerd.

„Ga maar gauw mee naar beneden, dan kun je 't plaatsje van
Gé innemen.”

De jongen volgde de raad op en toen 't tegen etenstijd liep, wa-
ren de beide vrienden — dank zij de goede verzorging van de
schipper — heus weer in staat om mee te eten. Ze zagen nog
wel wat witjes om hun neus, maar ze snuffelden toch alweer
ijverig om het fornuis heen, waar Arie den Dulk bezig was de
middagpot te koken.

„Wat eten we, Arie?”

„Wat zou je op zee anders eten dan vis?”

De jongens keken toe hoe een visser een puts zeewater op de
aardappelen schepte en de vis daar bovenop stapelde.

„Mijn moeder doet het heel anders,” zei Koos. „Die kookt de
vis apart.”

„Ja kijk,” zei de kok, „jouw moeder moet nu weer zout in 't
water doen, als ze de petatters kookt, want jouw moeder ont-
breekt het zout in het water en ik heb wel weer zout, maar geen
pannen genoeg.”

„'t Ruikt ook niet erg lekker,” vond Sjoerd.

„Mars, allemaal opgemarcheerd naar 't dek,” commandeerde de kok. „We hebben geen pottekijkers nodig. Vanmiddag aan tafel spreken we elkaar wel nader.”

En die middag, toen ze de aardappelen met vis kregen, gedoopt in een heerlijk zure botersaus, kreeg de kok gelijk. Ze bedelden telkens om nog weer een nieuwe portie.

„Jullie krijgen niet meer,” zei Arie. „Eerst zien of de grote mensen genoeg hebben.”

De schipper, die tussen de vissers in de overvolle kajuit zat, zei: „Geef hun nog maar wat, Arie.”

„Laten ze dan maar met hun borden naar 't dek gaan. Op de koekoek, daar zit je fijn,” zei de monteur.

Toen ze met hun borden verdwenen waren, lachte de plaaggeest: „Als ze mijn raad opvolgen en op de koekoek kruipen, zitten ze boven de uitlaat van de petroleum- en benzineluchtjes en dan zullen ze wel vlug ophouden met vragen om meer. Dan zijn ze bang, dat ze weer zeeziek worden.”

Maar hij keek erg op zijn neus, toen even later de benen van Gé weer de trap afdaalden.

„Och, nog een klein beetje voor allemaal,” bedelde hij.

„Dekselse jongen,” begon Arie de kok.

Maar de schipper nam de pan van 't fornuis en duwde die de jongen in de handen.

„Hier, schrap maar schoon met je drieën,” zei hij, „maar de bodem er alsjeblieft inlaten zitten.”

En boven op de koekoek zaten ze met z'n drietjes en smulden van de restjes en ze dachten aan geen benzineluchtjes en aan geen zeeziekte meer. Ze voelden zich heerlijk gezond en ze rekten zich in de ziltige zeelucht en keken naar de blauwe hemel, die gestolpt stond over de zee, de zee die zo erg, heel erg diep was. Honderd meter, duizend meter, wat gaf het? Je dreef immers veilig in je mooie sterke schip!

15. SJOERD WIL GRAAG ALLEEN SLAPEN

„Hè, wat heb ik heerlijk gemaft. Fijn dat ik een hele kooi voor mij alleen heb.”

Plagerig rekte Gé zich, wachtend met zijn handdoek over de schouder op zijn wasbeurt. Koos en Sjoerd stonden — hun gezichten vol schuim — boven een emmer gebogen. Sjoerd had zo'n haast om Gé te antwoorden, dat hij proestend en blazend alvast wat onverstaanbare klanken uitbracht. Gé wist wel, waar bij zijn vriendje de schoen wrong. Zolang als ze op dek waren, had Sjoerd al lopen zeuren, dat hij de komende nacht ook wel eens alleen wilde slapen. Waarom moest Gé tweemaal achter elkaar een kooi alleen hebben!

Langzaam stapte een matroos nader. Hij droeg een emmer water met een dekzwabber.

„Zeg eens, is me dat wassen hier nog niet afgelopen? Welja, dat grut denkt dat ze voor een vaste wastafel staan in plaats van op het dek van een logger.”

„Sjoerd kon het schuim niet van zijn gezicht afkrijgen en hij wilde zo graag sputteren over mijn fijne kooitje, waarin ik komende nacht weer zo lekker hoop te pitten.”

„Och,” kwam de matroos verwonderd, „is dat de kwestie? Wil dat schuim niet van de gezichten? Ik dacht ook al, wat duurt dat lang.”

Terwijl hij het zei keerde hij meteen de emmer water over de gebogen hoofden van Koos en Sjoerd om.

„Brrr . . . brrr!”

Gé hield zijn buik vast van het lachen en de matroos grinnikte: „Ik heb nog nooit een mens in de penarie zien zitten zonder te hellepen.”

De broers wilden natuurlijk onmiddellijk wraak nemen, maar daar kwam de schipper nader slenteren.

„Hallo jongens, goed geslapen?”

Hij wendde zich tot de matroos: „Ben je het dek aan 't schrob-
ben?”

„Ik was al lang klaar geweest, schipper, maar die jongetjes wil-
len zo graag stoeien, hè. Ze moeten maar niet meer meegaan.
Niks als ballast.”

De schipper keek eens naar de kletsnatte hoofden en naar het
emmertje in de hand van de matroos.

„Heb je hen soms een handje geholpen, Tinus?”

„Om je de waarheid te zeggen, ja ouwe, maar of 't gewaardeerd
wordt, weet ik niet. Die jongens van tegenwoordig!” Hij schud-
de treurig het hoofd.

De jongens hadden zich intussen afgedroogd. Sjoerd gaapte nog
eens hartgrondig.

„Niet uitgeslapen, Sjoerd?” vroeg de schipper.

„Eh . . . jawel schipper.”

„Sjoerd heeft vannacht nogal nauw gelegen.”

„Tja jongen, je bent hier niet in een paleis.”

Sjoerd keek wat beschaamd voor zich en Gé stelde voor: „Sjoerd mag vannacht best in mijn kooi slapen. 't Zou niet eerlijk zijn, dat ik twee nachten alleen in een kooi lag.”

Tinus slenterde een stapje naderbij.

„Maar schipper, as ik je zo es in de rede mag vallen, we hebben toch nog een kooi over, hè?”

Met grote ogen keek de schipper zijn matroos aan.

Tinus fluisterde de schipper iets in 't oor, waarop de schipper lachend zei: „O daar? Ja, die kooi was ik vergeten. Natuurlijk, daar mag hij wel in slapen.”

„En,” zei de matroos met een olijk lachje, „dan hebben ze vannacht alle drie een eigen kooi.”

Sjoerd had schik. Hij kreeg nu ook een bed apart, want die Koos had erg liggen woelen.

„Maar er is toch helemaal geen kooi over in de kajuit?” zei Koos.

„Afwachten maar,” lachte Tinus geheimzinnig, „afwachten maar. Ik zal zorgen, dat het bedje vannacht fijn gespreid is. Alleen ligt het wat afgezonderd. Sjoerd moet niet bang zijn om alleen te slapen.”

„Niks hoor,” zei Sjoerd, „al moet ik in een hangmat buiten boord zweven dan zou ik het nog fijn vinden, dat ik uit die nauwe kooi bij Koos weg was.”

„Hoor me zo'n opsnijder,” zei Gé.

En toen volgde er een stoeipartijtje tot ze buiten adem elkaar weer loslieten.

„Ik vind het heerlijk aan boord,” zei Sjoerd, toen hij hijgend opstond. En met die opmerking bewees hij, dat hij dat nauwe slaapplaatsje toch niet zo heel erg had gevonden.

16. HIJSEN MAAR

„Hè, wat heb ik een honger,” zuchtte Gé.

„Ja,” zei de schipper, „zeelucht maakt hongerig. Ga maar gauw eens beneden kijken of de koffie al bruin is.”

Achter elkaar stommelden ze de kajuitstrap af. Hè, wat rook het hier heerlijk naar koffie. In een ronde oorloze kom kregen ze ieder een lekker kopje troost. Koos stootte Sjoerd aan.

„Wat zouden we hier voor ontbijt krijgen? Als 't maar geen brood is, net als bij moeder thuis, want dat zou ik niets leuk vinden.”

De kok had die opmerking gehoord. Hij haalde een groot blik te voorschijn en gaf de jongens een harde zeekaak.

„O . . . eh . . . fijne zeekaak,” zei Gé.

Maar dat kwam er niet zo erg vrolijk uit, want zie je, zo'n keïge scheepsbeschuit mocht nu lekker zijn om op te knabbelen op het strand, maar zo 's morgens op je nuchtere maag was dat heus zo'n lekker hapje niet.

De jongens keken elkaar eens aan. Nee, dat ontbijt aan boord viel wel een beetje tegen.

Toen ze weer aan dek kwamen, was alles in rep en roer. Eén van de matrozen liet het fokzeil vallen. De schipper liep heen en weer en gaf zijn bevelen. Hij kwam op hen toe en trok hen op zij.

„Kom hier staan, het net wordt opgehaald.”

„Er worden allemaal maar bevelen door elkaar gegeven,” zei Koos. „Niemand kan er wijs uit worden.”

„Let maar eens op het schip,” zei de kok, die even uit zijn kom-buis gekomen was, „dan zul je wel merken, dat de bevelen begrepen worden.”

En heus! Het schip begon langzaam bij te draaien, ging dan een paar slagen achteruit, zodat de vislijnen, waarmee 't net aan het schip verbonden was, loodrecht op het dek kwamen te staan.

„Wat hoor ik daar?” vroeg Sjoerd.

„Je hoort juist niets meer,” zei de kok. „De motor is stopgezet en je mist nu het lawaai in je oren.”

„O kijk eens,” riep Koos, „de lijnen worden ingehaald en ik zie niemand die dat doet.”

„De kaboutertjes zijn aan de gang,” plaagde de schipper, die de opmerking gehoord had.

Hij legde de jongens uit, dat de lijnen machinaal werden ingehaald.

Met hun drietjes hingen de jongens nu over de reling.

„k Zie nog geen enkel visje,” zuchtte Sjoerd.

„En dat zul je de eerste tien minuten wel niet zien ook,” zei de schipper. „Zo’n net ligt wel een paar honderd meter van ons af op de bodem van de zee.”

„Waarom hebben de vissers toch olieassen aan?” vroeg Gé.

„’t Lijkt wel of ze van de brandweer zijn.”

„Dat zul je wel begrijpen, als straks de lading op het dek gestort wordt.”

Koos, die over de verschansing hing, riep: „Ik zie een touwtje. Het is aan die ene lijn vastgebonden.”

De schipper snelde op Koos toe, zag het touwtje ook en riep: „Vóór stop!”

„Nu moeten we de ene lijn laten rusten en de andere net zo lang doorhalen tot daar ook een touwtje te zien is,” legde de schipper uit. „Dan weten we, dat het net recht opgehaald wordt.”

Om de tien meter was zo langs de lijnen een touwtje aangebracht en de drie jongens kregen tot taak op te letten of de touwtjes wel gelijk boven het zeeoppervlak kwamen.

„Een deur . . . er komt een deur boven water,” waarschuwde Gé.

„Dat zijn nu de borden van het net. Zie je de ijzers eronder? Daar glijden die visborden precies als een slee mee over de zeebodem,” legde de schipper uit.

Hij was nu weer erg druk. Op zijn bevel werd het net gegrepen en binnen boord gehaald. Tot eindelijk . . . jawel hoor, daar zagen de jongens de wriemelende levende vis in de kuil van het net. Ze stoven van schrik achteruit. Daar zweefde die hele grote berg vis boven het dek.

„Klaar mannen?” vroeg de schipper en zonder antwoord af te wachten, trok hij het koord, waarmee het net van onderen dichtgebonden was, los.

In een oogwenk was heel het dek vol van de spartelende levende vissen. Voetje voor voetje kwamen de jongens dichterbij. Ja, nu begrepen ze wel waarom de mannen klompen droegen en geliede jassen aan hadden. Vreselijk, wat een glibberige vieze boel was dat.

De bijdehante Gé wilde zich bukken om een visje op te rapen. „Afblijven,” waarschuwde de schipper. „Eerst kijken of er niets gevaarlijks tussen zit. 't Gebeurt wel eens, dat . . . Zie je wel,” viel hij zich zelf in de rede, „daar heb je 't al.”

Hij nam een schop en wees de jongens een vreemdsoortige vis aan.

„Dat is een pieterman. Die steekt heel gemeen en van zo'n wondje kun je heel gemakkelijk bloedvergiftiging krijgen.”

Hij rommelde met de schop wat in de vis en riep: „Sjoerd, geef me die bezem eens aan, die daar ligt. Dan zal ik je eens wat laten zien.”

Met uitgerekte halzen keken de jongens toe hoe de schipper de bezemsteel in de bek van een vis stak. Knap, zei het en de vis beet de punt van de bezemsteel af of hij een hongerige wolf was en de stok een kippeboutje.

„Wat een gulzige schelvis,” schrok Koos.

„Dat is geen schelvis, dat is een zeewolf,” legde de schipper weer uit.

„O kijk eens, wat een leuk palinkje,” riep Gé, die zich gebukt

had en niettegenstaande de waarschuwing van de schipper toch weer in de vis had gegraaid.

„Au-au!” Als een dolleman sprong de jongen over het dek rond.

„Hij bijt . . . hij heeft me gebeten.”

De schipper moest onbedaarlijk lachen.

„Eigenlijk moest ik je voor straf, dat je de vis tòch aanraakte, zo laten staan.”

Al sprekende verloste hij de geschrokken Gé van het visje.

„'t Is ongevaarlijk, hoor,” zei hij. „Dit is een zuigaal. Die maakte van jouw vinger zijn zuigflesje.”

„Ziezo jongens,” vervolgde hij, „nu zoeken we een lekker zootje vis uit voor 't ontbijt en dat brengen we naar de kok. De mannen zorgen, als ze 't net weer uitgegooid hebben, eerst voor deze vissen. Die laten we hier niet langer liggen dan nodig is. Geen enkel dier, al kan het niet tonen dat het pijn heeft, mag node-loos gekweld worden.”

Ze volgden de schipper naar de kajuit.

„Jammer dat we al ontbeten hebben, hè,” zei Koos, over zijn maag strijkend.

„Hebben jullie dan al gegeten?” vroeg de schipper verwonderd.

„Dat kan toch niet?”

Een blik op het olijke gezicht van de kok deed hem zwijgen.

„De heren waren erg gesteld op echte scheepskost. Ze aten zee-kaak.”

„Jammer,” plaagde de schipper, „ik had gedacht, dat zo'n heerlijk knappend visje hun wel gesmaakt zou hebben. Maar ja, dat krijgen ze bij hun moeders thuis misschien ook.”

De jongens dansten en sprongen in 't rond van pret, dat er nu toch nog zo'n heerlijk maaltje letterlijk voor hen in 't vet zat.

„Ho levenmakers,” bromde Tinus, naar beneden komend, „'k wou jullie nog wat laten zien, maar als je zo'n leven maakt . . .”

Als muisjes stonden ze om de matroos, die hun een vies lang-

werpig kwalletje liet zien, waar alle leven uit was en dat niets op een vis geleek.

„Ben jij nogal knap op school, Sjoerd? Zoek jij nu eens, waar dat beestje zijn kop zit.”

Sjoerd nam zijn zakmes en peuterde wat rond in een franje-achtige verdikking van het kwallelijf.

„O zeg, kijk eens, een papegaaiekop.”

Sjoerd liet het kopje zien aan zijn vrienden.

„Ja hier,” zei Koos, „precies een vogelkopje met een scherpe snavel. Het zat verborgen tussen de franje.”

„Dat is nou een katvis. Vertel maar niet verder, dat Tinus hem zo noemde, want de geleerde heren kunnen hem wel eens een ander naampje geven.”

De schipper, die de woorden van de matroos gehoord had, legde zijn hand op diens schouder.

„Ja Tinus,” zei hij, „wij mensen raken in de war bij al die grote en kleine vissen, die ieder op zich zelf een wonder zijn. En och, wat zien we er maar een klein gedeelte van. Al die duizenden te zamen . . . roept de Heer bij hunne namen . . .”

De jongens bogen het hoofd. Een klein beetje verlegen waren ze wel, dat de schipper ineens zo ernstig werd.

Tinus had de pet van 't hoofd genomen. Wonderlijk ernstig stond zijn oude doorgroefde gezicht, toen hij eerbiedig de versregels aanvulde: „En niet één ontglipt Zijn oog.”

En toen drong er opeens een vraag bij Gé naar boven. Zou hij ook niet door God uit het oog worden verloren? Nee, hij niet en de jongens niet en niemand. Dat was een wonderlijke gedachte. Dan was je nooit meer alleen, ook niet als je een wees was.

17. TINUS VERTELT

„Ja, kom maar aan dek, hoor. De smeerboel is opgeruimd. Tinus heeft de planken weer netjes gestofzuigerd en alle meubeltjes afgestoft.”

De mannen, die in een kring netten zaten te repareren, lachten om de grap van de oude matroos, schoven wat uit elkaar, alsof ze de jongens, die boven de kajuitstrap uitgluurden, wilden uitnodigen bij hen te komen zitten.

Hè, wat was dat gezellig. Op het schoongeschrobde dek zaten de matrozen in een kring. Hun handen lieten de netten alleen los om het knus dampende pijpje eens wat te verschuiven. De schipper stond in hun nabijheid over de verschansing geleund. „Jongens, kijk eens in die richting,” zei hij in de verte wijzend. „Daar duikt telkens een bruinvis boven water.”

Vanaf het strand hadden de jongens ook wel eens zo'n telkens opduikende vis gezien, maar hier was je er zo dicht bij.

„Hè,” zuchtte Koos, „wat is er toch veel te zien op zee. Ik kom lang niet uitgekeken.”

„Nog eens een keer meegaan,” vond Sjoerd.

„Het zou je lang niet altijd zo goed bevallen, hoor,” zei één van de matrozen. „Als de zee onstuimig is, zou je gauw beginnen te piepen.”

„k Wou dat ik die huizenhoge golven eens te zien kreeg, waar ze altijd over schrijven,” verzuchtte Gé.

„Wat een held op sokken,” spotte Tinus. „Toen de golfjes onder het schip een beetje stoeiden, werd hij al wit om zijn neus.”

„Heb jij wel eens zulke torenhoge golven gezien, Tinus?” vroeg Gé, die net deed of hij het plagerijtje van de matroos niet gehoord had.

„Nou zijn 't al torenhoge golven geworden. Straks waren ze nog maar zo groot als een huis,” spotte de machinist.

„Torenhoog en huizenhoog zijn de golven nooit, jongens,”

legde de schipper uit. „Maar als je bij een flinke hoge zee met je scheepje in zo'n waterkuil tussen de golven zakt, kijk je tegen de waterberg op en iets waartegen je opkijkt, lijkt altijd erg groot. Maar ja, bij een vreselijke storm kun je dat niet allemaal uitpluizen. Je hebt dan wel wat anders te doen dan golfjes te meten met een centimeter. Dan is het dikwijls alleen een kwestie van het schip veilig en wel door het noodweer heen te loodsen.” „Vertel eens van een schipbreuk, die u meegemaakt hebt,” bedelde Gé.

De schipper krabde zich eens achter het oor en zei: „Ja jong, 't spijt me wel voor jou, maar op dat gebied ben ik een groentje. 't Heeft er dikwijls gespannen op mijn schip, maar bepaald schipbreuk geleden heb ik niet.”

De jongens keken wat sip, maar de gezichten klaarden op, toen de schipper vervolgde: „Maar Tinus, als die los komt met zijn verhaal over de ton . . .”

„Hè Tinus,” bedelde Gé.

„Ik denk, dat ze 't verhaal van die ton wel kennen. Wie Tinus kent in Schaardam, kent ook de geschiedenis van de ton.”

Maar de jongens zeiden, dat ze toch heus nooit over die geschiedenis iets hadden gehoord en ja, toen was de oude matroos niet zo goed of hij moest vertellen van zijn wonderbaarlijke redding. „Maar eerst een keelsmeerseltje, hoor.”

De kok nam de jongens mee naar de kajuit en schonk voor ieder der mannen een kop thee in. Samen droegen ze het dampende vocht naar boven en behaaglijk slurpend luisterden ze toen naar Tinus, die begon:

„Als jullie willen weten hoe het kwam, dat ik al op mijn dertiende jaar naar zee ging, moet je maar eens een levensbeschrijving lezen van Michiel de Ruyter. Niet dat ik me zou willen vergelijken met zo'n beroemde zeeheld, maar mijn jonge jaren, zie je, die leken precies op zijn jeugd. Kattekwaad uithalen, nergens voor deugen en maar drenzen om naar zee te mogen.

Mijn vader voer in die dagen als schipper op de Sterna, een haringlogger, die dikwijls maandenlang wegbleef. De dagen dat hij thuis was, werden maar al te vaak vergald door klachten van moeder over zijn zontje, dat spijbelde uit school om langs de haven te kunnen zwalken.

Op een goede dag riep hij mij bij zich. „Tinus,” zei hij, „je zult met me meevaren. Dat wordt dan je proefreis. We zullen jou eens laten zien, dat varen op zo'n logger nog heel wat anders is dan wonderlijke avonturen beleven op de Zeven Provinciën in de goeie oude tijd. Ik heb er niks op tegen, dat je over een jaar of wat als matroos meegaat, maar schippers, die niet kunnen lezen of schrijven, kunnen ze niet gebruiken.”

Vader scheen vast te geloven, dat ik na die ene reis voorgoed genezen zou zijn van mijn trek naar de zee en dan weer rust zou vinden op de schoolbanken. 'k Herinner me nog als de dag van gisteren mijn vertrek met de Sterna. 'k Was net zo'n joch als die daar” — hij wees naar Gé — „en 'k wil best bekennen, dat ik tranen met tuiten huilde, toen ik me moeder met me zussies en broertjes achter moest laten.”

Tinus wachtte even met z'n verhaal. Gé slikte een paar maal.

„Net zo'n joch als die daar,” had Tinus gezegd. Ja, toen moest Gé aan zijn eigen huis denken. Zijn huis, dat door de zee geroofd was. Zijn gedachten wilden wegdwalen, maar Tinus vervolgde:

„'t Viel mijn vader danig tegen, dat ik zo'n schik had in de reis. Ik werd heus niet als een juffershondje behandeld daar aan boord, hoor. De vuilste karweitjes moest ik opknappen en voor Jan en alleman was ik het loopjongetje. Maar zie je, dat vrije leven, die zee wijd om me heen, die fijne uurtjes knus tussen de vissers, ik zong de hele dag het hoogste lied uit. Och, och, wat bleef je met zo'n haringschuit aan 't zwalken. Eénmaal legden we in een Engelse haven aan. Mijn vader kocht een fijn cadeautje.”

De verteller graaide in zijn zak, liet toen zijn hand zien, waarop een afgesleten hoornen mesheft lag. Hij trok er een afgebroken messtompje uit.

„Daar,” zei hij, „k heb het nog geen moment uit mijn zak gelegd. Gebruiken kan ik het niet meer.”

Hij borg het mes weg, veegde met de oude verweerde hand tersluiks langs zijn ogen en zuchtte. Er viel een pauze, waarin de mannen aan hun netten werkten zonder op te zien en zonder aan te dringen op een verder verhaal.

Ruwe truien en geoliede broeken. Ja, die hadden ze en als het erom ging iemand te plagen, waren ze er als de kippen bij, maar het verdriet van hun naaste, dat konden ze eerbiedigen, zie je, die robuuste tere mannen van de zee.

„’t Was bar mooi weer die dagen,” vervolgde Tinus. „Behalve een flinke stevige bries en een warmte-onweer nu en dan hadden we geen grein slecht weer.

„Zo heb ik het nog nooit meegemaakt,” zei m’n vader, toen we de Engelse haven uitvoeren, „nog geen dag storm. ’t Is voor Tinus niet goed. Die zou een stormdoop wel kunnen gebruiken.”

„We benne nog niet thuis, ouwe,” zei één van de matrozen.

„Ga maar eens op de barometer kijken, dan maak je, dunkt me, dat je vlug uit de buurt van de kust komt.”

„Langzaam aan, hoor,” lachte mijn vader, naar de heldere lucht kijkend. „Voor zo’n tijdelijke barometer-achteruitgang is de Sterna niet bang.”

Een tijdelijke barometer-achteruitgang! Eer het avond was, leek het of een onweer alle geweld van aarde en hemel ontketend had. ’t Werd een dag, waarop in de geschiedenis een stormramp opgetekend moest worden, die hele streken in Engeland verwoestte.

En wat ik jullie zeg, zul je misschien niet willen geloven, maar van die hele verschrikkelijke dag kan ik me niets meer herinneren dan de grote ontzaglijke angst, die me rillend en bevend

weg deed kruipen in een hoekje van de kajuit. Hoe de storm opkwam, wat er gedaan werd aan boord, ik weet het niet. Ik geloof, dat ik zo verstart was van angst, dat ik niets in me op kon nemen.

Of we lang in gevaar verkeerden of kort, wat gedaan werd om zo goed mogelijk door de ramp heen te komen, niets kan ik daarvan vertellen. Alleen dat éne moment, en alles wat daarna gebeurde, staat me glashelder voor de geest. Dat moment, dat mijn vader naar de kajuit afdaalde, druipend en hijgend, gevolgd door een aantal mannen.

Ik zie ze nog voor me, die grote sterke kerels, die vader smeekten toch iets te doen om het gevaar te bezweren. En dan vaders stem, die het bijna uitsnikte: „Beveel jullie zielen in Gods hand, mannen. Als er geen wonder gebeurt, zijn we ten dode opgeschreven.” Ik vloog op hem toe, wierp me in zijn armen en snikte: „Vader, vader, ik wil niet verdrinken. Red me toch.”

En tussen het geweld van de donderende zeeën, die het gehavende schip beukten, bedachten de mannen nog een manier om mij aan land te krijgen. Ze namen een haringvat en stopten mij erin.

Het afscheid, de woorden en het gebed van vader, vóór het deksel op het vat geslagen werd . . . ik . . . ik . . .”

Tinus onderbrak zijn verhaal, stond op en liep naar de kajuit. Ieder begreep, dat hij te ontroerd was om te vertellen en zij wachtten stil, met neergeslagen ogen.

„'k Moest even drinken,” zei Tinus, zich even later weer op het dek zettend. „'k Had zo'n droge keel gekregen, maar hier ben ik weer.” Dan vervolgde hij: „Wat er verder gebeurde, is vlug verteld. Van de tocht in de ton weet ik niet veel meer. Ik hield, zoals vader bevolen had, mijn hand tegen het spongat gedrukt om het water te beletten binnen te komen. Telkens bonkte mijn hoofd tegen de duigen. O, die ontzettende angst daar al-

leen in het donker heen en weer gesmeten door dat geweld van neerdonderend water . . . ik vergeet het nooit.

Ik moet mijn bewustzijn verloren hebben, want hoe ik aan land raakte, hoelang het duurde eer de ton aan land spoelde, ik weet het alleen door het verhaal van anderen. Toen ik bij kennis kwam, lag ik in een vreemde bedstede.

Wat daarna volgde? Het weerzien van moeder!”

Weer werd de ontroering hem te machtig.

„En de anderen, Tinus, die daar gebleven waren op de Sterna?”

Het antwoord kwam langzaam. „De bemanning van de Sterna was al begraven voor ik mijn bed verlaten mocht. Ja jongens, die proefreis is een les voor me geweest, maar op een andere manier dan mijn vader bedoeld had.”

Koos rilde. „Als mij zo iets overkwam, zou ik nooit meer een voet op een schip zetten.”

„Och joh, Tinus moest toch voor zijn moeder zorgen,” zei Gé, „en hoe kon hij dat anders doen dan door te blijven varen?”

Tinus stond op van het dek. „Nou heb je 't mis, Gé. Kijk, dat ik niet meer op de schoolbanken terecht kwam, spreekt vanzelf. Ik moest gaan verdienen en dat deed ik door achter een haringkarretje te gaan lopen. De mensen kochten wel uit meelij met me, maar . . .”

Hij strekte zijn armen wijd uit naar de zee. „Die daar trekt en roept, als ze eenmaal je hart heeft, jongens . . . En dan baten geen tranen van je moeder en geen herinneringen aan gevaren, je gaat weer zwalken op die grote haringvijver.”

Alsof hij zich schaamde over dat gebaar, deed hij alsof hij zich uit had willen rekken.

„Hè, hè jongens, je wordt stijf van dat lange zitten, ik verlang alweer naar wat beweging.”

„Wacht maar, die beweging komt straks wel, als het net weer opgehaald moet worden.”

„Dan mag je wel voortmaken,” zei Sjoerd, „anders kan de vis niet meer geborgen worden bij daglicht.”

„Niet nodig, hoor” zei de schipper. „We hebben zulk schel kunstlicht, dat je heel duidelijk kunt zien of je per ongeluk geen zuigaaltje vastpakt.”

Gé begreep heel goed, dat die plagerij voor hem bedoeld was. Hij praatte er vlug overheen.

„Vanavond gaan we fijn weer kijken wat voor vis er in 't net meekomt.”

„Niets daarvan, hoor!” zei de schipper. „Jullie gaan netjes naar kooi. Dan ben je opgeborgen en je krijgt meteen je nodige nachtrust.”

Gé geeuwde hartgrondig.

„Zie je wel,” zei de schipper, „bij één van jullie heeft Klaas Vaak al aan de bel getrokken.”

18. O, DIE PLAAGGEESTEN

„Tinus, je denkt toch wel aan mijn kooi apart, hè?” fluisterde Sjoerd de matroos in 't oor.

„Natuurlijk, natuurlijk,” zei de oude zeerob met een olijk lachje, „dat komt netjes in orde, hoor. Waarschuw maar, als je bedje veren in de lakenstraat wilt opzoeken.”

„Direct maar,” zei Sjoerd. „Koos en Gé zijn zich ook al aan 't uitkleden.”

„Ga dan maar mee,” zei Tinus met een geheimzinnig lachje. Door de kajuit ging de matroos Sjoerd voor naar de machinekamer.

„Hallo, daar hebben we zeker de logé,” begroette de machinist hen, toen ze binnenkwamen.

In de hoek van de ruimte naast de machine schoof Tinus een deur weg. Daar zag Sjoerd een kooi.

„Alsjeblieft jongen. Dat is eigenlijk de slaappleats van de machinist, maar die maft liever niet in de stal met zijn paardekrachten.” Vlug kleeedde Sjoerd zich uit, stapte in de kooi. Hè, heerlijk zou hij slapen zo helemaal alleen.

Tjoeke-tjoek — tjoeke-tjoek . . .

Nou, die machine ging wel wat erg te keer zo vlak bij zijn oren. Daar zou hij maar niet naar luisteren. Hoor, de zee klotste tegen de wand van het schip. Dat was een veel prettiger gehoor, daar kon je op inslapen; dat geluid had hij gisteravond wel prettig gevonden.

Tjoeke-tjoek — tjoeke-tjoek . . .

Wacht, hij zou eens proberen welk versje erop gezongen kon worden. Och, hij lag hier niet om versjes te zingen. Hij moest gaan slapen. Hij zou zijn vingers in de oren stoppen. Zo, dan hoorde hij niets meer.

Tjoeke-tjoek — tjoeke-tjoek . . .

Hè, nu knalde het daar ook nog. Hoelang lag hij al in bed? Wacht eens, hij nam gewoon de peluw en het kussen mee naar de andere kant. Zijn hoofd lag zo dicht bij dat geraas. Hè nee, hier was 't nog erger.

Hij ging weer liggen. Zat dan plotseling opnieuw rechtop. Nee hoor, dat hield hij niet uit. Hij zou naar de machinist gaan.

Hij boog zich uit de bedstee, keek naar de machinist. Bij het zwakke licht van een lantaren zag hij de man in gesprek met Tinus. Ze grinnikten telkens en wezen een matroos, die voorbijliep, de kooi aan waarin Sjoerd lag.

„Aha,” dacht Sjoerd, „die guiten staan te wachten tot ik het opgeef. Nu begrijp ik ook dat gefluister en gelach van vanmorgen. Ze hebben natuurlijk al gezien, dat ik de peluw verlegd heb.

Jammer is dat, want verder zal niemand er meer schik van belevén, dat ik in zo'n rumoerig hoekje slaap. Ik lig liever een nachtje wakker dan morgen de hele dag uitgelachen te worden, omdat ik wegvluchtte uit mijn kooi alleen."

Hij kroop diep onder de dekens, schoof langzaam het deurtje van de kooi dicht. Zo, het geluid was al verminderd, maar o wat werd het nu benauwd. Slapen zou hij wel niet, maar Sjoerd sliep wel en het tjoeke-tjoek zorgde nog voor dromen ook. Het zei 's nachts: Ik ben de ton en jij bent Tinus. Boengs, daar stoot je je hoofd weer tegen de rand van de ton. Tjoeke-tjoek, hoor je de zee wel op de ton beuken?

En die domme Sjoerd geloofde het ook en kreeg het zo benauwd, dat hij hard riep: „Help, ik verdrink."

De machinist schoof het kooideurtje open en zei: „Stil jongen, niet zo te keer gaan, word eens wakker."

In zijn armen droeg de sterke man de slaapdronken Sjoerd naar de kajuit en legde hem naast Koos. Hè, heerlijk rustig was dat hier. Hoe had hij het vervelend kunnen vinden in één kooi met zijn broer te slapen. Nu was hij ook van dat vervelende tjoeke-tjoek af.

Koos en Gé, die ingelicht waren over de poets die Tinus hun vriend had gebakken, begonnen Sjoerd de volgende morgen al direct te plagen.

Maar voor die plagerijen stak Tinus heel vlug een stokje.

„Jullie vergissen je aardig, hoor. Sjoerd dacht er niet aan uit zich zelf te verdwijnen. Hij lag tussen het machine-lawaaï of hij het erg prettig vond, maar de machinist wilde geen pottekijkers hebben."

Ze lachten ongelovig, maar ja, het rechte van de zaak begrepen ze niet en daarom hielden ze maar op met plagen. Uit die Tinus kon je geen wijs worden.

19. WAT NU?

En nu waren de jongens weer terug in Schaardam. Gé lag in zijn eigen bed, maar hij kon niet slapen. Hij dacht aan de heerlijke dagen, die hij beleefd had en aan de mooie vriendschap, die hij hier gesloten had. Hij dacht ook aan al de dingen, die hij had gehoord over de Here Jezus. Hij wilde voortaan veel lezen

in het Bijbeltje, dat hij pas had gekregen van mevrouw Houwert. Hij wipte zijn bed uit en ging bij 't raam staan. Oom en tante hadden visite. Ze praatten en lachten zo hard, dat het heel moeilijk voor Gé was om in slaap te komen. Hij leunde uit het raam en keek in de richting van de zee.

Hij kon de golven niet meer zien, maar hij hoorde de branding wel. Hij dacht weer aan hun zeereis, aan de mooie geschiedenis

van de Here Jezus, Die gemaakt had dat één van zijn leerlingen op de golven kon lopen. Morgen ging hij er weer over lezen. Gé haalde het Bijbeltje onder zijn hoofdkussen uit en betastte het. Nu was het te donker om te lezen. Hij zou maar weer in bed stappen en proberen in slaap te komen. Hij hield het boekje nog even in zijn hand en nam zich voor het weer onder zijn kussen te leggen. Zijn ogen waren zwaar van de slaap. Het was ook al zo laat. Nu zou hij wel door het lawaai heen slapen. Gé viel in slaap en het boekje . . . het zwarte boekje bleef op zijn bed liggen . . .

Het was middernacht, toen Gé's tante afscheid nam van haar visite. Opgewonden door het praten liep ze naar boven. Hè, wat was het drukkend warm. Zou er misschien onweer komen?

Ze liep Gé's kamertje binnen en wilde daar even over de zee uitzien. Ze liet de deur naar de overloop openstaan. Een streep licht viel over het bed van haar neefje.

Kreunend bewoog deze zich in de slaap. Het Bijbeltje viel van bed af, rolde voor de voeten van zijn tante. Zij bukte zich . . .

Wat was dat voor een boekje, waarin haar neefje zat te neuzen? Ze las het woord, dat met grote gouden letters op de rug gedrukt stond: Bijbel.

Er kwam een spottend lachje om haar mond. Zo, dus die vriendjes van hem waren christelijk.

Ze liep naar de huiskamer en zei: „Die mensen, met wie Gé omgaat, schijnen in de Bijbel te lezen en ze zullen ook wel naar de kerk gaan.”

„Dat moeten zij zelf weten,” vond haar man schouderophalend. Tante geeuwde eens.

„Ik verveel me hier danig,” zei ze. „Ik geloof, dat we maar terug moesten gaan naar huis.”

„Dat zou een grote teleurstelling zijn voor de jongen. Hij zou immers ook nog een hond meekrijgen! Laten we desnoods een

paar dagen een pension voor hem zoeken. De jongen heeft toch al niet zoveel in zijn leven en hij is zo gezellig op streek met zijn vriendjes.”

„Wat mij betreft mag hij hier net zolang blijven als hij wil,” knikte tante. „Maar nu ga ik slapen.”

20. SJOERD HEEFT EEN PLAN

Lina en Gerda waren echte vriendinnen geworden. Toen de jongens naar zee waren, was Gerda te gast bij Lina thuis. Lina's moeder was druk bezig geweest met het klaarmaken van de uitzet voor het internaat, waar Lina heen zou gaan. Er kon nu iedere dag bericht komen, dat ze vertrekken moest.

Die dag had Gerda geen afspraak gemaakt met Lina, want er zouden strandfeesten gehouden worden en daar wilde Gerda graag bij zijn.

Juist toen ze op 't punt stond naar het strand te vertrekken, riep ze: „O moeder, daar is Lina's vader met Wodan.”

„Er zal toch niets met Lina zijn?” schrok moeder.

„Schrik maar niet,” riep de postbode, „met Lina is alles goed. Maar er is vanmorgen bericht gekomen en nu vonden we het beter, dat we het afscheid van Wodan niet samen lieten vallen met haar vertrek.”

„Is ze erg verdrietig?” vroeg moeder.

„Nee, gelukkig niet. Ze weet, dat ze op die school veel zal leren. Ze is zo'n zonnig kind en ze weet, dat Wodan een goed baasje weer krijgt.”

„Ga maar direct met Wodan naar 't strand,” zei moeder, toen Lina's vader vertrokken was. „Gé zal daar wel zijn en dan kun-

nen jullie meteen vragen of hij zijn verjaarscadeau nu kan hebben."

De jongens vertrokken en Wodan, die heel even gejankt had, toen zijn oude baas vertrok, sprong vrolijk achter Sjoerd en Koos aan. Boven op het duin bleven ze staan en keken uit over het drukke strand.

„Laten we maar naar beneden gaan," stelde Sjoerd voor. „We vinden Gé zo toch niet. Ik begrijp ook niet, waarom hij niet naar ons toe gekomen is," mopperde Koos. „Nu moeten we hem maar lopen zoeken."

Doch hoe ze ook naar hem uitkeken, ze zagen hun vriendje niet. Over het strand gingen ze nu in de richting van de Boulevard. En daar vonden ze hun vriendje. Hij stond bij de oude Maarten en scheen geen vrolijk gesprek te voeren met de oude baas. Zijn gezicht stond zo bedrukt.

„Hallo Gé," riep Koos, „we hebben fijn nieuws voor je. Je mag Wodan nu direct al hebben."

„Tante en oom gaan hier weg," zei Gé. „Ik mag wel blijven, maar oom kan nergens onderdak voor me vinden. 't Is in het drukst van het seizoen."

„En met een hond zal 't je zeker niet lukken, mien jong," zei Maarten. „Als ik een slaappleats overhad, mocht je wel bij mij komen, maar mijn huisje is zo klein."

De jongens namen afscheid van Maarten en gingen naar het strand. Ze vertelden daar het nieuws over Gé aan hun vader en moeder, maar die wisten ook al geen oplossing.

„Wij vertrekken over een paar dagen," zei moeder. „Dan zou Gé toch ook alleen zijn."

„'t Kan mij niets schelen om naar huis te gaan nu Lina ook weg is," vond Gerda. „Wat heb ik nu aan enkel jongens?"

Ze had haar vriendinnetje naar de trein gebracht. Die had het ook erg gevonden, dat ze vertrekken moest, maar het vrolijke kind had de zonzij gezocht en gezegd, dat zij 't volgend jaar met

vakantie thuis zou komen en dat ze er dan weer allemaal moesten zijn, Gé ook.

„Wij gaan in ieder geval het hele jaar sparen,” had Gerda gezegd.

Met een bedrukt gezicht stond ze nu bij het vrolijke groepje.

„Kom, kom, mijn kind,” zei moeder. „De post bestaat ook nog. Probeer nu maar weer wat vrolijker te kijken en ga met de jongens in zee met de bal spelen. De vloed komt op.”

Ja, de grote strandbal ging wel mee in zee, maar het spel wilde niet zo erg vlotten. De gedachten van de jongens waren bij het naderend afscheid.

„Konden jullie ook maar blijven,” zuchtte Gé.

„Met z'n drieën zouden we ook geen pension kunnen vinden en drie jongens kan Maarten net zomin herbergen.”

Sjoerd sloeg zijn broer op de blote schouder dat het kletste.

„Joh, ik weet een oplossing voor Gé. Als wij onze tent nu eens, als wij vertrekken achter het huisje van Maarten zetten. Maarten heeft zelf gezegd, dat hij wel voor hem zou willen zorgen.”

„Zeg, wat ben jij een kraan,” vond Koos. „Natuurlijk kan dat!” Gé bleek verrukt over het plan, maar zei: „'t Zal natuurlijk wel fijn zijn daar bij Maarten, maar . . .”

„Nou,” zei Koos, „de duinen grenzen aan het huisje. Je kunt er onze tent neerzetten. 'k Ben gewoon jaloers op je.”

„Ja, maar zonder jullie . . . 't Zal zo stil zijn voor mij alleen.”

En toen kreeg Koos een inval, die hem een luchtsprong deed maken in het water, waardoor hij buitelde en hoestend en proestend weer boven kwam.

„Joh,” proestte hij, „we hebben vakantie. Als we in de tent kunnen slapen, mogen wij misschien ook wel blijven.”

Gé begon een rondedans. „Met ons drieën in de tent, hoera!”

Maar Koos temperde zijn geestdrift.

„Zover zijn we nog niet. Vader en moeder hebben misschien bezwaren.”

Ja, zij bleken bezwaren te hebben. Moeder vond, dat de oude Maarten niet voor drie jongens en een hond kon zorgen en schudde daarom bedenkelijk haar hoofd.

„Dat plan van die tent lijkt wel fijn,” zei ze, „maar jullie weten, de tent is niet van ons. Bovendien zal de zorg voor Maarten wel te groot zijn. Ik laat jullie trouwens ook niet graag alleen bij die gevaarlijke zee.”

„Nee moeder,” zei vader, „dat is geen reden. Als ze beloven, dat ze zich niet te ver zullen wagen, moeten ze die belofte ook houden. En wat die tent betreft, dat maak ik wel in orde met m'n collega.”

Moeder bleef echter bij haar mening, dat het te druk voor Maarten zou zijn. Maar het was te proberen.

Met bedrukte gezichten lieten de jongens zich op 't strand vallen. Moeder gaf hun een beker melk en zei „De tijd is kort, jongens. Als jullie dat in orde wilt maken met de tent, moet je nu naar Maarten gaan. De oom en tante van Gé moeten het plannetje ook nog goedkeuren.”

Wat landerig stonden ze op. Koos en Sjoerd hadden ook zo gehoopt, dat ze blijven mochten.

21. HOERA, WE BLIJVEN!

„Heb je Maarten ook gezien?”

De drie jongens waren de Boulevard opgelopen en klampten iedereen aan van wie ze konden denken, dat hij in 't dorp thuis hoorde.

De dorpsbewoners schudden het hoofd. Hij was hier wel geweest, maar . . .

„Hij is vast en zeker naar de afslag bij de haven,” zei een visser. De vrienden gingen naar de loodsen, waar de vis aan de man werd gebracht. De schipper van de Gijsbertha was er ook. Hij begroette de jongens en zei: „Maarten heeft van mij een klusje vis gekregen en had haast om thuis te komen. Een maaltje heerlijke tong! Hij kon ze haast niet in zijn rode zakdoek bergen.”

„Kom mee,” zei Sjoerd, „we gaan naar zijn huis.”

Vlug liepen ze door het dorp. Voor een sigarenwinkel bleef Gé staan.

„Zeg lui, Maarten is altijd zo aardig voor ons enne . . . wij . . . eh . . . willen we wat sigaren voor hem meenemen?”

„Om hem om te kopen?” spotte Sjoerd.

Gé begon zich op te winden.

„Dat is onzin. Ik had hem ook wel wat rokertjes mee willen brengen, als hij niets voor ons gedaan had.”

Koos haalde zijn beurs te voorschijn.

„Veel heb ik niet meer,” zei hij. „Ik heb nog al wat ansichtkaarten gekocht, zie je.”

Ook Sjoerd begon z'n kas op te maken.

„Ik heb nog een gulden en die wil ik geven ook. We gaan hier nu toch weg en thuis kom ik wel toe met mijn zakgeld.”

„Luister eens, lui,” zei Gé wat verlegen, „ik krijg altijd zoveel zakgeld. Laat mij het maar alleen betalen.”

Doch daar wilden de broers niets van weten.

„Je mag wel wat meer betalen, Gé, maar wij willen ook meedoen,” zei Sjoerd en gaf twee kwartjes aan zijn vriendje.

Met hun drieën stapten ze de winkel binnen. Gé deed het woord en bestelde een doos sigaren.

„'t Is voor oude Maarten,” zei Koos. „Misschien weet u wel of hij zware of lichte sigaren rookt.”

„Of . . . eh . . . sigaretten,” weifelde Gé.

De sigarenwinkelier barstte uit in een schaterlach.

„Sigaretten of sigaren voor de oude Maarten? Nee jongelui, die oude zeerob pruimt of hij rookt zijn pijpje.”

„Laten we dan een pijp geven,” stelde Koos voor.

„Ja,” knikte de winkelier, „een pijpje en dan moeten jullie een doorrookertje geven. Je zult eens zien hoe blij hij daarmee is. Hier heb ik er een, waar de vuurtoren op moet komen.”

„Duurt het lang, eer die vuurtoren doorkomt?” vroeg Gé, want hij dacht eraan hoe leuk het zou zijn te zien hoe de kop van de pijp zijn plaatje kreeg.

„De oude Maarten rookt als een schoorsteen, en dan duurt het heus niet zo lang,” lachte de winkelier en pakte het pijpje keurig in.

Toen de jongens bij het huisje van Maarten kwamen, zagen ze dat de achterdeur openstond.

„Maarten is thuis,” riep Koos.

„Ja,” zei de zeerob en kwam op zijn kousevoeten naar buiten.

„Maarten is thuis en je ruikt wel wat hij aan 't doen is. Hij bakt tongetjes. Jullie komen zeker op de lucht af. Ga maar in de kamer. De laatste zit in de pan.”

De jongens gingen het kamertje binnen. Er was genoeg te zien voor hen. Er stond een kotter, die helemaal compleet was met zeilen en touwladdertjes, en voor het raam stond een fles met een schip erin. Op de hoge schoorsteenmantel lag een rij gespikkelde schelpen en stukken steen.

„Allemaal meegebracht van zijn reizen,” zuchtte Koos. „'t Is toch wel heerlijk om zeeman te zijn.”

Daar kwam Maarten binnen.

„Ziezo jongens,” zei hij en wees op de schelpen. „Als je die aan je oor houdt, kun je 't ruisen van de zee horen.”

„Die hoor je hier gewoon ook wel,” lachte Koos, maar volgde toch het voorbeeld van de anderen en luisterde naar het zachte ruisen, dat inderdaad in de schelpen te horen was.

Toen Gé de schelp neergelegd had, haalde hij het pakje uit zijn zak en reikte het Maarten over.

„Voor jou, Maarten, van ons drieën.”

Maarten peuterde het touwtje voorzichtig los en was zo blij als een kind toen hij het pijpje te voorschijn haalde.

„Och jongens . . . nee maar, jongens, dat had je nou niet moeten doen. O, wat ben ik daar blij mee.”

„De vuurtoren komt erop,” zei Koos, „en als je hard rookt, Maarten, kan Gé het nog zien.”

„Heeft Gé al een pension gevonden?”

„Hij komt toch bij jou, Maarten!” riep Koos en toen pas herinnerde hij zich, dat hij de oude man nog helemaal niets verteld had van hun plan met de tent.

Maarten vond het plan direct goed.

„Het zal wel even wat moeilijkheden geven,” zei hij. „Ik moet een kampeervergunning zien te krijgen en dat gaat niet gemakkelijk, maar voor Maarten doen ze wel wat.”

„Maarten . . .” Gé trok de oude man voorzichtig aan de mouw van zijn blauwe trui.

„Wat is er, mijn jongen?”

Gé wees naar zijn twee vrienden.

„Koos en Sjoerd mogen ook wel blijven. Ze slapen nu ook wel in de tent, maar eh . . . hun vader en moeder . . . eh . . .”

„Die vinden, dat het te druk voor je zal zijn, Maarten,” riep Koos. „Net of we niet zouden helpen met afwassen en zo.”

Maarten krabde zich eens achter het oor.

„Drie man in een tent en in de menage! Ja, zie je, jongens, er is wel wat meer te doen dan afwassen alleen.”

„We zullen je helpen met alles, Maarten, heus, heus!”

„En we zullen aardappelen schillen.”

Maarten hield de handen voor zijn oren.

„Goed, goed, dat zien we dan later wel. Maken jullie je niet te vlug blij. Ik ga nu eerst zien, dat ik een vergunning krijg om de

tent neer te zetten en dan ga ik eens babbelen met de oom en tante van Gé en de ouders van jullie. 't Is een grote verantwoordelijkheid, die ik op me neem, jongens."

„Maar uw huis wordt ook nog bewaakt," zei Sjoerd in volle ernst, „want Wodan mag toch ook bij ons blijven? Hij kan dan fijn wennen aan Gé."

„Een oude zeeman halen ze niet zo gauw weg," lachte Maarten, „en 't is de vraag of hij geen ruzie maakt met mijn poes." Nee ruzie maakten die twee niet. Maar ze zaten toch tegenover elkaar en verloren elkaar geen moment uit het oog.

„Daar weet ik wel raad op," zei Maarten en haalde uit de keuken twee schoteltjes gebakken kuitjes. Hij zette de lekkernij op de grond vlak naast elkaar neer en in elkanders nabijheid smulden Wodan en de poes van de kuit.

Na de eetpartij besnuffelden ze elkaar en Wodan legde met een smekend gebaar zijn kop op de voorpoten. De poes wendde zich hooghartig af en ging zich in de vensterbank zitten wassen.

„Ziezo jongens, in ieder geval bedreigen ze elkaar nu niet meer; na het gemeenschappelijke maal sluiten ze later wel vriendschap."

„Kijk Wodan eens," zei Gé, „hij likt nog zijn bek af."

„Geen wonder," zuchtte Koos en haalde nog eens extra zijn neus op.

„Och, hoe kon ik dat nu toch vergeten," zei Maarten. „Jullie willen natuurlijk ook wel wat gebakken kuit."

Hij spreidde een kleedje over het gebloemde tafelzeiltje en zette er drie bordjes op klaar. En op die bordjes kwamen geen kuitjes te liggen. Nee, ieder van de jongens kreeg een heerlijke gebakken tong.

„O Maarten, wat smaakt die vis fijn."

„Dus wat de kost aangaat, willen jullie wel bij me aanmonsteren?" plaagde Maarten.

Reinderhoff

„Jawel, direct,” riep Sjoerd en sprong op. „Laten we het nieuws direct aan vader en moeder gaan vertellen.”

Maarten trok zijn jasje aan en sloot zijn huisje af.

„Lopen jullie maar vooruit,” zei hij. „Mijn oude benen doen het niet meer zo vlug.”

Maar hij stapte toch flink door. Hij had zelf ook zin in het plan en om het te doen gelukken, zou hij nog heel wat werk moeten verzetten.

22. KAMPEREN BIJ MAARTEN

„Zullen jullie goed oppassen, jongens?”

„Niet te ver in zee gaan, Sjoerd?”

„Nee moeder, heus niet,” riepen de jongens en ze vonden het helemaal niet vervelend, dat de trein zich in beweging zette.

„Nu zijn we vrij,” riep Koos en maakte een luchtsprong. „Vervelend, hè Gé, als je ouders zo bezorgd zijn en honderd keer dezelfde dingen zeggen.”

Gé antwoordde niet. Zijn tante en oom waren weggegaan zonder hem één waarschuwing te geven. Eigenlijk was hij een beetje jaloers op zijn vriendjes, die zo'n lieve vader en moeder hadden.

„Hallo Gé, loop niet zo te piekeren. Wat gaan we nu 't aller-eerst doen?”

„Onze tent opslaan en het veldbed opzetten,” zei Koos. „Maarten wacht al op ons.”

Doch Maarten had niet gewacht met het opslaan van de tent tot zijn gasten kwamen. Kant en klaar stond die al in de duinpan vlak achter zijn huisje.

„Het luchtbed moeten jullie zelf maar opblazen, jongens,” zei Maarten. „Dat is te veel van mij gevegd.”

De jongens liepen naar de tent en waren verrukt over het mooie plaatsje, dat Maarten gekozen had.

„Wat zullen we hier heerlijk slapen,” riep Koos.

Maar Sjoerd, die een beetje bang was uitgevallen, zei: „Eigenlijk kan iedereen nu in onze tent komen.”

„Ja, rovers en piraten,” plaagde Gé.

„En zeeslangen,” zei Koos met een knipoogje naar Gé. „Denk maar aan de staart van de poes.”

Samen liepen ze weer naar het huisje van Maarten en zetten zich rondom de tafel.

„’t Is nog geen etenstijd, jongens,” riep Maarten. „Ga nog maar heerlijk genieten van het strand.”

„Maar ik vind het hier zo gezellig,” vond Koos.

„Daar mag je dan van genieten, als ’t regent,” zei de oude zee-man. „Maar ’t zou jammer zijn, als je nu in huis bleef zitten.”

Schoorvoetend gingen ze naar buiten. Koos had hun aller gedachten vertolkt. ’t Liefst zouden ze in het huisje van Maarten gebleven zijn. Maar toen ze eenmaal op ’t strand waren, vonden ze toch wel, dat Maarten gelijk had gekregen. Als ’t mooi weer was, hoorde je op het strand en er zou heus nog wel eens een regendag komen.

Vakantie aan zee was heerlijk!

De eerste dag, die ze bij Maarten doorgebracht hadden, liep ten einde. Maarten zat op de bank voor zijn huisje. Sjoerd en Koos voetbalden met een prop oud papier en Gé zat op een grote kei, die in het tuintje van Maarten lag. De oude zeeman stond op. Hij klapte in de handen en riep: „Komaan, jongens, naar binnen. Ik krijg last van de muggen en ’k wilde de courant nog even inkijken.”

Het was al flink schemer geworden. Koos en Sjoerd waren nu

ook binnengekomen en zetten de hor in het raam voor de lamp aanging. Maarten zat in zijn stoel en stopte zijn nieuwe door-rokertje.

„Weet je wat jullie nu eens voor me moesten doen, jongens? Jullie moesten de krant eens voorlezen.”

„Dan komen we vannacht niet naar bed,” spotte Koos, die er al op vlaste met z'n drietjes hun tent te betrekken.

„Je moet alleen de koppen voorlezen, die boven de berichten staan en natuurlijk het weerbericht.”

Gé nam de krant op en begon met het weerbericht.

„Goed zo, morgen mooi weer,” knikte Maarten blij. „Dat had ik trouwens zonder weerbericht ook wel geweten. Staat er niet bij, dat er hier of daar een regenbuitje kan vallen?”

„Ja, kans op onweer staat er.”

Koos, die over de schouder van Gé de berichten meelas, wees met zijn wijsvinger naar één der opschriften: „Een spion gepakt in Engeland en weer ontvlucht. Hoe kan dat nou? 't Is toch geen oorlog?”

„Die spion was een Roemeen,” zei Gé, die het bericht verder las. „Nou, dan vind ik die Engelsen maar dom. Ze konden toch wel begrijpen, dat iemand die een vreemde taal spreekt, een spion kan zijn en in de gaten gehouden moet worden.”

Maarten schoot in de lach. „Als het zo eenvoudig was, jongen, zou de spionage geen kans krijgen. Geloof maar, dat spionnen slimme rakkers zijn. Ze spreken de taal van het land, waarin ze spioneren moeten, meestal perfect.”

„Zijn er in Nederland ook spionnen?” vroeg Sjoerd.

„Geloof dat maar, jongen.”

„Maar waarom laten ze bij de grens dan zulke verdachte mensen binnen?”

„Omdat ze er helemaal niet verdacht uitzien. Ze komen binnen per boot of per vliegtuig en hebben goede geldige papieren bij zich.”

Koos geeuwde demonstratief.

„We zullen die krant nu maar laten rusten en ons kotje op gaan zoeken,” zei Maarten. „Wat doen we met de hond?”

„Die nemen wij mee,” zei Sjoerd vlug. „Hij kan voor de tent slapen.”

„Nu, welterusten dan, jongens. Slaap lekker en haal me morgen vroeg niet voor zes uur mijn bed uit.”

„Maar als we dan vroeg wakker zijn?” vroeg Koos.

„Dan duik je maar eerst de zee in,” lachte Maarten.

De jongens zochten hun tent op en kleedden zich uit. In de nauwe ruimte kwamen ze telkens met elkaar in botsing en Gé zei: „Kleden jullie je maar eerst uit. Als je ligt, kom ik wel.”

Op zijn eentje dwaalde hij door de donkere duinen. In de verte klonk zachtjes gerommel, maar boven hem was de hemel bezaaid met sterren.

Hè, wat was 't hier heerlijk. Eigenlijk moest je in de duinen kunnen slapen.

„Hallo Gé, ben je daar? We liggen, hoor.”

Gé kroop de tent binnen en zei: „Phoe, wat is 't hier benauwd. 'k Zou best nog even buiten willen blijven en bijvoorbeeld de duinen afdalen. Maarten zei, dat de zee zo mooi lichtte.”

„Nee Gé, dat moeten we dan morgen eerst aan Maarten vragen. Stel je voor, dat het onweer dichterbij komt,” zei Sjoerd.

„Al goed, al goed,” suste Gé. „Maar Maarten zei zelf, dat we morgenvroeg best in zee mochten duiken.”

„Ja, maar dan is het licht,” zei Sjoerd, die het maar beter vond in de tent te blijven nu het zo donker was.

Stil lagen ze in hun tent, ieder vervuld met zijn eigen gedachten. Koos en Sjoerd, die nog nooit van huis waren geweest, vroegen zich af of ze thuis al zouden slapen en Gé dacht eraan hoe heerlijk het zou zijn, als hij ook broertjes of zusjes had.

Hij begon al een beetje in te dommelen, toen Sjoerd hem weer klaar wakker maakte.

„Gé . . .” zei hij zacht. „Gé, voetstappen, luister maar. Koo hoort ze ook.”

„Dat kan toch wel,” geeuwde Gé. „We liggen bijkans aan de openbare weg.”

„’t Is toch gek hoor, dat iemand zo laat de duinen nog ingaat,” zei Sjoerd. „Het zou wel eens een stroper kunnen zijn.”

„Stroppers zijn uit de tijd,” plaagde Gé. „’t Is een late wandelaar, joh.”

„De voetstappen houden op,” zei Sjoerd. „O Gé, durf jij Maarten te gaan roepen?”

Op hetzelfde moment begon Wodan te blaffen. Eerst luid en dreigend en daarna jankte hij van blijdschap. Daar verscheen het licht van een zaklantaren en een stem zei: „Hebben jullie wel een vergunning om hier te kamperen, jongens? ’t Zijn mijn zaken niet, maar hoe komen jullie aan die hond? Hij is . . . nee maar, nu zie ik het pas. Koos, Sjoerd, Gé, hoe komen jullie hier? Ik dacht, dat jullie naar huis waren gegaan.”

In hun pyjama’s waren de jongens naar buiten gekropen.

„’t Is Lina’s vader,” zei Sjoerd. „Dat we daar nu zo van konden schrikken.”

„Ja,” knikte de postbode, „’t spijt me, dat ik jullie uit je slaap haalde, maar om twaalf uur begint m’n nachtdienst en dan ben ik gewend nog wat frisse lucht te happen voor ik in het kantoor verdwijn.”

De jongens vertelden hoe het kwam, dat ze met hun drietjes bij Maarten verzeild waren geraakt en de postbode mopperde: „En jullie hebben er maar helemaal niet aan gedacht, dat wij er ook nog waren.”

De vrienden keken elkaar wat verlegen aan, maar de postbode verklaarde: „’t Is voor Maarten wel goed, dat hier eens wat leven in de brouwerij komt en” — voegde hij er plagend aan toe — „bij mij had je ook niet in een tent mogen slapen, want wij hebben genoeg bedden.”

Toen de postbode verder ging, deed Wodan een paar sprongen in de richting van zijn oude baas, maar hij keerde onmiddellijk om, toen Gé hem riep.

„Hij weet al, dat hij bij mij hoort,” zei de jongen trots. „Fijn hè?” Doch hij kreeg Koos en Sjoerd niet meer aan het praten. Diep in hun slaapzak gedoken waren ze al bijna in 't land der dromen en even later lag ook Gé in diepe slaap.

Wodan lag in zijn geliefkoosde houding met de kop op de poten en wilde waken over zijn nieuwe baasje. Maar hij behoefde niet te waken, want hun slaap werd verder niet meer gestoord.

23. EEN VREEMD AVONTUUR

Gé was de eerste die de volgende morgen wakker werd. Hij rekte zich uit en kroop naar buiten. Hè, wat heerlijk rook het nu. Er was geen regen gevallen, maar de dauw had alles heerlijk fris gemaakt. Hij vroeg zich af hoe laat het nu was.

't Was vast nog heel erg vroeg, want het was nog niet eens helemaal dag. Als antwoord op zijn onuitgesproken vraag hoorde hij in de verte de dorpsklok vijf uur slaan.

Vijf uur . . . nee, dan was het nog te vroeg om zijn vrienden wakker te maken. Eigenlijk moest hij zelf ook maar weer in de tent kruipen.

En toen hoorde hij iets wat hem deed besluiten nog even buiten te blijven. Heel in de verte hoorde hij een zacht geronk. Was het een schip, dat heel in de verte voorbijging? . . . Nee, het was een vliegtuig.

Het geronk verdween weer en Gé besloot zich wat aan te kleden en geheel alleen naar 't strand te gaan om daar een bad te nemen.

Alleen aan 't strand, alleen met de golven, die over je heen gingen en de meeuwen, die af en aan vlogen, zoals vroeger toen zijn ouders nog niet door diezelfde golven verslonden werden.

Nee, niet aan denken nu, dat maakte hem zo verdrietig. Wacht, daar hoorde hij het geronk weer. Het was een vliegtuig en het was nu heel duidelijk te horen.

Gé zocht de horizon af, maar kon geen vliegtuig ontdekken.

„Gé . . . waar ben je? Is 't al tijd om op te staan?”

Koos kroop op handen en voeten uit de tent en Wodan maakte van de gelegenheid gebruik om hem een lik over zijn gezicht te geven.

Gé moest lachen om het vieze gezicht, dat Koos trok en zei:

„Nee, eigenlijk is 't nog geen tijd om op te staan en daarom wilde ik je ook niet roepen, maar er zit een vliegtuig in de lucht.”

„Niets bijzonders,” vond Koos. „Het dagelijkse morgenvliegtuig van Engeland.”

„Nee, meneer,” antwoordde Gé ietwat beledigd. „Ik kan heus de motoren van een verkeersvliegtuig wel onderscheiden van die van een lichter toestel.”

„Je hoort nu het geronk anders duidelijk genoeg.”

„Ja, dat komt omdat hij zo in de nabijheid vliegt. Zie je wel, joh, daar, daar is-ie. 't Lijkt me een gewoon sportvliegtuig.”

„Die vliegen toch nooit zo laag over een stad of dorp!”

„Wàt vliegt er zo laag?” geeuwde Sjoerd, die ook wakker was geworden, maar de aandacht van de jongens was zo gespannen op het vliegtuig, dat Sjoerd zijn vraag voor de tweede keer moest stellen. Hij kreeg echter geen antwoord.

Alleen de trouwe Wodan nam nog even de moeite wat met zijn staart te kwispelen om dit laatste baasje te verwelkomen, maar daarna beduidde het lichte gegrom naar de lucht, dat ook hij erg had gekregen in het vliegtuig, dat zich zo vreemd gedroeg.

Gé greep Koos bij de arm.

„Het vliegtuig komt steeds lager. Het lijkt wel of het hier vlak boven cirkelt.”

„Laten we naar het strand gaan,” zei Sjoerd, die zijn pyjama al had uitgetrokken en vlug wat kledingstukken greep.

Gé en Koos begonnen zich ook haastig te kleden.

„We hebben ons niet eens gewassen,” zei Koos. „Neem je badrommel mee. Als het vliegtuig weg is, duiken wij wel in zee.” Zo'n haast hadden de vrienden, dat ze zich geen tijd gunden hun sandalen aan te trekken. Achter elkaar holden ze de duinen over en Wodan, die dacht dat er een leuk spelletje begon, rende voor hen uit.

„Kijk eens hoe laag, ik kan de piloot zien zitten.”

„Nee, hij trekt weer op.”

„Hij heeft zijn landingsgestel uit, hij wil zeker landen.”

De jongens riepen elkaar hun waarnemingen toe. Ze waren opgewonden om het prachtige avontuur, dat ze beleefden.

Gé was de eerste die in de gaten kreeg, dat er ook gevaar verbonden kon zijn aan datzelfde avontuur. Stel je voor, dat het vliegtuig werkelijk in gevaar verkeerde en niet meer kon landen? Dan zou het in zee storten of — Gé werd wit van schrik — het kon ook op hen vallen.

Ze waren midden op het strand aangekomen, maar Gé trok zijn vrienden mee in de richting van de duinen.

„Hij moet ruimte hebben om te kunnen landen. Het is voor ons gevaarlijk hier. Kom mee naar de kant.”

Nog voor ze de duinrand bereikt hadden, scheerde het toestel zo laag over hen heen, dat ze zich lieten vallen in een diepe kuil, die daar gegraven was.

Het was alsof ook Wodan besepte, dat er vanuit de lucht gevaar dreigde, want hij kroop zacht jankend tegen zijn baasjes aan.

Toen het zware geronk zwakker werd, vatten de jongens weer moed. Sjoerd was de eerste die opsprong en zei: „Hij heeft zijn laatste rondje gemaakt. Hij gaat dalen.”

„Als hij maar niet valt en in brand vliegt,” zei Gé.

„Of in zee valt,” zei Koos.

Toen zeiden de jongens niets meer. Met ingehouden adem wachtten ze op de dingen die komen zouden.

En toen . . . ze konden hun ogen niet geloven, toen taxiede het toestel over het strand en stond even later stil.

„Kom mee, ernaar toe,” riep Gé. „We moeten erbij zijn, als de piloot uitstapt.”

Maar de vliegenier was er al uit voor ze bij het toestel waren. Het stond heel wat verder dan ze zo op het oog geschat hadden. Hijgend van het harde lopen kwamen ze bij het toestel aan.

De piloot had al in de verte tegen hen gewuifd.

„Hij is niet gewond,” zei Sjoerd.

Nee, de piloot was niet gewond. 't Was een licht sportvliegtuig, dat hij aan de grond had gezet.

„Dat is goed afgelopen, mijnheer,” riep Koos en greep de halsband van Wodan, die erg gromde tegen de vreemdeling, die zo'n lawaai had veroorzaakt voor hij uit de lucht was komen vallen. De bestuurder antwoordde met een schouderophalen en zei alleen: „Helloh boys . . . you speak English?”

„Hij vraagt of we Engels spreken,” zei Gé en schudde heftig met het hoofd.

Maar de Engelsman wist de jongens toch wel het een en ander aan het verstand te brengen. Hij wees op zijn benzinetank en schudde het hoofd.

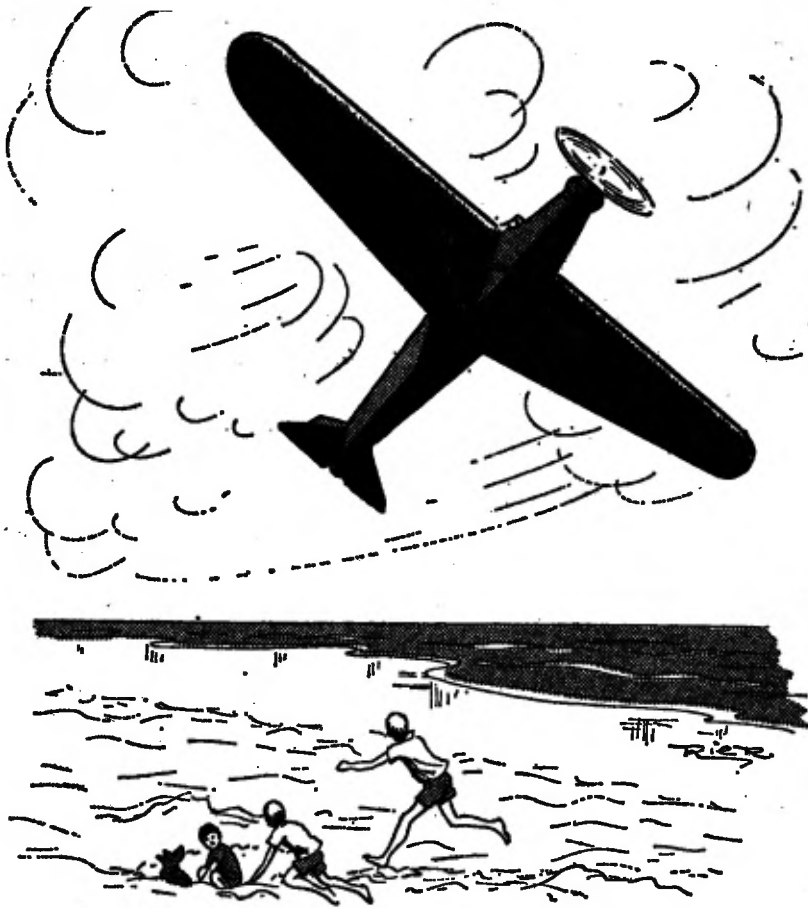
„Hij kon niet verder. Zijn benzine was op,” vertaalde Gé.

Toen haalde de piloot een boekje en potlood te voorschijn en tekende een huis met ramen. Hij liet de jongens zien wat hij getekend had en wees op Koos en Sjoerd.

„Your home their?”

Hij wees naar het dorp.

„Hij wil zeker, dat we hem naar ons huis brengen,” zei Koos en wenkte de vliegenier, dat hij hen maar moest volgen.

Maar dat was de Engelsman niet naar de zin. Hij wees op Gé en zei: „Will you stay here?”

Hij wees op het toestel en Gé vertaalde: „Hij wil, dat ik hier blijf om op het toestel te passen.”

„Is hij bang, dat het er alleen vandoor zal gaan?” grinnikte Koos. Maar Gé ging niet op het grapje in.

„Je vergeet, dat de badgasten op het strand zullen komen. Kijk, daar is er al een. Ik heb wel eens gehoord, dat kijkers zo'n toestel

heel wat schade kunnen aanbrengen door er onderdelen uit te halen om als souvenir dienst te doen."

„Nu ja, dan gaan we alleen mee. Wij nemen de hond mee."

Toen ze naar de duinen liepen, stootte Koos zijn broer aan en zei: „Je begrijpt zeker wel, waarom ik de hond meenam."

„Voor de gezelligheid zeker," meende Sjoerd.

„Nee domoor, om die piloot bij zijn broek te kunnen grijpen, als hij een poging doet om te ontvluchten."

Sjoerd keek met grote verwonderde ogen zijn broer aan en zei: „Maar waarom zou hij willen vluchten?"

„Omdat hij een spion is," zei Koos. „We kunnen gerust hardop praten. Hij verstaat ons toch niet."

„Een spion? Hoe kom je daarbij?"

„Omdat hij op zijn eentje in de lucht zit en precies boven de bunkers vloog."

„Och joh, maar die bunkers staan al lang leeg en worden helemaal niet meer gebruikt."

„Misschien weet hij dat niet. Hij komt toch om de boel te verkennen! Bovendien is er ook nog een spion uit Engeland ontvlucht. Wie weet of hij dit niet is."

„Maar als dat zo is, kan hij ons wel kwaad willen doen, als we eenmaal in huis zijn," bedacht Sjoerd. „Maarten weet van niets."

„We brengen hem niet naar Maarten. We leveren hem af aan de politiepost."

„Maar dat zal hij niet nemen."

„Hij weet immers de weg niet en als we eenmaal voor het bureau staan, krijgen we wel hulp."

De Engelsman was zich er blijkbaar niet van bewust, dat hij de jongens in opwindning had gebracht. Fluitend en neuriënd liep hij naast de jongens voort. Af en toe probeerde hij wat te zeggen, maar omdat de jongens geen enkele poging deden om hem te verstaan, zweeg hij uiteindelijk maar.

Achter de rug van Koos gluurde Sjoerd naar de forse gestalte in

overall. Je zou zo toch helemaal niet zeggen, dat die man gevaarlijk was. Hij had een prettig open gezicht en een zwarte golvende haardos en zijn ogen keken zo eerlijk rond.

Maar Maarten had gezegd, dat een spion niet te herkennen was en waarom kwam deze hier zo onverwacht uit de lucht vallen met dat vliegtuig?

Ze waren nu op de Boulevard gekomen. De badgasten, die vroeg wilden baden, keken nieuwsgierig naar de jongens en de man in overall. Sommigen waren zo nieuwsgierig, dat ze de kleine stoet van verre volgden.

Dit maakte de piloot in 't minst niet verlegen. Hij wuifde naar de badgasten en knikte hen toe.

„Als hij in de cel zit, zal hij niet meer lachen,” zei Koos.

Ze waren nu in de straat gekomen, waar het politiebureau was. De Engelsman bleef staan en wees naar het woord „Politie”, dat boven de ingang stond.

„Police?” vroeg hij. „Not your house?”

„Net doen of je hem niet verstaat,” zei Koos. „Hij is geschrokken. Ik ga vooruit om ze binnen in te lichten.”

De politieman, die nachtdienst had gehad, keek op toen Koos binnenstapte.

„Er is een vliegtuig geland,” vertelde Koos.

„Ja, dat heb ik al gehoord,” zei de politieagent. „Ik heb er al iemand naar toe gestuurd. Weet jij er meer van?”

Koos knikte en zei gewichtig: „Het is een spion, die geland is op 't strand bij de bunkers.”

„Een spion?” De agent stond op. „Wat vertel je me nu voor nieuws?”

„Hij staat buiten,” zei Koos triomfantelijk. „Hij wilde met ons mee naar huis. We hebben hem hierheen gebracht.”

„Dat heb je dan vlug uitgekiend,” zei de agent.

Koos knikte tevreden. „Mijn broer en ik hebben hem gevonden.”

Al pratend was de agent naar de deur gelopen.

„O, dus dat zijn je broer en de boosdoener,” zei de agent, maar stak tegelijk zijn hand uit naar de Engelsman en begroette hem in zijn eigen taal.

Voor hij zich verder met de vreemdeling onderhield, noteerde hij de namen van de jongens en hun adres.

„Aha, jullie zijn die jongens voor wie Maarten een kampeervergunning heeft aangevraagd, hè,” zei hij. „Nu, jullie zijn jongens van Jan de Witt, hoor!”

„We waren met ons drieën. Eén van ons staat op wacht bij het toestel,” vertelde Koos, die wilde dat Gé in hun eer zou delen.

„Nu, die is al wel afgelost door één van mijn mannen,” zei de hoofdagent. „Gaan jullie maar heerlijk ontbijten.”

Iets ontnuchterd keken de jongens elkaar aan.

„Het was net of hij ons een beetje uitlachte,” vond Sjoerd.

„Hij is natuurlijk jaloers op ons,” bedacht Koos. „Zulke lui willen altijd de eer voor zich zelf hebben. Misschien zetten ze vanavond wel in de krant, dat zij de spion ontdekt hebben.”

„De krant? Zou dat verhaal in de krant komen?”

„Wat dacht je dan? 't Is toch heel belangrijk!”

Gé kwam hen al vlak bij het huisje van Maarten tegen.

„Ik ben afgelost door een agent,” riep hij.

De broers vertelden hem wat ze vermoedden en Gé was ook van mening, dat het heel vreemd was, dat het toestel hier geland was.

Maarten stond al naar hen op de uitkijk.

„Zo jongens, hebben jullie een bad genomen? Er schijnen nog meer badgasten zin in te hebben gehad, want er gaan al zoveel mensen naar het strand!”

„O Maarten, er is een vliegtuig geland.”

„Er zat vast en zeker een spion in.”

„Ik heb het toestel moeten bewaken.”

Maarten hield de handen tegen de oren.

„Nu moet één van jullie me eens geregeld vertellen wat er eigenlijk gebeurd is.”

De broers keken elkaar aan. Koos zei spijtig: „Hij was het eerst wakker. Maar ik heb 't eerst bedacht, dat hij een spion was.”

Gé begon nu te vertellen. Hoe hij heel vroeg het vliegtuig had gehoord en hoe ze het hadden zien landen. Koos nam het verhaal over op het moment dat Gé op het punt gekomen was, dat hij achter moest blijven bij het toestel.

„Zo-zo-zo,” zei Maarten en keek al precies zo lacherig als de hoofdagent. „Jullie ontbijten nu eerst behoorlijk en daarna laten jullie me het vliegtuig eens zien. Jullie nemen dan een duik in zee en ik ga eens kijken hoe die gevaarlijke spion er uitziet.”

Bij het toestel zag het zwart van de mensen. Niemand werd doorgelaten, maar Maarten klampte de agent aan, die de mensen terughield en zei:

„Deze jongens hebben gezorgd, dat de piloot naar jullie toegebracht werd. Ze mogen me zeker wel even naar het toestel geleiden?”

„Prachtig,” zei de agent. „Er is daar een verslaggever van de krant, die het naadje van de kous wil weten. De jongens kunnen hem dan meteen volledig inlichten.”

De journalist was in zijn nopjes, toen hij de jongens zag.

„Gaan jullie naast het toestel staan, jongens. Jullie hebt het recht om in de krant te komen.”

„Je ontdekt zo'n spion ook niet alle dagen,” zei Maarten. „Weet u al of hij de ontvluchte spion uit Engeland is?”

Koos zag, dat Maarten weer even lachte en hij werd nu echt boos. Iedereen kon toch begrijpen, dat zo'n man niet zonder bedoelingen op het strand landde . . .

„We zullen de zaak wel eens precies onderzoeken,” zei de verslaggever. „Ik heb jullie namen. Vanavond lees je er meer over.”

O, wat was het drietal die dag ongeduldig. Ze konden haast niet

eten van de spanning. Maar Maarten bleef een beetje de gek met hen steken.

„Misschien krijgen jullie de Militaire Willemsorde wel voor moed, beleid en trouw,” zei hij. „Jullie hebt het vaderland gered.”

Toen het nieuwsblad kwam, wilden ze alle drie tegelijk lezen wat erin stond, maar Maarten schudde het hoofd.

„Zo gaat dat niet, jongens! Hier, jullie mogen eerst de foto bekijken en dan leest Gé wat eronder staat.”

De gevraagde las eerst het onderschrift voor: „Drie jongens brengen in de vroege morgen een spion op.”

„Zie je nu wel!” riep Koos. „Daar staat het.”

Maar spoedig moest hij weer inbinden, want het bleek dat het onderschrift als grap bedoeld was. De verslaggever vertelde uitvoerig, dat het vliegtuig door het nachtelijke onweer uit de koers was geraakt en een noodlanding had moeten maken, toen hij geen druppel benzine meer had. En daarna beschreef hij hoe de jongens hadden gedacht, dat de piloot een spion was.

In werkelijkheid was de Engelsman een tandarts, die er als liefhebberij een sportvliegtuig op na hield en verder was hij een heel bekend tenniskampioen.

Koos smeedt de krant neer.

„En daar heb je je nou voor uitgesloofd,” riep hij. „Iedereen weet nu, dat we voor de gek gehouden zijn.”

„Nee, dat je je zelf voor de gek gehouden hebt,” plaagde Maarten. „En wat die plaaggeesten betreft, ze mochten willen dat zij in de krant gekomen waren.”

Tik-tik-tik.

„Er klopt iemand op de ruit,” zei Koos.

Op hetzelfde ogenblik sloeg Wodan al aan. Maarten opende de deur en daar stapte de piloot binnen, vergezeld door de burgemeester in hoogst eigen persoon.

De tandarts moest bukken om de deur binnen te gaan. Hij droeg nu zijn overall niet meer en zag er keurig verzorgd uit.

„Hier hebben we de spion,” plaagde de burgemeester. „Hij wilde de jongens nog eens bedanken voor hun hulp en hun een gedachtenisje geven.”

Met neergeslagen ogen ontvingen de vrienden alle drie een zilveren muntstuk.

„Je kunt het inwisselen bij de bank,” zei Maarten met een knip-oogje naar de burgemeester, maar ze zeiden dat ze het bewaren wilden.

„Als jullie je adres opgeeft, krijg je ook nog een foto met de handtekening toegestuurd,” zei de burgemeester. „Mr. Peach vindt het zo leuk, dat hij jullie ontmoet heeft.”

De jongens lachten als een boer die kiespijn heeft en waren zo verlegen, dat ze de piloot haast niet durfden aankijken.

„En toch was hij niet kwaad op ons,” zei Gé later. „Hij lachte zo, dat al zijn tanden te zien waren.”

„Morgen gaan we hem nog eens bedanken, als hij opstijgt,” zei Koos.

Doch toen zij de volgende morgen heel vroeg naar het strand gingen, bleek het toestel reeds verdwenen te zijn. Het was weggehaald en Mr. Peach was vertrokken naar Schiphol om vandaar met een betrouwbaarder vliegtuig de Noordzee over te steken. En wanneer de jongens geplaagd werden op het strand, lieten ze heel trots het shillingstuk zien en vertelden van de foto, die ze nog zouden krijgen.

En toen de dag aanbrak, dat ze moesten vertrekken, was de hele zaak al in de doofpot geraakt.

Op de dag van vertrek regende het bakstenen.

Met hun drietjes waren ze nog eens naar het strand gegaan en zaten nu in een verlaten tent. Koos en Sjoerd zouden om twee

uur met de trein vertrekken en Gé zou gehaald worden met de auto van zijn oom.

„Ik ga jullie niet wegbrengen,” zei Gé en Koos zag, dat hij zijn ogen wijd open moest sperren om niet te huilen.

„Dan moeten we je hier maar vertellen wat moeder schreef,” zei Koos. „We hadden het op 't laatste moment willen doen.”

Sjoerd, die zijn broer voor wilde zijn, riep haastig: „Je mag de hele kerstvakantie bij ons komen logeren, joh.”

Gé keek op en kreeg een kleur.

„Is dat echt waar?” vroeg hij.

„Als je van je tante mag, 't reisgeld is erg hoog,” weifelde Koos.

„Dat is voor oom geen bezwaar en ik ga altijd met de vakanties bij kennissen van oom en tante logeren, omdat ze dan zelf uit-

gaan. Maar als ik bij jullie mag komen, o dat zou zo heerlijk zijn! Ja, dan kan ik jullie ook wel naar de trein brengen, dan is het niet zo erg om alleen achter te blijven.”

Gé deed wat hij beloofd had. Hij bracht zijn vrienden naar de trein. Nee, verdrietig was hij niet. Hij had in deze weken Wodan gekregen, een schat van vriendschap gevonden en hij had de weg leren kennen om meer te weten te komen van de Heiland. Toen zijn oom ook hèm kwam halen en Maarten weer alleen achterbleef, zette de oude man een schoteltje met melk op de grond en zuchtte:

„Dat hebben we weer gehad, poes. Je hebt nu het rijk weer alleen. Nu hebben we alleen de herinnering nog maar aan die drie vrolijke klanten en dan wachten we, als God ons spaart, maar weer op het volgend jaar.”

INHOUD

	Blz.
1. De verrassing	7
2. Op reis	12
3. Zo'n vreemde jongen	15
4. Gerda's belevenissen	20
5. In de tent — een zeeslang	23
6. Aan het strand	27
7. Gé vertelt	33
8. Een leuke ontmoeting	36
9. Gé's verjaardag	41
10. Met Lina naar het strand	44
11. Terug aan land	53
12. Huisarrest	64
13. Op ziekenbezoek bij Lina	68
14. Een tocht op zee	70
15. Sjoerd wil graag alleen slapen	78
16. Hijsen maar	81
17. Tinus vertelt	86
18. O, die plaaggeesten	92
19. Wat nu?	95
20. Sjoerd heeft een plan	97
21. Hoera, we blijven!	100
22. Kamperen bij Maarten	106
23. Een vreemd avontuur	111